

KRK

MOCAK 2010–2012

Raport z działalności
Muzeum Sztuki Współczesnej
w Krakowie

Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie

M O C A K
Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie

MOCAK
2010

2012

Raport z działalności
Muzeum Sztuki Współczesnej
w Krakowie

Kraków 2013

MOCAK 2010–2012.
Raport z działalności Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie

Teksty: Zespół MOCAK-u
Projekt graficzny i fotografie: Rafał Sosin

ISBN 978-83-62435-49-4

Wydawca

Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie
Dyrektor: Maria Anna Potocka
Zastępca dyrektora: Roman Krzysztofik
ul. Lipowa 4, 30-702 Kraków
www.mocak.pl

SPIS TREŚCI

7	MUZEUM
15	WYSTAWY
73	PROJEKTY
79	WYDARZENIA
87	FREKWENCJA
91	ZBIORY
103	EDUKACJA
113	WYDAWNICTWA
121	BIBLIOTEKA
129	MOCAK BOOKSTORE
135	PRACOWNICY
138	PRZYCHODY
139	PARTNERZY I SPONSORZY

Przestrzeń Kolekcji MOCAK-u, poziom -1 budynku A

Przestrzeń wystaw czasowych, poziom 0 budynku A

MUZEUM

Przestrzeń Kolekcji MOCAP-u,
poziom -1 budynku A

MOCAP Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie jest pierwszym tego typu muzeum w Polsce zbudowanym od podstaw i powstałym z intencją prezentowania międzynarodowej sztuki współczesnej. Kamień węgielny wmurowano jesienią 2009 roku, uroczyste oddanie budynku nastąpiło jesienią 2010, a otwarcie Muzeum i pierwszych wystaw w maju 2011 roku.

MOCAP mieści się na terenie dawnej fabryki Oskara Schindlera, której kreatywną rozbudowę i przebudowę zaprojektował Claudio Nardi. Całość powierzchni wynosi ponad 10 tysięcy metrów kwadratowych, w tym powierzchnia wystawiennicza obejmuje ponad 4 tysiące metrów. Muzeum stanowi kompleks o różnych funkcjach i gabarytach, dzieląc się na trzy zespoły: budynek A, budynek B oraz – na tyłach posesji – portiernię połączoną z budynkami gospodarczymi. Pomiędzy nimi biegnie wybrukowana droga wykorzystywana do projektów plenerowych. Dzięki tej konfiguracji MOCAP sprawia wrażenie wydzielonego miasteczka.

Architekt MOCAP-u Claudio Nardi, Dyrektor Muzeum Maria Anna Potocka, Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski. Oddanie budynku MOCAP-u, 16.11.2010

Prezydent RP Bronisław Komorowski wręcza Dyrektora Muzeum Marii Annie Potockiej prezent z okazji otwarcia MOCAP-u, 19.5.2011

Przestrzeń Kolekcji MOCAK-u, poziom -1 budynku A

Schody między poziomami 0 i -1 budynku A

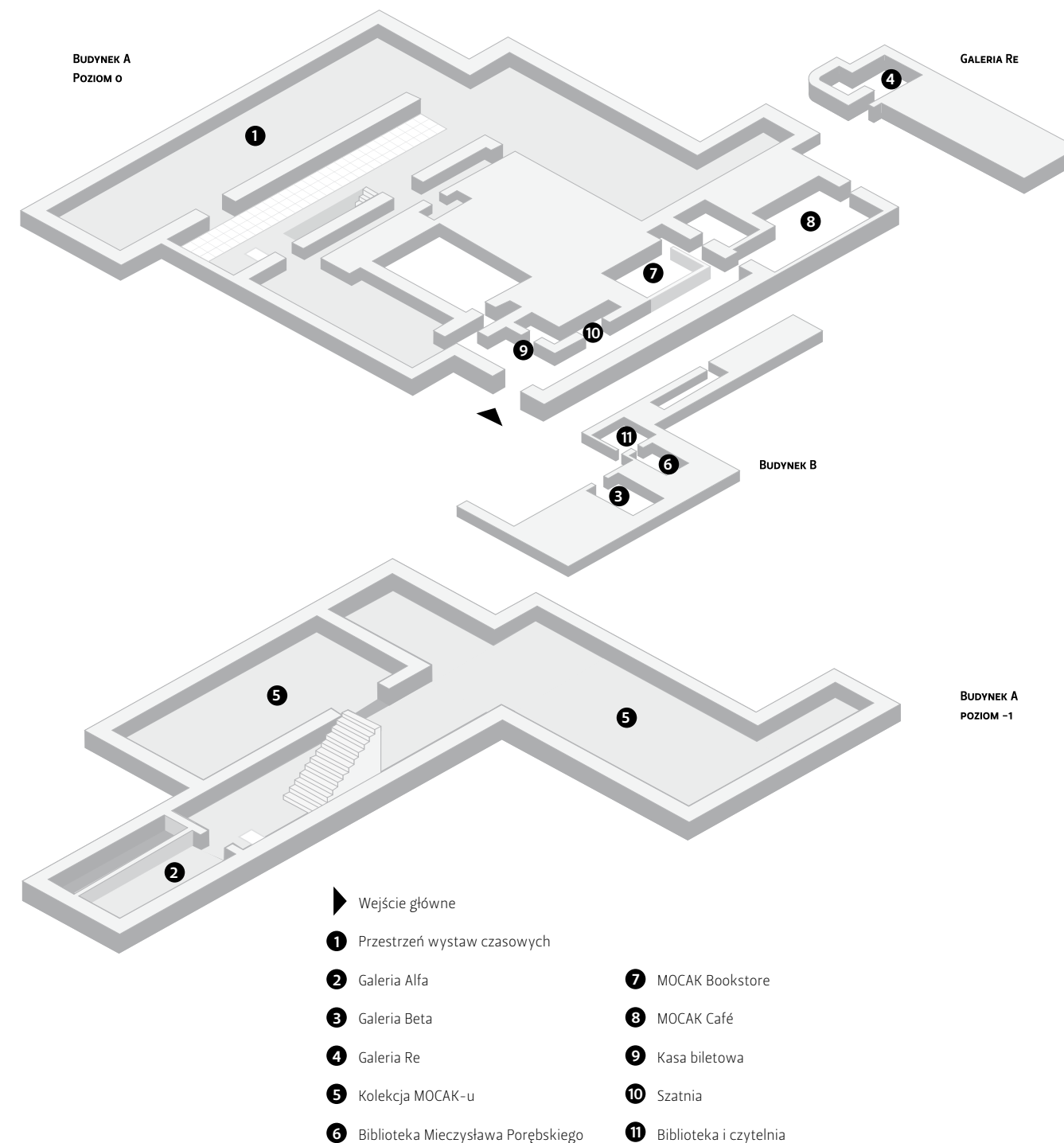
Budynek A stanowi główne miejsce obsługi widza. Jego prawa strona jest adaptacją dawnych hal fabrycznych, ze znacznym uwzględnieniem ich rozkładu. Strona lewa jest całkowicie nową konstrukcją. Z holu głównego, na wprost, wchodzi się do księgarni i kawiarni, a w lewo w przestrzeń wystawową. Poziom zero przeznaczony jest na wystawy czasowe.

MOCAK ma trzy terminy dużych otwarć w roku: luty, maj i październik. Programowo najważniejsze jest otwarcie wiosenne. Zimą i jesienią poziom zero dzielony jest pomiędzy dwie wystawy. Wiosną – w całej przestrzeni parteru – prezentowana jest kolejna wystawa z serii „świat poprzez sztukę”. Pokazaliśmy już *Historię w sztuce*, *Sport w sztuce*. Z otwarciem majowym wiąże się również zmiana ekspozycji Kolekcji. Organizujemy ją pod kątem problemów lub mediów, włączając prace, które korespondują z wystawami czasowymi, oraz pokazując nowe nabytki. Dla wystaw Kolekcji przeznaczony jest poziom -1. Obok tych dwóch ogromnych przestrzeni ekspozycyjnych MOCAK dysponuje jeszcze dwiema małymi galeriami, przeznaczonymi przede wszystkim na monoproblemowe wystawy. Otwarcia w tych galeriach odbywają się cztery razy w roku. Jedną z nich, Galeria Alfa, mieści się w budynku A, na poziomie Kolekcji.

Budynek B jest adaptacją dawnych hal fabrycznych. Jedną z nich została otwarta i powstało rozległe patio, wykorzystywane do pokazów i projekcji. Ten budynek łączy rozliczne funkcje: ekspozycyjne, warsztatowe, biurowe i socjalne. Znajduje się w nim ogólnodostępna biblioteka wraz z czytelnią oraz przylegająca do niej Biblioteka Mieczysława Porębskiego, która równocześnie stanowi część ekspozycji kolekcyjnej. Mieści się tu również Galeria Beta, składająca się z dwóch pomieszczeń. W roku 2012 trwała renowacja i przebudowa dawnej portierni fabryki Emalia – głównego przejścia dla więźniów – trzeciej z małych galerii, przeznaczonej na wystawy prac studentów.

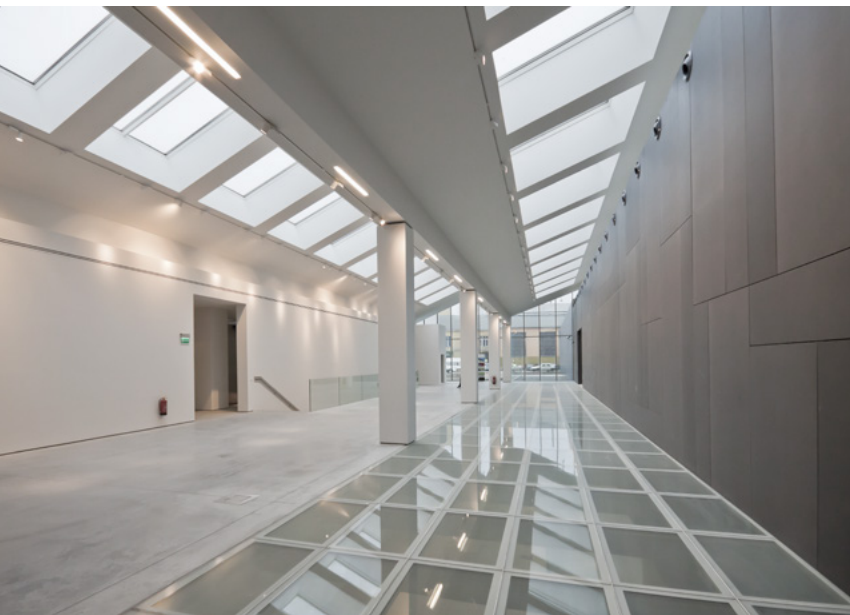
MOCAK nie jest instytucją zamkniętą w świecie sztuki. Naszą główną ambicją i celem jest przekonanie tych, którzy nie zajmują się sztuką profesjonalnie, że sztuka jest niezbędnym narzędziem rozumienia i interpretowania świata, że dzięki niej wszystko jest dużo bardziej interesujące i intrygujące.

Plan MOCAK-u

Elewacja MOCAK-u od strony ul. Lipowej

Przestrzeń wystaw czasowych, poziom 0 budynku A

Historia powstania Muzeum

Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie zostało oficjalnie otwarte 19 maja 2011 roku. Podczas uroczystości Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski powiedział: „Dzięki takim inicjatywom możemy skutecznie zabiegać o to, aby Polska kojarzyła się z nowoczesną sztuką i aby mogła pokazać swoje ambicje dogonienia i konkurowania ze światem nowoczesności także na obszarze sztuki i kultury”. Po przemówieniu Prezydent wręczył Marii Annie Potockiej, Dyrektor Muzeum, podarunek dla MOCAK-u – obraz Barbary Jonscher zatytułowany *Portret Aliny Szapocznikow*. Jacek Majchrowski, Prezydent Miasta Krakowa, podsumował uroczystość słowami: „Wchodzimy w nową fazę muzealnictwa w Polsce. Uważam, że MOCAK będzie muzeum promieniującym nie tylko na Polskę”. Inauguracja zgromadziła około dwóch i pół tysiąca gości.

Historia powstania Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie sięga początku lat 80. XX wieku, kiedy prowadzono pierwsze konsultacje w sprawie powołania instytucji. W latach 1993–1995 władze miasta proponowały stworzenie Oddziału Sztuki Nowoczesnej jako części Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, a na lokalizację kolekcji sztuki przeznaczano dawny „dom Lenina” przy ul. Królowej Jadwigi. Brak perspektyw finansowych i woli przekazania środków ze strony Rady Miasta Krakowa zatrzymał bieg spraw. Dopiero jednak ogłoszenie w 2004 roku przez ministra kultury Waldemara Dąbrowskiego programu Znaki Czasu, zainicjowanego w celu tworzenia regionalnych kolekcji i siedzib sztuki współczesnej, zaowocowało efektywnymi działaniami. W tym samym roku Gmina Miejska Kraków

Przestrzeń wystaw czasowych, poziom 0 budynku A

MUZEUM

przejęła w rozliczeniu finansowym budynki dawnej fabryki Schindlera. Prezydent Krakowa Jacek Majchrowski rozpoczął konsultacje w sprawie utworzenia tam Muzeum Sztuki Współczesnej. Ostatecznie w sierpniu 2005 roku prezydent Krakowa i minister kultury podpisali porozumienie o utworzeniu nowej placówki. Dwa lata później rozstrzygnięto międzynarodowy konkurs na projekt Muzeum, zwycięzcami zostali architekci z Florencji – Claudio Nardi i Leonardo Prioli, drugie miejsce w konkursie zajął projekt Zvi Heckera. Prace budowlane rozpoczęto w 2009 roku. Oddanie budynku nastąpiło 16 listopada 2010 roku.

Sala audiowizualna

Przestrzeń Kolekcji MOCAK-u, poziom -1 budynku A

Podcienia budynku B

Południowa elewacja budynku A z reprodukcjami prac Beata Streuliego z Kolekcji MOCAK-u

Kolekcja MOCAK-u

Wernisaż wystawy Fluxusu *Uwolnieni szaleńcy... Europejskie festiwale Fluxusu 1962–1977*, 18.10.2012

WYSTAWY

Edward Dwurnik *Bitwy pod Grunwaldem*

29.10.2010–17.1.2011

Kurator: Maria Anna Potocka

Koordynatorzy: Aneta Giebuta, Delfina Piekarska

Miejsce: Zamek Królewski na Wawelu, skrzydło zachodnie

KATALOG

Edward Dwurnik.

Bitwy pod Grunwaldem

teksty: Jerzy T. Petrus, Delfina Piekarska, Maria Poprzeczka, Maria Anna Potocka

przekład: William Brand, Piotr Pieńkowski

projekt graficzny: Rafał Sosin

liczba stron: 76

ISBN: 978-83-62435-00-5

Sztuka, prezentująca twórczość żyjących artystów, pojawiła się na Wawelu w okresie międzywojennym, kiedy pokazywano malarstwo między innymi Józefa Pankiewicza, Jana Cybisa i Zygmunta Waliszewskiego. Będąc kolejnym wydarzeniem tego typu, wystawa Edwarda Dwurnika wpisała się w szerszy kontekst wydarzeń w polskiej historii sztuki. Malarstwo Dwurnika zestawione z obrazami Matejki puentowało nie tylko cykl imprez celebrujących zwycięstwo nad zakonem krzyżackim, ale odnosiło się również do rodzinnych mitów. W tym kontekście współpraca dwóch instytucji, Zamku Królewskiego na Wawelu z Muzeum Sztuki Współczesnej, była wydarzeniem symptomatycznym. Stanowiła ogniwo łączące to, co w polskiej sztuce uznane i dostojne, z poszukującym „nowym”.

MEDIA O WYSTAWIE:

W Krakowie jest już prawie gotowy budynek Muzeum Sztuki Współczesnej. Na krakowskim Zabłociu przy ulicy Lipowej 4 trwają ostatnie prace, za osiem dni otwarcie. Na razie Muzeum Sztuki Współczesnej (angielski skrót – MOCAK) na pierwszą wystawę zaprasza na Wawel. Prezentuje Bitwy pod Grunwaldem Edwarda Dwurnika. – Chcemy pokazać, że historia będzie u nas ważnym tematem i pojawi się w różnych odsłonach – mówi inicjatorka powstania Muzeum i jego pierwsza dyrektorka Maria Anna Potocka. Pierwsze w Polsce Muzeum Sztuki Współczesnej ma swą siedzibę na terenie dawnej Fabryki Emalia Oskara Schindlera – miejscu naznaczonym historią.

Justyna Nowicka, *Wawel życzliwy dla nowoczesności*, „Rzeczpospolita” 8.11.2010

Kurator wystawy Maria Anna Potocka, artysta Edward Dwurnik, Dyrektor Zamku Królewskiego na Wawelu Jan Ostrowski, Wicedyrektor Jerzy T. Petrus.
Wernisaż wystawy, 28.10.2010

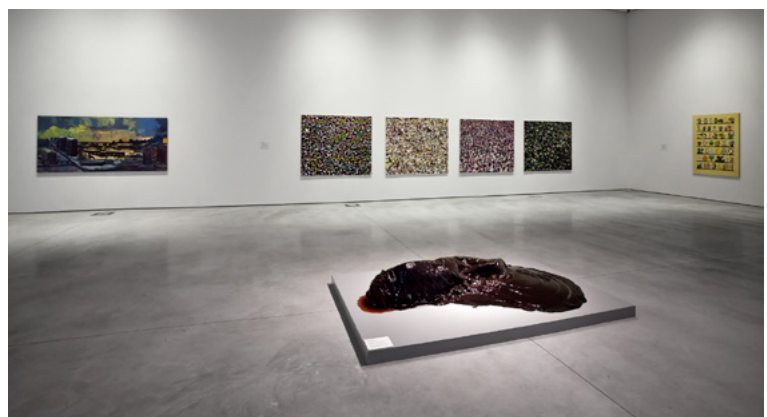

Robert Kuśmirowski, bez tytułu, 2009, instalacja

Jarosław Kozłowski, Zjednoczony świat – wersja totalitarna, 2000, instalacja

Kolekcja MOCAK-u

20.5–8.11.2011

Koordynator: Monika Koziół

KATALOG

Kolekcja MOCAK-u

teksty: Maria Anna Potocka

biogramy artystów: Monika Koziół

przekład: William Brand,

Anda MacBride

projekt graficzny: Rafał Sosin

liczba stron: 80

ISBN: 978-83-62435-16-6

Do głównych zadań MOCAK-u należy gromadzenie i prezentowanie sztuki dwóch ostatnich dziesięcioleci w kontekście powojennej awangardy i konceptualizmu. Pierwsza wystawa Kolekcji obejmowała kilkadziesiąt prac artystów polskich i zagranicznych. Bogactwo medialno-problemowe sztuki współczesnej nadało kierunek całemu przedsięwzięciu.

ARTYŚCI:

AES+F

Tomasz Bajer

Tymek Borowski

Edward Dwurnik

Leopold Kessler

Krištof Kintera

Ragnar Kjartansson

Jarosław Kozłowski

Robert Kuśmirowski

Lars Laumann

Norman Leto

Piotr Lutyński

Małgorzata Markiewicz

Bartek Materka

Maria Michałowska

Józef Robakowski

Maria Stangret

Beat Streuli

Paweł Susid

Marian Warzecha

Krzysztof Wodiczko

MEDIA O WYSTAWIE:

Obecna wystawa jest czymś więcej niż tylko pokazem zaczątków własnych zbiorów. Zapropowowano przegląd bardzo różnych postaw, do tego – celowo – pozbawiony jasno wyznaczonych linii narracji. Dzieła tu mają „mówić” same.

Piotr Kosiewski, *Polemicznie*, „Tygodnik Powszechny” 22–29.5.2011

Historia w sztuce

20.5–16.10.2011

Kurator: Maria Anna Potocka

Asystent kuratora: Delfina Piekarska

KATALOG

Historia w sztuce

redakcja: Maria Anna Potocka

współpraca redakcyjna: Delfina

Piekarska

teksty: Hans Belting, Nicolas Bourriaud,

Tim Cole, Przemysław Czapliński, Ewa

Domańska, Ben Kiernan, Dominick

LaCapra, Tadeusz Nyczek, Mieczysław

Porębski, Maria Anna Potocka, Hayden

White

biogramy artystów: Monika Kozioł

przekład: Łukasz Białkowski, William

Brand, Jan Burzyński, Anda MacBride,

Gwidon Naskrent

projekt graficzny: Rafał Sosin

liczba stron: 320

ISBN: 978-83-62435-08-1

Historia w sztuce była międzynarodową wystawą 44 artystów ukazującą alternatywny i krytyczny obraz historii. Jednym z głównych celów prezentacji ponad 120 prac była analiza zależności pomiędzy historią a sztuką, przyjrzenie się obiegowemu obrazowi historii oraz pokazanie kontekstowych nieścisłości występujących w dokumentacji wydarzeń historycznych. Dodatkowo zaakcentowana została rola indywidualnych interpretacji oferowanych przez sztukę.

W czasie otwarcia wystawy (19.5.2011) odbył się performans Borisa Nieslony'ego *A Feather Fell Down on Krakow*.

ARTYŚCI:

Boaz Arad

Tomasz Bajer

Mirosław Bałka

Yael Bartana

Piotr Blamowski

Wojciech Bruszewski

Csaba Nemes

Hubert Czerepok

Edward Dwurnik

Omer Fast

Dora García

Jochen Gerz

Ivan Grubanov

Władysław Hasior

Maria Jarema

Tadeusz Kantor

Franz Kapfer

Grzegorz Klaman

Jerzy Kosalka

Tomasz Kozak

Jarosław Kozłowski

Katarzyna Kozyra

Edward Krasiński

Zofia Kulik

Robert Kuśmirowski

Zbigniew Libera

Marcin Maciejowski

Jacek Malczewski

Jan Matejko

Deimantas Narkevicius,

Boris Nieslony

Marcel Odenbach

Shinji Ogawa

Krystyna Piotrowska

Józef Robakowski

Jadwiga Sawicka

Collier Schorr

Paweł Susid

Władysław Strzemiński

Andrzej Szewczyk

Maciej Toporowicz

Krzysztof Wodiczko

Stanisław Wyspiański

Artur Żmijewski

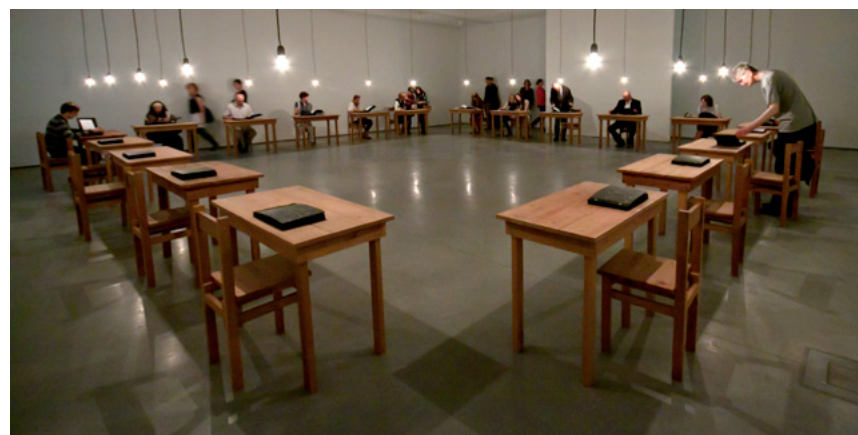
MEDIA O WYSTAWIE:

Wystawa w MOCAK-u to także dialog z muzeum Fabryki Emalii Schindlera, z narracją tego miejsca. Jeśli muzeum historyczne przedstawia dzieje jako spójną całość, która jest straszna, ale kończy się krzepiąco, muzeum współczesne tę wizję podważa i dekonstruuje. Jeśli pierwsze pokazuje historię jako dzieje bohaterów, drugie kładzie nacisk na losy zwykłej jednostki.

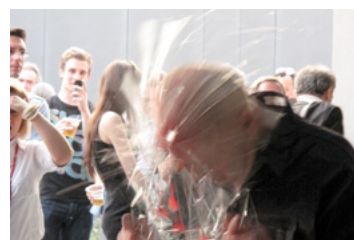
Dorota Jarecka, *Muzeum bolesnych pytań*, „Gazeta Wyborcza” 19.5.2011

Historia w sztuce zwraca uwagę na sposoby poszukiwania – trudne i nie zawsze udane – adekwatnego języka wobec dramatu rozgrywanego się na oczach artysty, jak w przypadku wojennych prac Marii Jaremy i Władysława Strzemińskiego.

Piotr Kosiewski, *Polemicznie*, „Tygodnik Powszechny” 22–29.5.2011

Jochen Gerz, *Exit – projekt Dachau*, 1972, instalacja

Boris Nieslony, *A Feather Fell Down on Krakow*, performans, 19.5.2011

Maurycy Gomulicki

Bibliophilia

20.5–8.9.2011

Kurator: Adam Mazur

Koordynator: Katarzyna Wąs

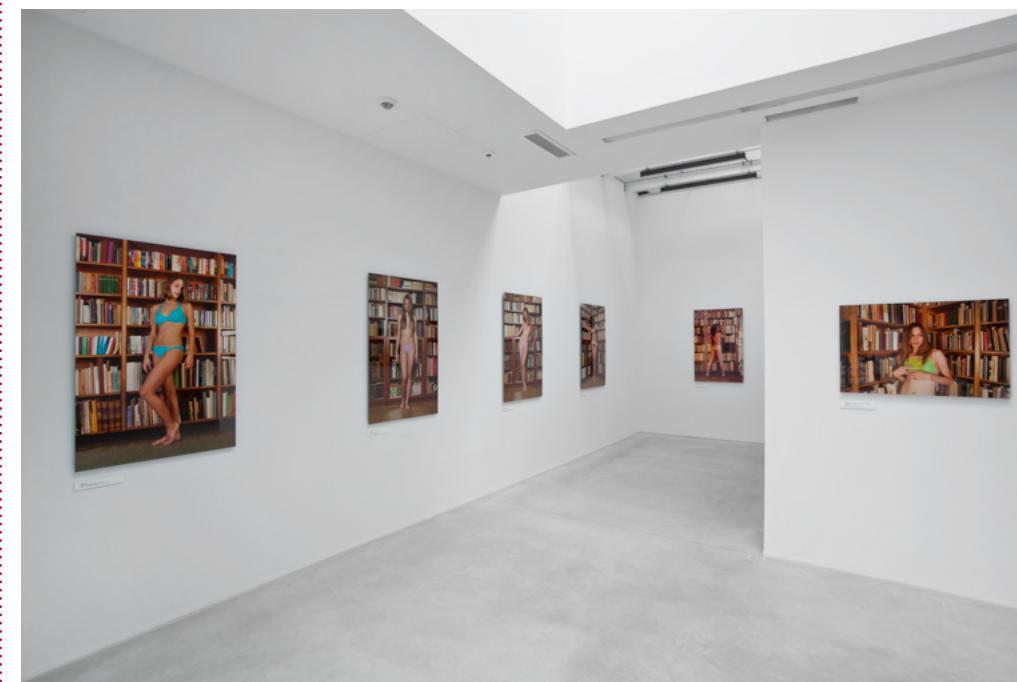
Miejsce: Biblioteka MOCAK-u

KATALOG

Maurycy Gomulicki. Bibliophilia
teksty: Maurycy Gomulicki, Adam Mazur
przekład: Anda MacBride
projekt graficzny: Rafał Sosin
liczba stron: 24
ISBN: 978-83-62435-12-8

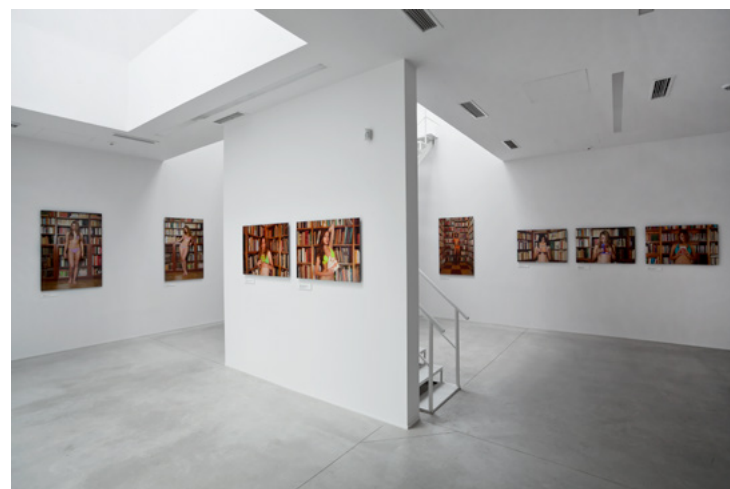
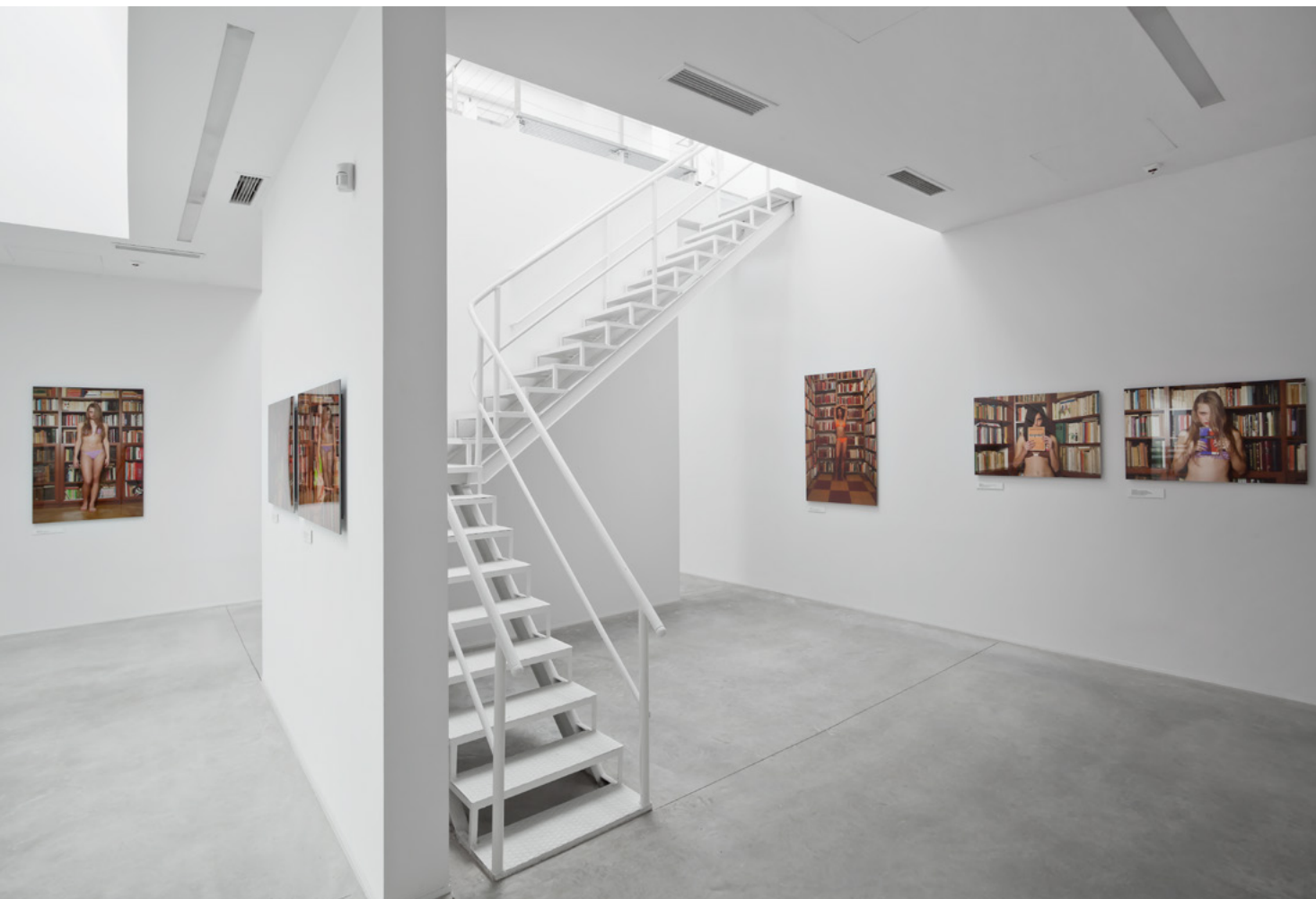
„*Bibliophilia* to może nieco naiwna, ale droga mojemu sercu opowieść o pożądaniu i pięknie książek” – tak o swoim projekcie mówił Maurycy Gomulicki. Inspiracją dla artysty była postać jego dziadka – Juliusza Wiktora Gomulickiego – właściciela bogatego księgozbioru, miłośnika słowa pisanego oraz wielbiciela kobiet. Wystawa obejmowała 14 fotografii z cyklu *Bibliophilia*, ukazującego bibliotekę jako przestrzeń, w której spotykają się intelekt i zmysły. Bohaterkami zdjęć były ujęte na tle książek, roznegliżowane przyjaciółki artysty oraz modelki. Gomulicki fotografował je w warszawskim antykwariacie Logos, w swojej bibliotece oraz na tle kolekcji nieżyjącego już meksykańskiego intelektualisty – Jaime Garcíi Terrés. Książki, z którymi pozowały, to w większości pozycje z księgozbioru dziadka Gomulickiego, ich tytuły oraz atrakcyjna forma graficzna zainteresowały artystę.

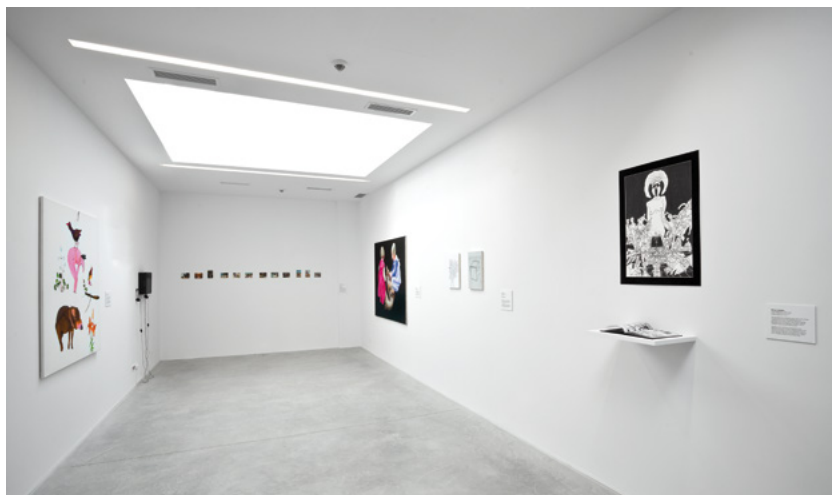

MEDIA O WYSTAWIE:

Wszystko przez dziadka artysty, właściciela zacnego księgozbioru i wielkiego miłośnika kobiet. Zainspirowany wnuk Maurycy Gomulicki pośród regałów oddawał się lekturze i nie tylko. Książki i kobiety do dziś uważa za „detonatory marzeń”. Oba pokazał na zdjęciach.

Beata Zimnicka, *Ex libris*, „Twój Styl” 2011, nr 5

Nagroda Fundacji Vordemberge-Gildewart

20.5–28.8.2011

Kurator wystawy: Delfina Piekarska
Kurator projektu: Maria Anna Potocka
Miejsce: Galeria Beta

KATALOG

Nagroda Fundacji Vordemberge-Gildewart 2011
teksty: Delfina Piekarska, Maria Anna Potocka, Arta Valstar-Verhoff
redakcja: Delfina Piekarska
przekład: Anda MacBride, Jan Burzyński
projekt graficzny: Rafał Sosin
liczba stron: 56
ISBN: 978-83-62435-20-3

Fundacja Vordemberge-Gildewart powstała w 1981 roku z inicjatywy Ilse Vordemberge-Ledy, wypełniającej ostatnią wolę swojego męża Friedricha Vordemberge-Gildewarta. Szwajcarska organizacja promuje młodych artystów, którzy nie ukończyli 35. roku życia. W tym celu od 1983 roku co roku w wybranym europejskim kraju organizuje konkurs stypendialny. W roku 2011 odbyła się jego pierwsza edycja w Polsce. Do współpracy w jej organizacji Fundacja zaprosiła Marię Annę Potocką. Wytypowano 15 młodych twórców z całej Polski, spośród których międzynarodowe jury wyłoniło 3 laureatów. Pierwsza nagroda, stypendium w wysokości 20 tysięcy euro, została przyznana Annie Okrasko. Dwie drugie nagrody (po 10 tysięcy euro) przypadły Janowi Działkowskiemu oraz Róży Litwie. Na wystawę złożyły się prace wszystkich uczestników konkursu.

UCZESTNICY KONKURSU

I WYSTAWY:

Basia Bańda
Izabela Chamczyk
Jan Działkowski
Łukasz Jastrubczak
Agata Kus
Róża Litwa
Tomasz Mróz
Anna Okrasko
Anna Orlikowska
Wojtek Pustola
Anna Reinert
Kama Sokolnicka
Łukasz Surowiec
Iza Tarasewicz
Mariusz Tarkawian

MEDIA O WYSTAWIE:

Pierwszą nagrodę przyznano Annie Okrasko, a dwie drugie nagrody otrzymali Jan Działkowski i Róża Litwa. To najwyższe stypendia, jakie do tej pory przyznano młodym artystom w Polsce.

Nagroda Fundacji Vordemberge-Gildewart, „Arteon” 2011, nr 5

ALIAS: Madeleine Sante

20.5–12.6.2011

Kuratorzy: Adam Broomberg, Oliver Chanarin

Koordinacja: Katarzyna Wincenciak

Miejsce: Galeria Alfa

MIESIĄC
FOTOGRAFII
W KRAKOWIE
MAJ 2011

Projekt zorganizowany był w ramach programu Miesiąca Fotografii w Krakowie. Wystawa przedstawiała sześć alternatywnych życiorysów fikcyjnej bohaterki tytułowej – Madeleine Sante. Ludzki los został ukazany jako nieprzewidywalna, skomplikowana opowieść, której treść zależy od wielu czynników, między innymi od okoliczności historycznych i przypadkowych spotkań.

fot. Marek Gardulski

fot. Marek Gardulski

MEDIA O WYSTAWIE:

Adam Mazur: *Dopiero po obejrzeniu wystaw, wyjeżdżając z Krakowa, zaczęłam czytać książkę towarzyszącą festiwalowi. Jest to w zasadzie surrealistyczny zestaw eksperymentów z tekstem przypominający działania awangardy choćby spod znaku literatury potencjalnej. Czy postrzegacie Alias również jako projekt literacki?*
Oliver Chanarin: *Z całą pewnością tak. Niektóre historie napisane dla nas przez autorów są zupełnie wyjątkowe, jak na przykład tekst Lynne Tillman. Ale nie to było naszym celem. Pamiętam spotkanie z Marią Fusco, kierowniczką kursu twórczego pisania (Art Writing) na*

Goldsmiths University w Londynie. Nie spodobał jej się sposób, w jaki potraktowaliśmy pisarzy i artystów. Jej zdaniem ci pierwsi nie powinni być tak wyraźnie odróżnieni od drugih. Zresztą w niektórych wypadkach te role się rzeczywiście ząbają. Dla Jennifer Higbie, naszej autorki, a na co dzień redaktorki magazynu o sztuce współczesnej „Frieze”, relacja pomiędzy słowami a sztuką wizualną była postawiona na głowie. Przecież normalnie o dziele sztuki się pisze, podczas gdy w wypadku Aliasu dzieło sztuki jest dosłownie powoływane do życia poprzez tekst, który je poprzedza.

Adam Mazur, *Strategia heteronimu*, „Dwutygodnik”, nr 57

Halina Mrożek *Między rzeźbą a modą*

7.9–30.10.2011

Kurator: Monika Koziół

Koordynator: Delfina Piekarska

Miejsce: Galeria Alfa

KATALOG

Halina Mrożek. Między rzeźbą a modą
teksty: Monika Koziół, Delfina Piekarska
przekład: Anda MacBride
projekt graficzny: Rafał Sosin
liczba stron: 24
ISBN: 978-83-62435-28-9

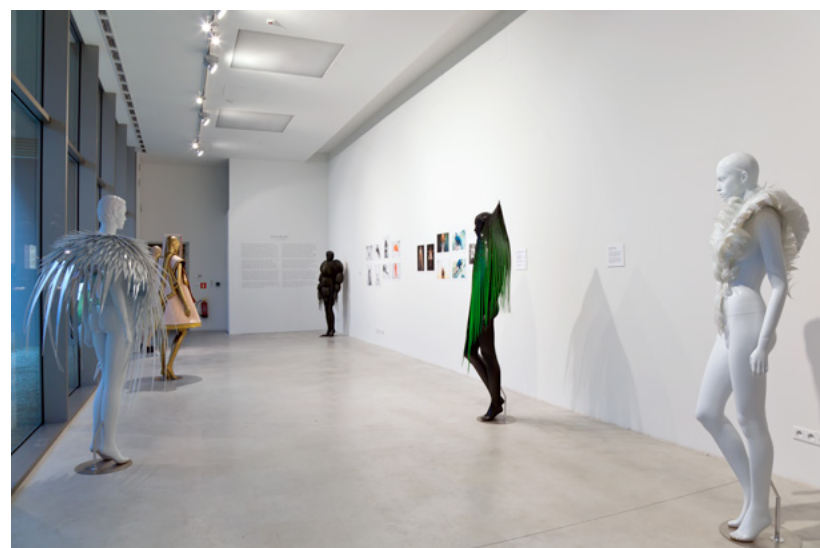
Zaprezentowane prace ukazywały spektrum zainteresowań artystki, oscylujących na granicy rzeźby i mody. W tworzonych projektach kreśli ona różne sylwetki psychologiczne człowieka, wykorzystując doświadczenia związane z rzeźbą. Efektem tego są prace o charakterze modowym. Na wystawie zostały zaprezentowane wybrane obiekty uzupełnione o fotografie z sesji zdjęciowych i wideo.

MEDIA O WYSTAWIE:

Projekty kostiumów Haliny Mrożek z lat 2008–2011 zachwyciły mnie tuż po przekroczeniu progu galerii. Bowiem prace Mrożek przenoszą zwiedzających w zupełnie inny wymiar, otwierając przed nami fantastyczny świat mody, bogaty w kolory i niestandardowe, często zaskakujące formy, rodem z produkcji filmowych.

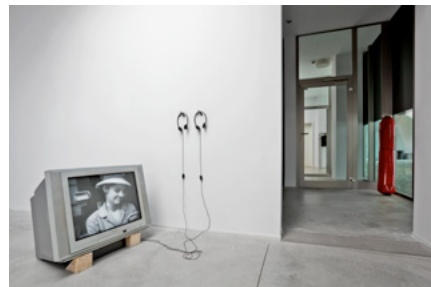
Urszula Wolak, *Kostiumy nie z tego świata w MOCAK-u*, „Gazeta Krakowska” 7.9.2011

Anna Okrasko *Sobota*

7.9–30.10.2011

Kurator: Delfina Piekarska
Koordynator: Monika Koziół
Miejsce: Galeria Beta

KATALOG

Anna Okrasko. Sobota
teksty: Anna Okrasko, Delfina Piekarska
przekład: Anda MacBride
projekt graficzny: Rafał Sosin
liczba stron: 24
ISBN: 978-83-62435-32-6

Prace stypendystki szwajcarskiej Fundacji Vordemberge-Gildewart prezentowane na wystawie powstały podczas dwuletniego pobytu artystki na studiach magisterskich na Wydziale Sztuk Pięknych w Piet Zwart Institute w Rotterdamie. Były to dwa fikcyjne dokumenty, instalacja oraz rzeźba. Stawiają one pytanie o możliwości kształtowania przestrzeni miasta przez jego mieszkańców, w tym przez polskich imigrantów w Holandii.

Realizacje Anny Okrasko tworzą portret miasta, obserwowanego nie z punktu widzenia zakorzenionego obywatela, który w nim dorastał, wychowywał się, a osoby z zewnątrz, która staje się częścią innej kultury i odmiennego sposobu myślenia.

MEDIA O WYSTAWIE:

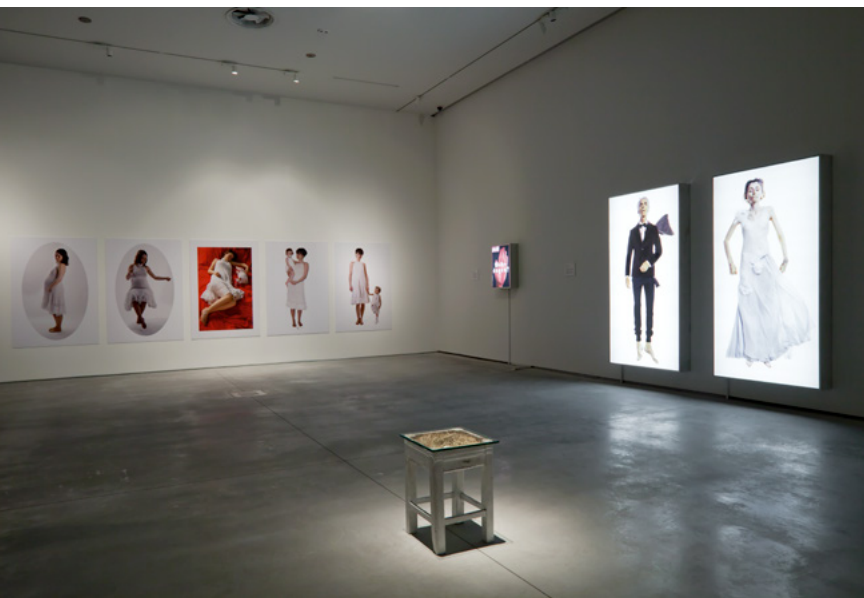
Miasto, maszyna, jednostka – dwa fikcyjne dokumenty i proza życia polskich imigrantów w Holandii według Anny Okrasko, stypendystki szwajcarskiej Fundacji Vordemberge-Gildewart. Artystyczna ankieta pełna pytań, które mogłyby zostać zadane oraz odpowiedzi, które mogłyby zostać udzielone.

Byle do Soboty – Anna Okrasko, „Miasto Kobiet” 2011, nr 6

Stanisław Dróżdź, *Między*, 1977/2004, instalacja, 3 × 5 × 4,5 m

Kolekcja MOCAK-u

8.11.2011–18.5.2012

Koordynator: Monika Koziół

2011

KATALOG

Kolekcja MOCAK-u II
teksty: Monika Koziół, Maria Anna Potocka
przekład: Søren Gauger, Anda MacBride
projekt graficzny: Rafał Sosin
liczba stron: 144
ISBN: 978-83-62435-72-2

Druga odsłona Kolekcji obejmowała kilkadziesiąt prac polskich i zagranicznych artystów, kontynuując program prezentowania niezwykle różnorodności postaw, mediów i interpretacji, która charakteryzuje sztukę współczesną.

ARTYŚCI:

AES+F

Tomasz Bajer

Mirosław Bałka

Charlotte Beaudry

Eligiusz Bielutin

Rafał Bujnowski

Tomasz Ciecierski

Josef Dabernig

Marta Deskur

Stanisław Dróżdź

Edward Dwurnik

Pola Dwurnik

Dick Higgins

Matthias Jackisch

Aleksander Janicki

Jerzy Kalucki

Koji Kamoji

Křištof Kintera

Grzegorz Kłaman

Jarosław Kozłowski

Paweł Książek

Agnieszka Kurant

Robert Kuśmirowski

Lars Laumann

Piotr Lutyński

Małgorzata Markiewicz

Bartek Materka

Maria Michałowska

Krzysztof Penderecki

Mieczysław Porębski

Jerzy Rosołowicz

Wilhelm Sasnal

Janek Simon

Mikołaj Smoczyński

Maria Stangret

Beat Streuli

Paweł Susid

Grzegorz Sztwiertnia

Zbigniew Warpechowski

Krzysztof Wodiczko

Otto Zitko

Akcjonizm wiedeński. Przeciwny biegun społeczeństwa

Prace z kolekcji Essla (Austria)

9.11.2011–29.1.2012

Kurator: Stanisław Ruksza

Koordynator: Delfina Piekarska

KATALOG

Akcjonizm wiedeński. Przeciwny biegun społeczeństwa
redakcja: Stanisław Ruksza
teksty: Günter Brus, Christophe Ceska, Andreas Hoffer, Ewa Majewska, Mela Maresch, Hanno Millesi, Otto Muehl, Hermann Nitsch, Peter Noever, Günther Oberhollenzer, Maria Anna Potocka, Gerald Raunig, Stanisław Ruksza, Otmar Rychlik, Rudolf Schwarzkogler, Andreas Stadler
przekład: William Brand, Jan Burzyński, Jennifer Croft, Aileen Derieg, Malcolm Green, Amy Klement, Sława Lisiecka, Tina Messer, Camilla R. Nielsen, Gail Schamberger, Alexander Žigo
projekt graficzny: Rafał Sosin
liczba stron: 296
ISBN: 978-83-62435-36-4

Tytuł wystawy zapożyczony został z wypowiedzi Ottona Muehla: „W moich akcjach wyszedłem początkowo z założeń artystycznych, ale teraz widzę wszystko coraz mniej jako sztukę. To, co robię, jest raczej czymś w rodzaju przeciwnego bieguna społeczeństwa”.

Wystawa akcjonizmu wiedeńskiego ułożona została ze zbiorów austriackiej kolekcji Essl Museum w Klosterneuburg koło Wiednia – jednego z największych w Europie prywatnych zbiorów sztuki, pokazujących wiele ważnych zjawisk artystycznych drugiej połowy XX wieku. Na wystawie przedstawiony został, po raz pierwszy w tej części Europy, reprezentatywny i obszerny wybór działań akcjonistów wiedeńskich – od akcji w latach 60. po przykłady malarstwa z ostatnich lat. Na całość pokazu składało się ponad 300 fotografii dokumentujących działania akcjonizmu wiedeńskiego w latach 1962–1970, trzy filmy dokumentujące akcje oraz kilkanaście obrazów Güntera Brusa i Hermanna Nitscha.

Wystawa miała na celu ukazanie akcjonistów nie tylko na tle zjawisk artystycznych i w porządku historii sztuki, ale przede wszystkim jako pełnoprawnych uczestników i współtwórców debaty o kształcie rzeczywistości i sposobach przeżywania świata. Prezentowała zjawisko nie jako hermetyczny element świata sztuki, lecz jako realną część rozgrywki, która dotyczy wielu poziomów życia, zmian rzeczywistości politycznej i redefinicji politycznego języka czy budowania odmiennej siatki pojęć.

ARTYŚCI:

Günter Brus

Otto Muehl

Hermann Nitsch

Rudolf Schwarzkogler

MEDIA O WYSTAWIE:

Wielu po obejrzeniu tej wystawy będzie zastanawiało się, gdzie leży granica sztuki. [...] Żadne inne muzeum w Polsce nie odważyło się do tej pory pokazać prac tej grupy. MOCAK pokazuje, że nie boi się trudnych tematów.

Kaja Werbanowska, „K-MAG” XI 2011–I 2012

Sztuka odwołująca się do tego, co pierwotne, radykalna, ofiarnicza – i niebezpieczna. Brutalnie przekraczająca granice religii, kultury i cywilizacji. Operująca na żywym ciele, karmiąca się nie sztuczną farbą, ale świeżą krwią. Obnażająca ukrytą winę. Sięgająca głębiej niż polityka, socjologia czy filozofia.

Agnieszka Sabor, *Wilk – cukiernik*, „Tygodnik Powszechny” 3–15.1.2012

[...] pierwsza w Polsce wystawa, na której można zobaczyć dokumentację działań grupy. Te fotografie i filmy to materiał dla widzów o mocnych nerwach. Ale warto. Akcjonisci przetrarli szlaki współczesnej sztuce zaangażowanej i są uważani za najważniejszych artystów austriackich XX wieku.

Joanna Ruszczyk, *Sztuka ekstremalna*, „Newsweek” 28.11–4.12.2011

Ane Lan *Są we mnie wszystkie kobiety świata!*

9.11.2011–29.1.2012

Kurator: Maria Anna Potocka

Asystent kuratora: Delfina Piekarska

Miejsce: Galeria Beta

KATALOG

Ane Lan. Są we mnie wszystkie kobiety świata!

redakcja: Maria Anna Potocka

teksty: Maria Anna Potocka, Laura de Verásat

przekład: William Brand, Jan Burzyński

projekt graficzny: Rafał Sosin

liczba stron: 32

ISBN: 978-83-93213-01-6

Wystawa przedstawiała feminizm w wydaniu męskim. Ukazywała obecność kobiet w świecie, ich wszechstronność, umiejętność dostosowania się do wszystkich kontekstów. Ekspozycja prezentowała jednocześnie powszechne uwikłania w stereotypy traktowania kobiet i bezradność wobec nich. Była szerokim komentarzem do przemian funkcjonowania płci w czasach „poszerzonej demokracji”, która wymaga zrozumienia drugiej strony, wczucia się w sytuację, stania się – przynajmniej na moment – tym innym.

Wystawa po raz pierwszy została zaprezentowana podczas Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Nowe Horyzonty w Galerii BWA we Wrocławiu.

MEDIA O WYSTAWIE:

[...] jest coś, co czyni wystawę Są we mnie wszystkie kobiety świata! oryginalną i intrygującą. Właśnie owa tytułowa kobieta. Albowiem Lan, niezależnie od tego, czy są to prace wideo, performance czy fotografie, zawsze przyjmuje tylko jeden punkt widzenia: płci przeciwnej.

[...] Lan stara się bowiem przyjąć kobiecego punkt widzenia, zrozumieć drugą stronę, może nawet się z nią utożsamić, wręcz wkroczyć do sztuki gender.

Piotr Sarzyński, „Polityka”, dodatek „Przewodnik Festiwalowicza” 21–31.7.2011

Małgorzata Markiewicz *Tkaniny EU*

9.11.2011–29.1.2012

Kurator: Monika Koziół

Miejsce: Galeria Alfa

KATALOG

Małgorzata Markiewicz. Tkaniny EU
teksty: Monika Koziół, Małgorzata Markiewicz
przekład: Anda MacBride
projekt graficzny: Rafał Sosin
liczba stron: 24
ISBN: 978-83-62435-40-1

Artystka zaprojektowała strój narodowy dla obywateli Unii Europejskiej. Kostiumy składały się z dwóch części: bluzki w kształcie litery „E” oraz spodni na wzór litery „U”. Stroje wybranych krajów członkowskich różniły się między sobą jedynie rodzajem tkaniny i wykończeniem. Wszystkie cechowały lokalność, skromność, komfort, prostota oraz troska o środowisko naturalne.

MEDIA O WYSTAWIE:

Intymność wyrażona tkaniną i ubraniem to obszar zainteresowań artystycznych Małgorzaty Markiewicz. Na wystawie w MOCAK-u zostanie zaprezentowany najnowszy projekt artystki – poprawny politycznie strój narodowy dla obywateli Unii Europejskiej.

Program sponsorują literki E oraz U, „Miasto Kobiet” 2011, nr 6

Podróż na Wschód

2.12.2011–29.1.2012

Kuratorzy: Anna Łazar, Monika Szewczyk
Koordynator: Monika Koziół

Ane Lan, *The Lamella*, performans, 1.12.2011

Wystawa *Podróż na Wschód* zorganizowana w ramach Krajowego Programu Kulturalnego Polskiej Prezydencji 2011 w odkrywczy sposób ukazywała sztukę współczesną krajów funkcjonujących przez lata w orbicie wpływów Związku Radzieckiego. Wielowiekowe przenikanie się kultur i religii ze wszystkimi tego wewnętrznymi konsekwencjami, takimi jak konflikty etniczne, przez kilka dekad kontrolowane było sztucznie przez Związek Radziecki. Bogate kulturalnie, a ekonomicznie wciąż biedne państwowości są w szczególnym momencie transformacji, kiedy teraźniejszość naznaczona jest na każdym kroku trudną przeszłością z nadzieją na lepsze jutro.

W czasie otwarcia wystawy (1.12.2011) odbyły się dwa performansy: Ane Lana *The Lamella* oraz Bouillon Group *Aerobik religijny*.

ARTYŚCI:

Armenia

Vahram Aghasyan
Ruben Arevshatyan
Samvel Baghdasaryan
Arman Grigoryan
Armine Hovhannisyan
Tigran Khachatryan

Białoruś

Anna Chkolnikova
Aleksander Komarov
Marina Naprushkina
Sergey Shabohin
Oleg Yushko

Ukraina

Anatoly Belov
Alevtina Kakhidze
Yaroslava-Maria Khomenko
Volodymyr Kuznetsov
Stas Volyazlovsky
TanzLaboratorium

Gruzja

Bouillon Art Group
Lado Darakhvelidze
Elene Rakviashvili
Nino Sekhniashvili
Sophia Tabatadze

Moldawia

Veaceslav Druta
Tatiana Fiodorova
Maxim Kuzmenko
Dumitru Oboroc
Stefan Rusu

Polska

Alicja Bielawska
Kuba Dąbrowski
Nicolas GrosPierre
Elżbieta Jabłońska
Dominik Jałowiński
Anna Molska
Joanna Rajkowska

Azerbejdżan

Rashad Alakbarov
CHINGIZ
Babi Badalov
Orkhan Huseynov
Sabina Shikhlinskaya

Bouillon Group, *Aerobik religijny*, performans, 1.12.2011

MEDIA O WYSTAWIE:

To głos młodego pokolenia, które otwarcie mówi o tym, co je porusza, czy intriguje w danym czasie i miejscu. Podróż na Wschód to interaktywna wystawa, łączy bowiem obraz, dźwięk i film. Tym samym odbiorca może poznawać ją na kilka sposobów: tak za pomocą zmysłu wzroku, słuchu jak dotyku.

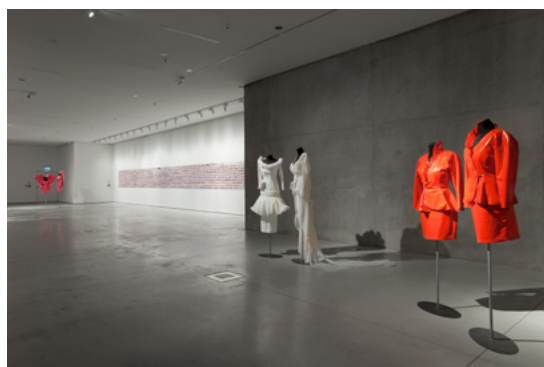
Joanna Rytter, poland-art.com, 1.12.2011

EVA & ADELE

Artysta = dzieło sztuki

17.2–29.4.2012

Kuratorzy: Delfina Piekarska, Maria Anna Potocka

KATALOG

EVA & ADELE. *Artysta = dzieło sztuki*
redakcja: Delfina Piekarska, Maria Anna Potocka

teksty: Anna Grodzka, Inga Iwasiów,
Angeli Janhsen, Jacek Kochanowski,
Ulrich Krempel, Paweł Leszkowicz,
Delfina Piekarska, Maria Anna Potocka
przekład: Søren Gauger, Amy Klement,
Barbara Ostrowska

projekt graficzny: Rafał Sosin
liczba stron: 188

ISBN: 978-83-62435-56-2

„To, co odróżnia nasz performans od innych, to fakt, że uprawiamy go przez cały czas, to jest 24 godziny na dobę, 365 dni w roku. Najważniejsze jest to, że trwa on non stop, bez wyraźnie zaznaczonego początku i końca” – komentują swoje działania artystyczne EVA & ADELE.

EVA & ADELE to para artystek, które żyją i tworzą PONAD GRANICAMI PŁCI. Ich hasło życiowe brzmi: GDZIEKOLWIEK JESTEŚMY, JEST MUZEUM, a termin, który starają się narzucić ludzkości, to FUTURING.

EVA & ADELE funkcjonują w przestrzeni publicznej jako dzieło sztuki. Artystki traktują swoje ciała jak żywą rzeźbę, ulice jak galerie, a wielkie wydarzenia artystyczne jak muzeum. Za ich dopracowanym makijażem i kostiumami kryje się postać małej kobiety i rosnącego mężczyzny, którego duchowa kobiecość przewyciężyła fizyczną męskość i który prawnie został uznany za kobietę.

Artystki występują razem od 1991 roku, kiedy pojawiły się na otwarciu wystawy *Metro-polis* w Martin-Gropius-Bau w Berlinie. Od tego czasu podróżują po całym świecie, są obecne na najważniejszych wydarzeniach kulturalnych, takich jak Biennale w Wenecji, documenta w Kassel czy Targi Sztuki w Bazylei. Ich działania artystyczne są dokumentowane i komentowane przez widzów oraz przypadkowych przechodniów. Para kolekcjonuje zdjęcia i filmy wykonane przez publiczność.

Na wystawie zostały zaprezentowane dokumentacja fotograficzna, kostiumy oraz wideo.

MEDIA O WYSTAWIE:

Czytając te słowa [chodzi o tekst Anny Grodzkiej z katalogu wystawy], zaczynam lepiej rozumieć, co oznacza uśmiech nieschodzący z ich [Eva & Adele] twarzy. Grodzka podkreśla podwójnie negatywne emocje osób transpłciowych.

Po pierwsze, nie akceptują one siebie, ślad dawnej płci pozostaje przecież nawet po operacji.

Po drugie – czują się nieakceptowane społecznie.

Uśmiechając się, Eva & Adele mocno i dobitnie akceptują siebie. Ich uśmiech jest jednak nie tylko „za”, ale i „przeciw”. To wojowniczy uśmiech prowokacja skierowany przeciw potencjalnej agresji.

Dorota Jarecka, *EVA & ADELE w krainie uśmiechu*, „Gazeta Wyborcza” 16.2.2012

Artystki na wernisażu w MOCAK-u, 16.2.2012

Fajne z nich babki. Tak mówię i słyszę śmiech w odpowiedzi. Ale nie oburzam się, bo identyfikacja płciowa EVA & ADELE, których wystawę Artysta = dzieło sztuki można już oglądać w Muzeum Sztuki Współczesnej, to nie taka prosta sprawa. Ich projekt jest totalny, to sztuka życia po prostu.

Małgorzata I. Niemczyńska, *Fajne z nich babki*, „Gazeta Wyborcza Kraków” 18–19.2.2012

Marek Chlanda Tranzyt

17.2–29.4.2012

Kurator: Katarzyna Wąs

KATALOG

Marek Chlanda. *Tranzyt*
(prezentacja na płycie CD)
tekst: Marek Chlanda, Katarzyna Wąs
przekład: William Brand
projekt graficzny: Rafał Sosin
ISBN: 978-83-62435-60-9

„Tranzyt to bycie w przelocie, stan przelotowy, ale i miejsce przechodnie, czasownik przechodni – tranzytywny. W tym konkretnym przypadku to studium przelotności, a może też ulotności” – tak o swoim projekcie mówi artysta Marek Chlanda.

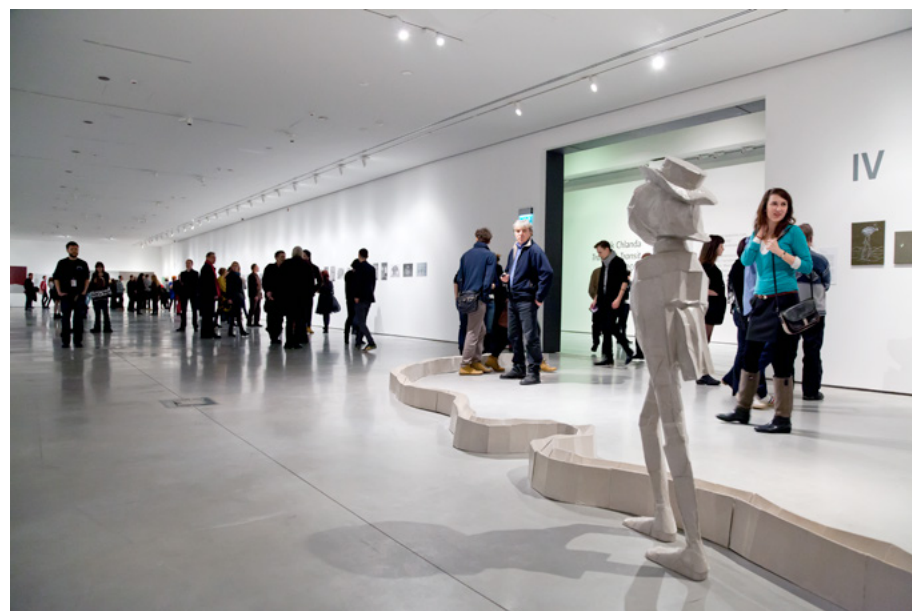
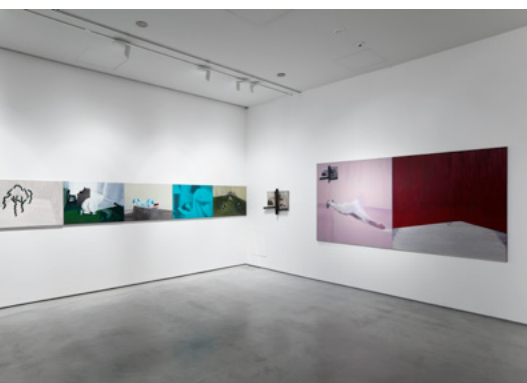
Wystawa *Tranzyt* obejmowała ponad 100 prac – serię obrazów (powstałych w latach 2009–2010), dwa starsze obiekty z lat 70. i 80. oraz rzeźbę. Mroczne wizje ułożyły się w cykl pozbawiony jednolitej narracji, przywołując uczucie niepokoju i zagubienia. Sceny figuralne przeplatały się z abstrakcyjnymi, realizm z nierzeczywistymi obrazami na pograniczu snu. Duży wpływ na powstanie prac miała książka czeskiego pisarza, przedstawiciela literatury onirycznej, Jakuba Demla – *Zapomniane światło*, która podobnie jak *Tranzyt* wprowadza czytelnika w świat metafizyki.

MEDIA O WYSTAWIE:

Nic nie jest jasne, czuć tylko jakąś wewnętrzną spójność między kolejnymi malarskimi i ry-sunkowymi kadrami, układającymi się w film życia. Są tu zresztą prace z przeszłości i teraź-niejszości. Bo Chlanda nie tworzy pojedynczych prac, to zestawy, które dopiero jako całość pozwalają się odczytać, a jednocześnie wciąż są jakimś przystankiem w drodze poszukiwań. Taki tranzyt. Ale znakomity!

Łukasz Gazur, *Z zaplanowaną premedytacją*, „Dziennik Polski” 17.2.2012

Lynn Hershman Leeson *Ja jako Roberta*

17.2–29.4.2012

Kurator: Delfina Piekarska

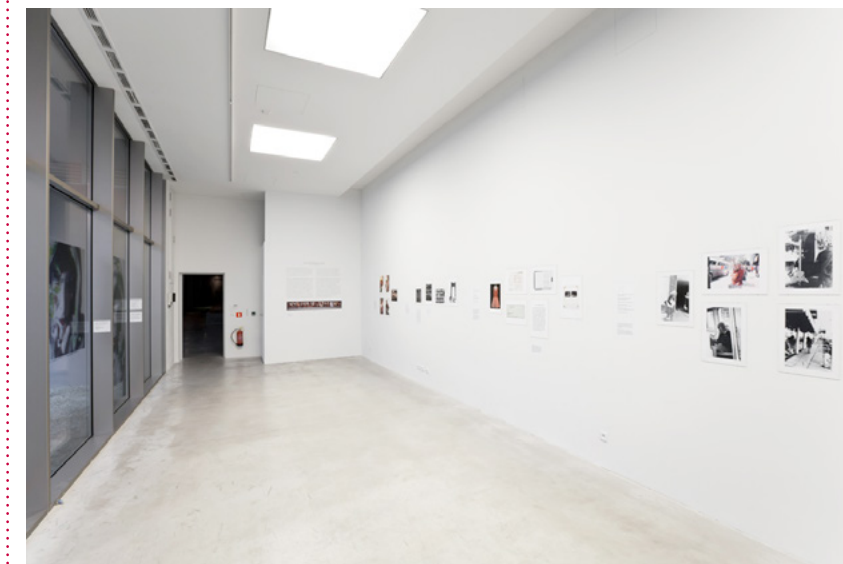
Miejsce: Galeria Alfa

KATALOG

Lynn Hershman Leeson.
Ja jako Roberta
tekst: Delfina Piekarska
przekład: Anda MacBride
projekt graficzny: Rafał Sosin
liczba stron: 28
ISBN: 978-83-62435-52-4

Wystawa artystki, która jest ikoną amerykańskiej sztuki feministycznej, prezentuje fotografie z cyklu *Roberta Breitmores* powstałe w latach 1974–1978. Są one dokumentacją projektu, w którego ramach artystka wcieliła się w postać trzydziestoletniej kobiety, Roberty Breitmores. Zmieniła ona nie tylko swój wygląd zewnętrzny, ale nakreśliła również tożsamość postaci, która przez swoje otoczenie traktowana była jak autentyczna osoba. Celem wystawy była próba pokazania, w jaki sposób kobieta-artystka przyjęła nową osobowość, wpisując ją w ówczesną rzeczywistość i uwarunkowania społeczne.

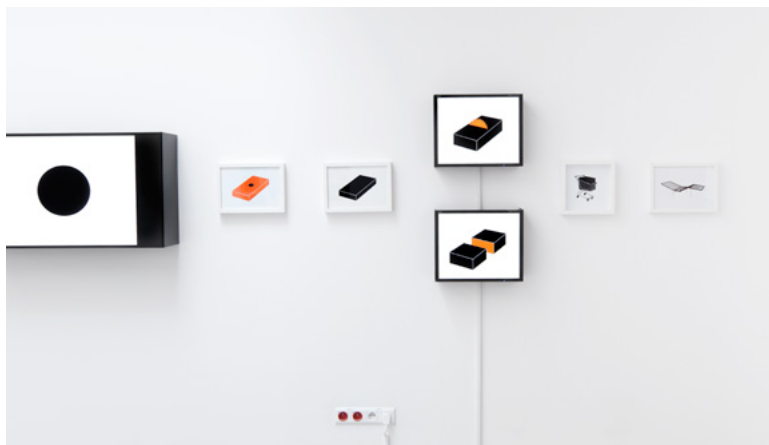

MEDIA O WYSTAWIE:

Amerykańska artystka Lynn Hershman Leeson przez cztery lata (1974–1978) wcielała się w inną postać – Robertę Breitmores. Postać fikcyjną, której dała własne życie, umieszczała w jej imieniu ogłoszenia matrymonialne i w jej imieniu chodziła na randki. Raz była bliska samobójstwa. Lynn przeżyła. Roberta w pewnym momencie znikła, a my zobaczymy w krakowskim muzeum cykl fotografii dokumentujących tę akcję. Zmiana tożsamości przesuwająca znaczenia, prowokuje pytania: Kim jestem? Kim mogłabym być?

Dorota Jarecka, „Wysokie Obcasy Extra” marzec 2012

Komiks. Legendy miejskie

17.2–29.4.2012

Kurator: Monika Kozioł

Miejsce: Galeria Beta

KATALOG

Komiks. Legendy miejskie
tekst: Monika Kozioł
przekład: Anda MacBride
projekt graficzny: Rafał Sosin
liczba stron: 24
ISBN: 978-83-62435-48-7

Legendy miejskie to historie rozpowszechniane przez media, internet oraz drogą kontaktów towarzyskich. Wywołują emocje, prowokują do dalszego przekazywania opowieści, stając się plotką żyjącą własnym życiem. Nie zawsze są czystą fikcją, część z nich jest prawdziwa lub zawiera w sobie ziarno prawdy. Na wystawie zaprezentowane zostały prace, które odnoszą się do legend miejskich – artyści stworzyli zupełnie nowe historie lub przekształcili te znane. Wszystkie połączyło to, że opisywały wydarzenia niesamowite i niepokojące, zawierały morały i przestrogi. Pokazywane prace utrzymane były w konwencji komiksu z charakterystyczną dla niego silną narracyjnością. Jednym z głównych celów wystawy była prezentacja różnych technik, jakie można wykorzystać przy tworzeniu komiksu (rysunek, malarstwo, instalacja). Jak również ukazanie komiksu jako ważnej gałęzi sztuki.

ARTYŚCI:

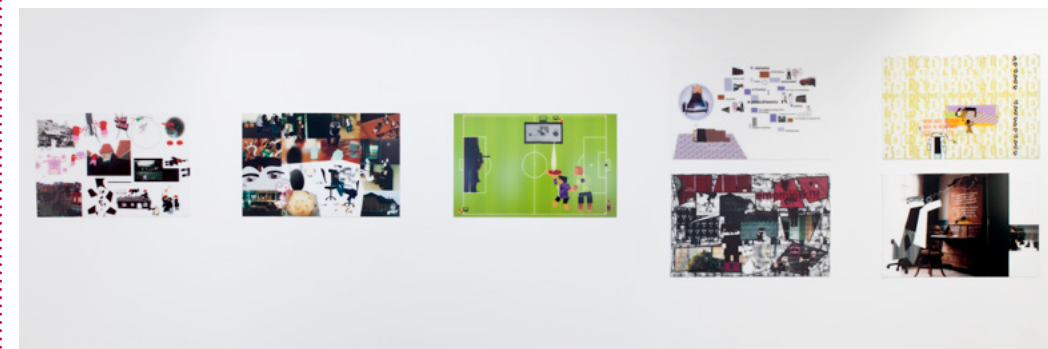
Małgorzata Jabłońska

Joanna Karpowicz

Agnieszka Piksa

Mariusz Tarkawian

Jakub Woynarowski

MEDIA O WYSTAWIE:

Komiksiarze przechodzą do legendy. I robią to świetnie! Sięgają po historie, które żyją w zakamarkach miast, powoli przesiąkają do świadomości mieszkańców.

Lukasz Gazur, *Z zaplanowaną premedytacją*, „Dziennik Polski”
17.2.2012

Kolekcja MOCAK-u

18.5.2012

Koordynator: Monika Koziół

Kolekcja III – zachowując kilkanaście prac z poprzedniej odsłony – rozszerzyła swoją ekspozycję o liczne prace fotograficzne. Starano się ukazać, jak szeroki zakres wypowiedzi artystycznej mieści się w tym medium. Zaprezentowana została monumentalna fotografia metafizyczno-estetyczna, fotografia społeczna, analizy języka fotografii, fotografia jako ślad zdarzeń ulotnych oraz fotografia w roli narzędzia komentującego inne media sztuki. Zakres możliwości medium fotograficznego okazał się oszałamiający.

ARTYŚCI:

Eric Andersen	Jarosław Kozłowski
Mirosław Bałka	Paweł Książek
Charlotte Beaudry	Piotr Lutyński
Jerzy Bereś	Marcin Maciejowski
Bernhard Johannes Blume	Bartek Materka
Rafał Bujnowski	Vlado Martek
Marek Chlanda	Maria Michałowska
Josef Dabernig	Larry Miller
Andrzej Dłużniewski	Ben Patterson
Stanisław Dróżdż	Géza Perneczky
Veaceslav Druta	Wilhelm Sasnal
Pola Dwurnik	Jadwiga Sawicka
Edward Dwurnik	Mikołaj Smoczyński
Dick Higgins	Daniel Spoerri
Alexander Honory	Maria Stangret
Nan Hoover	Petr Štembera
Jerzy Kałucki	Beat Streuli
Koji Kamoji	Jiří Valoch
Krištof Kintera	Krzysztof Wodiczko
Grzegorz Klaman	Heimo Zobernig
Milan Knížák	Otto Zitko

MEDIA O WYSTAWIE:

Jedną z otwartych wczoraj wystaw jest kolejna odsłona własnych zbiorów. Co ciekawe, pozostawiono część poprzedniej ekspozycji, co wydaje się o tyle interesujące, że pozwala zobaczyć, jak wzajemnie reagują na siebie prace, dopowiadają historie. To pokazuje, że kolekcja to żywa tkanka.

Lukasz Gazur, MOCAK na sportowo, fotograficznie, urodzinowo, „Dziennik Polski” 19.5.2012

Daniel Spoerri, *Sevilla* – cykl nr 16, 1991, asamblaż, 80 × 160 × 40 cm

Jarosław Kozłowski, *Wylizanka*, 2005, instalacja

Kurator wystawy Maria Anna Potocka, Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski. Wernisaż wystawy, 17.5.2012

Zbigniew Libera, *Body Master*, 1994, 2 przyrządy, 115 × 46 × 71 cm każdy

Justyna Koeke, *Showing Muscles*, performans, 17.5.2012

Sport w sztuce

18.5–30.9.2012

Kuratorzy: Monika Koziół, Delfina Piekarska, Maria Anna Potocka

KATALOG

Sport w sztuce
redakcja: Monika Koziół, Delfina Piekarska, Maria Anna Potocka
teksty: Jochen Gerz / Delfina Piekarska, Honorata Jakubowska, Elfriede Jelinek, Lucien Kayser, Józef Lipiec, Maria Anna Potocka
przekład: Lillian Banks, Karolina Bikont, William Brand, Søren Gauger, Małgorzata Szczurek, Anna Wolna
opisy prac: Maria Anna Potocka
biogramy: Monika Koziół, Delfina Piekarska
projekt graficzny: Rafał Sosin
liczba stron: 200
ISBN: 978-83-62435-64-7

Sport w sztuce – po *Historii w sztuce* – był drugą wystawą z cyklu przedstawiającego, jak artyści postrzegają sprawy, którymi żyje człowiek.

Na tej międzynarodowej prezentacji, która miała ambicje ukazania jak najszerzej – zarówno od strony problemowej, jak i medialnej – interpretacji tematyki sportowej, zgromadzono prace kilku-dziesięciu artystów. Pokazano na niej dzieła klasyków malarstwa, twórców filmów i obiektów oraz artystów ryzykujących życiem w konfrontacji z ekstremalnymi wyczynami sportowymi.

Celem wystawy – podobnie jak całego cyklu – było pokazanie ścisłego związku pomiędzy życiem a sztuką, udowodnienie, że sztuka wspiera zrozumienie kondycji ludzkiej, oraz ujawnienie, że w każdej zabawie kryje się powaga, a jak już się uchwyci powagę, to można się nią pobawić.

W czasie otwarcia wystawy (17.5.2012) odbył się performans Justyny Koeke *Showing Muscles*.

ARTYŚCI:

Kuba Bąkowski
Andrea Bender
Olaf Breuning
Roderick Buchanan
Paolo Canevari
Leon Chwistek
Josef Dabernig
Simone Demandt
Edward Dwurnik
Margret Eicher
Harun Farocki
Richard Fauguet
Massimo Furlan
Wolfgang Gärber

Volker Hildebrandt
Vlastimil Hoffman
Pravdoliub Ivanov
Rafał Jakubowicz
Zuzanna Janin
Assa Kauppi
Justyna Koeke
Katarzyna Kozyra
Kamil Kuskowski
Robert Kuśmirowski
Antal Lakner
Sigalit Landau
Zbigniew Libera
Ulrike Lienbacher
Ingeborg Lüscher

Marcin Maciejowski
Olaf Nicolai
Jerzy Nowosielski
Agnieszka Polska
Kathrin Rabenort
Leni Riefenstahl
Sławomir Rumiak
Katarzyna Sagatowska
Janek Simon
Zdzisław Sosnowski
Beat Streuli
Leon Tarasewicz
Timm Ulrichs
Wunderteam

MEDIA O WYSTAWIE:

To świetny, dający do myślenia zestaw prac, głównie współczesnych twórców (ponad 40 artystów z kraju i zagranicy). Nie chodzi o mit sportu ani o idealizację kultury fizycznej. To wystawa psychologiczno-analityczna, uświadamia wszechobecność rywalizacji w życiu codziennym. Pokazuje wynaturzenia sportu, który miał być czystą grą, manifestacją piękna ludzkiego ciała, apoteozą ludzkich wartości. A jest? Walką o gwiazdorstwo, sposobem na wielką kasę, wspinaczką na społeczny szczyt.

Monika Malkowska, *Artyści kpią z rywalizacji*, „Rzeczpospolita” 8.6.2012

To najciekawsze, a przy tym bardzo międzynarodowe artystyczne wydarzenie, które w Krakowie będzie towarzyszyło EURO 2012.

Ryszard Kozik, *Zapraszają: Korzeniowski, Kowalczyk, Hołowczyk*, „Gazeta Wyborcza Kraków” 19–20.5.2012

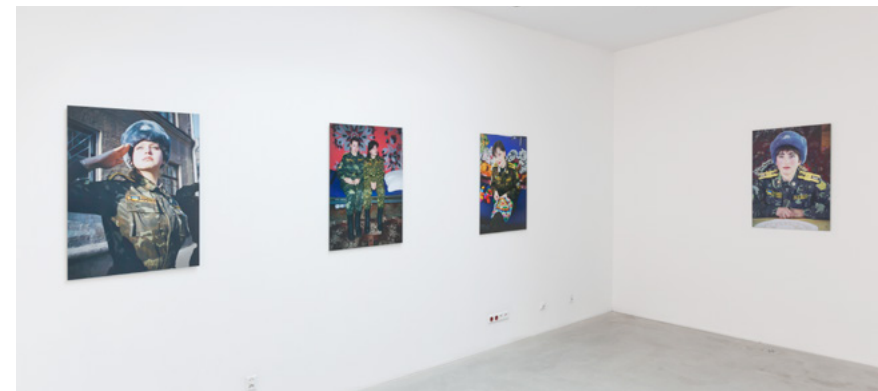
Siergiej Bratkov *Gdy mężczyźni są na wojnie*

19.5–17.6.2012

Koordynatorzy: Agnieszka Olszewska, Katarzyna Wąs

Miejsce: Galeria Alfa, Galeria Beta

Wystawa prac Siergieja Bratkowa, ukraińskiego fotografa konfrontującego w swojej twórczości tradycję Wschodu z wpływami Zachodu. Wywodzący się z radykalnego realizmu artysta brutalnie obnaża mechanizmy rządzące postsowieckim społeczeństwem. Na wystawie w MOCAK-u zaprezentowane zostały prace z serii *Dzieciaki* oraz *Żołnierki*. Zdjęcia ukazują bezdomne dzieci, prostytutki, żebraków, często przybierają teatralną formę. Cykl *Dzieciaki* obnaża prawdę o przedwczesnym dorastaniu młodego pokolenia. Fotografie są surowym obrazem skutków, jakie kultura masowa wywierać może na osobowość i zachowanie młodych. Tytułowe dzieci to przyjmujące – zdawać by się mogło – obce wyuzdane pozy i strojące dorosłe miny lolity. Bratkov ukazuje wizję końca dzieciństwa, nadchodzącego wraz z włączeniem telewizorów sączących destrukcyjne wzorce. Drugi cykl to *Żołnierki* – piękne, ponętne kobiety w żołnierskich mundurach. Kontrast jest kluczem do twórczości Bratkowa, a jak twierdzi on sam, także do zrozumienia Ukrainy.

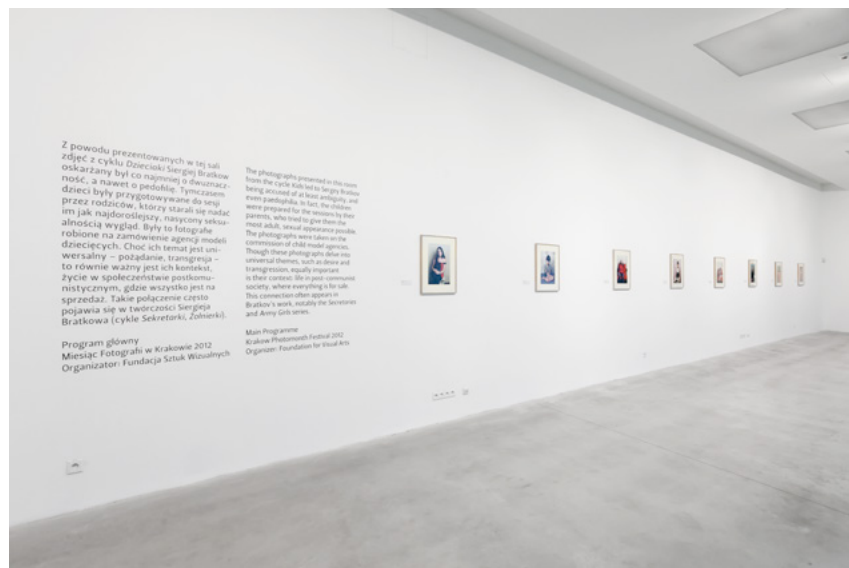

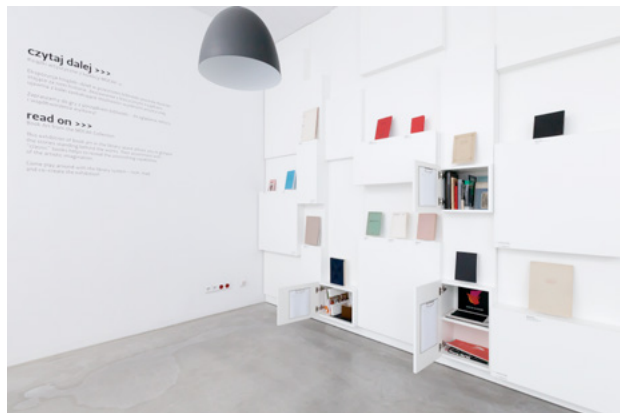
MEDIA O WYSTAWIE:

W MOCAK-u wystawa Siergieja Bratkowa *Gdy mężczyźni są na wojnie*, czyli zdjęcia z dwóch cykli fotograficznych i wideo ukraińskiego – ale i międzynarodowego, bo uznanie przyszło dość dawno – artysty. Wybuch talentu Bratkowa nastąpił na początku lat dwutysięcznych wraz z nasileniem się przemian na Ukrainie: wtedy zrobił m.in. zdjęcia dzieci, czyli serię *Dzieciaki*, w sytuacjach uznanych potem przez publiczność

za dwuznaczne. Jednak te przebrania, pozy okazały się niczym innym jak przejawem rodzicielskiej troski. To rodzice przebierali swoje dzieci do zdjęcia – dla świeżo powstających agencji modeli, do banków twarzy. Dzieci zaś dopowiadały resztę. Wyszło tak, jak widać na zdjęciach, lepiej się przekonać na własne oczy. Bratkov to człowiek, który widzi ostrzeż, więcej.

Wojciech Nowicki, *Miesiąc Fotografii w Krakowie – przewodnik subiektywny*, „Gazeta Wyborcza Kraków” 21.5.2012

Czytaj dalej>>>

28.6–30.9.2012

Kuratorzy: Magdalena Mazik, Katarzyna Wincenciak

Miejsce: Biblioteka MOCAK-u

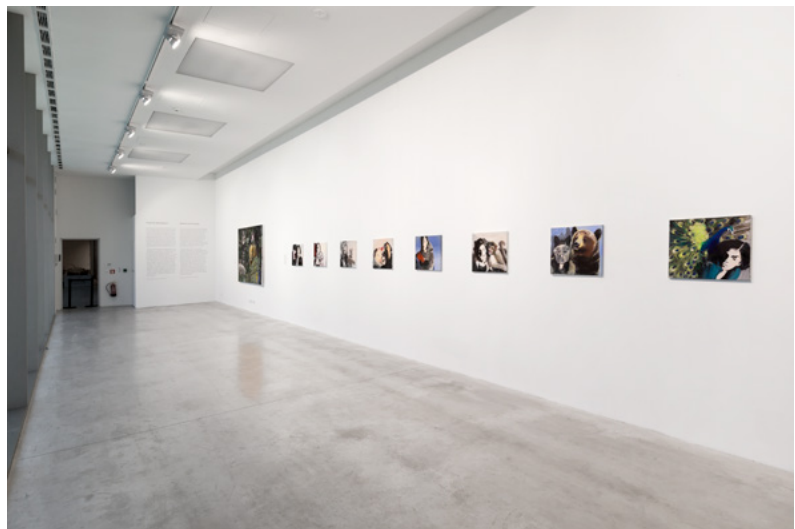
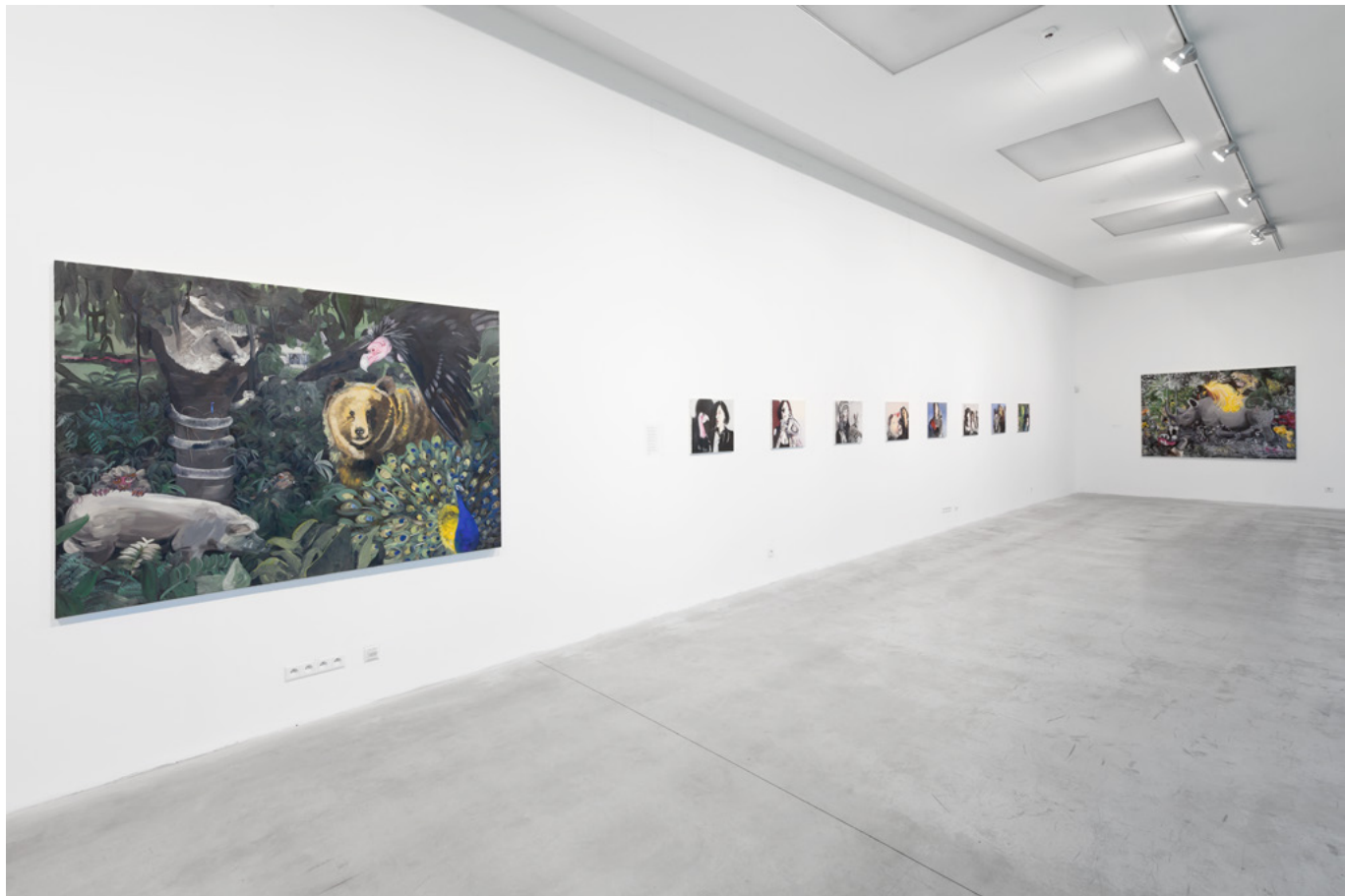
Kameralna wystawa w Bibliotece MOCAK-u stworzyła okazję do poznania wybranych książek artystycznych oraz katalogów pochodzących z Kolekcji i archiwum Muzeum. Prezentowane książki ułożyły się w kilka całkiem różnych narracji. Można było odnaleźć wątek tworzenia autobiografii (Wilhelm Sasnal *Zeszyt*; Vlado Martek *A Biography*; Bernard Villers *Pliage. Remorqueur*), nowe prace na bazie istniejącego już tekstu (Robert Kuśmirowski *Melancholijne przedmioty*; Jarosław Kozłowski *„Reality”*; Tomasz Baran *Linus Pauling. Chemia ogólna...*) czy zmagani na granicy mediów (Géza Perneczky [soft geometry]; Dietrich Helms *Attrape: Schwarze Quadrate*; Tomasz Konart *Inside*). Ze względu na zróżnicowany charakter wydawnictw skupiono się nie na prezentacji książki artystycznej, ale na grze z porządkiem i przestrzenią biblioteki.

MEDIA O WYSTAWIE:

Czytaj dalej>>> odwołuje się do kultury internetu, gdzie każdy temat opatrzony jest odnośnikami, netowymi dopowiedzeniami, linkami. To dobra metafora współczesnej kultury, nieistniejącej bez kontekstu, dobudówki znaczeń.

Lukasz Gazur, MOC(AK) w białych rękawiczkach, „Dziennik Polski” 29.6.2012

Pola Dwurnik *Erotyczny ogród Apolonii*

29.6–30.9.2012

Kurator: Monika Koziół

Miejsce: Galeria Alfa

KATALOG

Pola Dwurnik. *Erotyczny ogród Apolonii*
teksty: Pola Dwurnik, Monika Koziół
przekład: Anda MacBride
projekt graficzny: Rafał Sosin
liczba stron: 28
ISBN: 978-83-62435-80-7

Na indywidualnej wystawie Poli Dwurnik zostały pokazane prace z serii *Ogród Apolonii*. Cykl obrazów nawiązuje do libretta opery Georga Friedricha Händla *Alcina*, w którym mieszkająca na wyspie czarownica zamienia byłych kochanków w rośliny i zwierzęta. Pod postacią zwierząt artystka przedstawiła swoich kolejnych partnerów i idąc tropem tej metafory, zanalizowała swoje związki z nimi.

MEDIA O WYSTAWIE:

Małgorzata Czyńska: *Skąd pomysł na taki rachunek z przeszłością, z facetami? To jakiś rodzaj zemsty?*

Pola Dwurnik: *Ależ nie, podchodzę bardzo pozytywnie do zakończonych związków, z niektórymi chłopakami utrzymuję kontakt. Większości z nich powiedziałam o obrazach, co prawda były już namalowane, ale niczego nie robiłam w tajemnicy ani z chęci zemsty. To moja erotyczna przeszłość – ważna sfera mojego życia, którą postanowiłam rozpracować malarsko.*

Małgorzata Czyńska, *Pola Dwurnik i mężczyźni jej życia*, „Wysokie Obcasy” 5.9.2012

Kamil Kusko, bez tytułu,
2012, mural

Projekt Pasożyta stanowiący
część wystawy

No Budget Show 4

29.6–30.9.2012
Przygotowanie wystawy ze strony MOCAK-u: Delfina Piekarska
Aranżacja wystawy: Robert Kuśmirowski
Miejsce: Galeria Beta

KATALOG
No Budget Show 4
teksty: Robert Kuśmirowski, Delfina Piekarska
przekład: Søren Gauger
projekt graficzny: Rafał Sosin
liczba stron: 36
ISBN: 978-83-62435-88-3

Wystawa zrealizowana według pomysłu artysty Roberta Kuśmirowskiego. Była to czwarta z serii wystaw *No Budget Show*, wcześniej prezentowanych między innymi w lubelskim To-wot Squat oraz warszawskiej Galerii Kordegarda.

W MOCAK-u pokazane zostały prace młodych artystów stworzone, tak jak wskazuje ty-tuł wystawy, bez jakiegokolwiek lub z niewielkim nakładem finansowym. Z jednej strony jest to nawiązanie do romantycznej koncepcji tworzenia bez środków pieniężnych, z drugiej – pośredni komentarz na temat finansowania sztuki i kultury.

W czasie otwarcia wystawy (28.6.2012) odbył się performans Tomasza Foltyna *Tenderline*.

ARTYŚCI:

Konrad Aleksander	Tomasz Koszewnik
Another Photographer	Anna Kuc
Marzena Bis	Kamil Kuzko
Krzysztof Bryła	Daniel Małecki
Anna Chabros	Michał Mejnartowicz
Maciej Chorąży	Pasożyt
Michał Chudzicki	Jacek Piotrowicz
Rafał Czepiński	Maciej Połynko
Kamila Czosnyk	Radar
Tomasz Foltyn	Piotr Strobel
Viola Głowacka	Piotr Szczur
Emrah Gökdemir	Liwia Sztyc
Michał Jadcza	Krzysztof Turlewicz
Marcin Kokoszko	Jacek Wierzchoś
Emilia Kołowiecka	Radek Włodarski
Paweł Korbus	Emilia Żukowska

MEDIA O WYSTAWIE:

Wystawa w MOCAK-u na pewno nie będzie mia-
ła wielkiego publicity. Czy dlatego, że prace na
niej pokazane nie są wartościowe artystycznie,
czy dlatego, że nie wpasowuje się w żadną modę?
Czy MOCAK to dobre miejsce na taką sztukę?
Czy problemy przedstawiane w *No Budget* są
napompowane, czy może pokazane jeszcze nie
dość wyraźnie? Czy te prace są nowatorskie,

czy raczej wtórne, nudne i konserwatywne? Czy
brak dofinansowania skutkuje niedostatkami
pomysłów, czy ich obfitością? Warto sprawdzić
na własne oczy, szczególnie że w dobie kryzysu,
nie tylko świata sztuki, działania *no budget* coraz
częściej stają się konieczne.

Karolina Sulej, *Bez budżetu. Bez znajomości. Czy da się tak robić
sztukę?* *No Budget Show* w MOCAK-u, natemat.pl, 28.6.2012

Jiří Kolář *Kolaž z łasiczką*

19.10.2012–27.1.2013

Kurator: Maria Anna Potocka

Koordynator: Katarzyna Wąs

KATALOG

Jiří Kolář. Kolaž z łasiczką
redakcja: Maria Anna Potocka,
Katarzyna Wąs
teksty: Jiří Kolář, Helena Kontova,
Zbigniew Machaj, Jakub Kornhauser,
Angelika Nollert, Maria Anna Potocka
przekład: Lillian Banks, William Brand,
Clare Cavanagh, Jitka Martin, Paweł
Łopatka, Barbara Ostrowska
projekt graficzny: Rafał Sosin
liczba stron: 112
ISBN: 978-83-62435-09-8

Wystawa Jiříego Kolářa w MOC AK-u była pierwszą od lat polską prezentacją twórczości jednego z najwybitniejszych czeskich twórców. Artysta ten, znany na całym świecie głównie ze swojej twórczości wizualnej, zajmował się także literaturą, zarówno poezją, jak i prozą. Był również tłumaczem. Jego prace plastyczne odzwierciedlają w swojej złożonej strukturze wielość zainteresowań artysty.

Na początku twórczości Jiříego Kolářa stoi słowo. Eksperymenty z różnymi typami poezji wizualnej prowadziły go w kierunku plastyki. Kolář dokonał destrukcji klasycznej formy literackiej, a jego wiersze w coraz większym stopniu przypominały dzieło wizualne. Z czasem prawie całkowicie zarzucił słowo na rzecz języka wizualnego, rozwijając na wiele sposobów technikę kolażu. Tworzone przez siebie nowatorskie metody pracy opisał i zdefiniował w wydany w 1979 roku *Słowniku metod*. Kolaże Kolářa były najczęściej efektem ponownego zestawienia ze sobą pociętych lub podartych reprodukcji obrazów, zdjęć, drukowanych tekstów i zapisów nutowych dających efekt multiplikacji i ruchliwości struktury. Prezentowane na wystawie prace, pochodzące z Neues Museum für Kunst und Design w Norymberdze oraz Muzeum Kampa w Pradze, pokazały szerokie spektrum technik, jakie wykorzystywał w swej twórczości artysta.

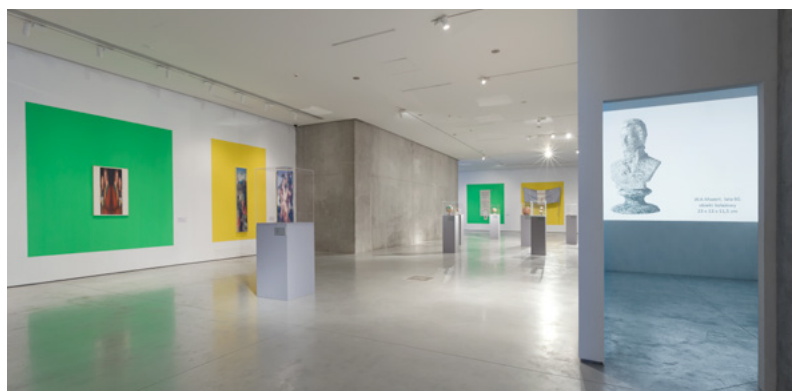

MEDIA O WYSTAWIE:

Krakowskie muzeum MOC AK tego samego dnia otworzyło aż cztery interesujące i bardzo różnorodne wystawy. Wszystkie są warte uwagi, ale musząc wybierać, rekomenduję ekspozycję znanego czeskiego twórcy. [...] Kolář zaczynał

dorośle życie jako stolarz i kelner, a skończył jako artysta doceniany przez największe muzea świata. Ta duża monograficzna wystawa pozwala zrozumieć, skąd ten sukces.

Piotr Sarzyński, *Czeskie metafory*, „Polityka”, nr 43

FLUXUS

Uwolnieni szaleńcy... Europejskie festiwale Fluxusu 1962–1977

19.10.2012–27.1.2013

Kuratorzy: Peter van der Meijden, Henar Rivire, Heike Roms,
Petra Stegmann, Caroline Ugelstad
Koordynator: Delfina Piekarska

Wystawa z okazji 50. rocznicy powstania międzynarodowej sieci artystów Fluxus. W 1962 roku w Museum Wiesbaden grupa młodych artystów zorganizowała festiwal Fluxus – Internationale Festspiele Neuster Musik łączący muzykę z performansem. Na plakacie reklamującym wydarzenie pojawił się komentarz: „THE LUNATICS ARE ON THE LOOSE... [UWOLNIENI SZALEŃCY...]”. Podczas jednego z performansów inicjatorzy ruchu ogolili sobie głowy, po czym wznosząc głośne okrzyki, rozebrali fortepian na części. Publiczność nie kryła oburzenia, a świat po raz pierwszy usłyszał o Fluxusie. Celem wystawy było podsumowanie działań Fluxusu podczas europejskich festiwali organizowanych w latach 60. i 70. Pokazane zostały między innymi: fotografie, wywiady z artystami, wizualizacje, prezentacje dokumentujące lokalne wydarzenia artystyczne czy instalacje do własnoręcznego wykonania przez zwiedzających (Do-it-yourself Fluxus installations). Wystawa stanowiła część projektu realizowanego w kilku europejskich muzeach i instytucjach kultury. Jego inauguracja odbyła się w lipcu 2012 roku w Akademii der Künste w Berlinie.

W czasie otwarcia wystawy (18.10.2012) miały miejsce dwa performanse: *Continuum* XXXIV Jarosława Kozłowskiego i *NANO-FLUX* Bena Pattersona i Erica Andersena.

WYBRANI ARTYŚCI:

Eric Andersen
Philip Corner
Geoffrey Hendricks
Bengt af Klintberg
Milan Knížák
Alison Knowles
Jarosław Kozłowski
Vytautas Landsbergis
Larry Miller
Ann Noël
Ben Patterson
Willem de Ridder
Tamas St.Auby
Ben Vautier

MEDIA O WYSTAWIE:

Wystawa Uwolnieni szaleńcy... to spojrzenie w przeszłość, w czasy, gdy świat poznał hasło „antysztuka”. Wszystko dzięki Fluxusowi. To nie grupa artystyczna, raczej nieformalny ruch. [...] Na wystawie zobaczymy fotografie, filmy,

korespondencje, ale też wywiady i nagrania. [...] Zrobiono wszystko, by Fluxusu nie zamykać w muzealnej gablocie: krążymy między odgłosami ich koncertów, w labiryncie dokumentacji. Łukasz Gazur, MOC(AK) szaleństwa, „Dziennik Polski” 20.10.2012

Jarosław Kozłowski, *Continuum XXXIV*, performans, 18.10.2012

Eric Andersen, Ben Patterson, *NANO-FLUX*, performans, 18.10.2012

KATALOG

Odciski pamięci

teksty: Monika Koziół, Delfina Piekarska, Wojciech Wilczyk
przekład: Anda MacBride
projekt graficzny: Rafał Sosin
liczba stron: 40
ISBN: 978-83-62435-17-3

Anita Glesta Guernica

19.10.2012–27.1.2013

Kurator: Delfina Piekarska

Miejsce: Galeria Beta

Zbombardowanie Guerniki podczas wojny domowej w 1937 roku przeszło do historii za sprawą obrazu Pabla Picassa. Anita Glesta, amerykańska artystka, przywołuje te zdarzenia w swojej instalacji multimedialnej. Jej trzon tworzą przeprowadzone pięć lat temu wywiady z mieszkańcami Guerniki, którzy przeżyli bombardowanie miasta przed 75 laty. Ich wspomnienia można było usłyszeć, siadając na jednej z ławek umieszczonych w podcieniach MOCAK-u, jak i obejrzeć na projekcji w Galerii Beta. Dodatkowo ekspozycja została uzupełniona o archiwalny materiał przedstawiający zniszczone w 1937 roku miasto, wideo pokazujące niebo nad miastem oraz sfilmowane zwierzęta – konie i byki, motywy odnoszące się bezpośrednio do obrazu Picassa.

Wystawa w ramach projektu *Odciski pamięci*.

MEDIA O WYSTAWIE:

Nagrania ze świadkami bombardowania Guerniki powstały pięć lat temu. Jak wyjaśniła Glesta, nie chciała malować, fotografować czy rzeźbić osób, które przeżyły bombardowanie. Chciała z nimi porozmawiać, nagrać ich kamerą i w postaci instalacji multimedialnej pokazać światu to, co mają do przekazania.

Guernica i obiekty poprzemysłowe w Polsce na wystawach w MOCAK-u, www.tvp.pl

Wojciech Wilczyk *Przestrzenie postindustrialne*

19.10.2012–27.1.2013

Kurator: Monika Kozioł

Miejsce: Galeria Alfa

KATALOG

Odciski pamięci

teksty: Monika Kozioł, Delfina

Piekarska, Wojciech Wilczyk

przekład: Anda MacBride

projekt graficzny: Rafał Sosin

liczba stron: 40

ISBN: 978-83-62435-17-3

Przestrzenie postindustrialne Wojciecha Wilczyka to próba zmierzenia się z pamięcią o miejscu. W ramach wystawy zostało zaprezentowanych kilkanaście fotografii pochodzących z cyklu *Postindustrial*. Prace powstały w latach 2003–2006 i przedstawiają obiekty przemysłowe, w większości znajdujące się na terenie Polski, między innymi w Jaworznie–Szczakowej, Katowicach–Szopienicach, Krakowie. W dużej mierze są to opuszczone lub niedziałające już zakłady przemysłowe, które ulegają powolnemu rozpadowi, często nie bez udziału mieszkańców pobliskich terenów. Artysta analizuje obszar postindustrialnej rzeczywistości, której obraz może stanowić pretekst do szerszej, egzystencjalnej refleksji o przemijaniu.

Wystawa w ramach projektu *Odciski pamięci*.

MEDIA O WYSTAWIE:

Oszpecone, na co dzień ziejące pustką wieże wyciągowe, budynki cementowni oraz fabryczne hale – te i inne polskie zakłady przemysłowe uwiecznił na swoich fotografiach Wojciech Wilczyk.

Postindustrial na fotografii w MOCAK-u, www.sjaksztuka.pl

fot. Katarzyna Wincenciak

Banda *Letnicy*

19.10–18.11.2012

Koordinator: Magdalena Mazik

Miejsce: Biblioteka MOCAK-u

Śnieżna kula z Egiptu, ciupaga z Zakopanego, pocztówki z Sopotu, statek w butelce, korale z muszelek, ręcznik z labradorem, zielnik...

Prace grupy Banda z Wydziału Grafiki ASP w Krakowie to gra z letnimi pamiątkami i wakacyjnymi wspomnieniami. Prezentowane na wystawie kolaże, obiekty, instalacje i książki artystyczne łączą to, że powstały podczas kanikuły 2012.

BANDA:

Marlena Biczak

Anna Juszcak

Weronika Kasprzyk

Maria Kozakiewicz

Paulina Lichwicka

Dominika Szczalba

Zofia Szczęsna

Szymon Szelc

Weronika Tyrpa

Xawery Wolski

fot. Katarzyna Wincenciak

fot. Katarzyna Wincenciak

Projekt Zabłocie zastane

PROJEKTY

Praca autorstwa Antoniny Dylik, Anny Pietrzak, Karoliny Spyrki,
powstała w ramach projektu *Po co jest sztuka?*

Czy dojdziemy do takiego momentu, w którym sztuka zacznie być niepotrzebna?

FILM ZABŁOCIE ZASTANE

Metraż: 16 min

Reżyser: Adam Uryniak

Zdjęcia: Adam Uryniak, Łukasz Bursa, Artur Michalik

Scenariusz: Maciej Mieziań

Rok produkcji: 2010

MOCAK zainicjował cykl filmowy poświęcony historii i tożsamości Zabłocia – dzielnicy Krakowa przechodzącej w ostatnich latach radykalne zmiany, środowiska, w którym powstał budynek Muzeum. Pierwszy film, *Zabłocie zastane*, został nakręcony we współpracy Marii Anny Potockiej, Adama Uryniaka i krakowskiego historyka sztuki i publicysty Macieja Mieziańskiego.

Film pokazuje dzielnicę poprzez poszczególne ulice, budynki i ich bogate historie, które stanowią o jej niepowtarzalnym charakterze. Uwidacznia zmiany, które nastąpiły w tym przemysłowym rejonie Krakowa w przeddzień otwarcia Muzeum Sztuki Współczesnej.

Po co jest sztuka?

Koordynator projektu: Katarzyna Wąs

Projekt jest próbą odpowiedzenia na pozornie banalne pytanie o sens istnienia sztuki. MOCAK zwraca się z nim do różnych grup społecznych, młodzieży, studentów ASP, młodych artystów, literatów. Realizacja projektu przewidziana jest na kilka lat, a jej efekty zostaną przedstawione w formie wywiadów, filmów, wystaw.

Dotychczasowe poszukiwania prowadzone były wraz ze studentami krakowskiej ASP. W czasie rocznego seminarium w pracowni malarstwa prof. Andrzeja Bednarczyka i dr. Witolda Stelmachniewicza oraz w pracowni interdyscyplinarnej Grzegorza Sztwiertni i Zbigniewa Sałaja prowadzone były rozmowy o sensie sztuki zarówno w wymiarze społecznym, edukacyjnym, jak i indywidualnym. Efektem spotkań są prace młodych twórców, które od października pojawiały się w przestrzeni MOCAK-u i na Zabłociu.

Artyści biorący udział w prezentacji:

Anna Askaldowicz, Tosia Dyblik, Karolina Jabłońska, Aleksandra Krawczyk, Tomasz Kręcicki, Kamil Kuitkowski, Cyryl Polaczek, Michał Kastory, Anna Pietrzak, Filip Rybkowski, Karolina Spyrka, Mateusz Szczypiński, Radek Szlęzak, Kinga Zmysłowska

O refleksję nad istotą sztuki poproszono również artystów, którzy będąc jednocześnie jej twórcami i odbiorcami, mogą wskazać nowy, ciekawy kierunek poszukiwań. Zostali zaproszeni do wspólnej pracy nad wizualnym numerem „MOCAK Forum”, czasopisma wydawanego przez Muzeum. Każdy z nich, konstruując swoją odpowiedź, sięgnął po najbliższą mu formę artystyczną, choć nie zawsze było to łatwe. Twórcy wideo czy performerzy mieli za zadanie przenieść swoje działania na dwuwymiarową przestrzeń kartki, a malarze – stworzyć narrację z obrazów.

Autorzy esejów wizualnych:

Tomek Baran, Agata Bogacka, Marta Deskur, Pola Dwurnik, Ada Karczmarczyk, Jerzy Lewczyński, Róża Litwa, NeSpoon, Łukasz Skąpski, Artur Żmijewski

W ramach projektu w roku 2012 została wydana również książka *Po co jest sztuka? Rozmowy z pisarzami* pod redakcją Tadeusza Nyczka, zawierająca dziewięć wywiadów z polskimi literatami.

CZYJA HISTORIA?

marzec – grudzień 2012

Kurator projektu: Joshua Schwartz

Koordynator projektu: Katarzyna Wąs

Billboard International

fot. materiały artysty

Czyja historia? to tworzone przez rok dzieło site-specific, a także projekt kuratorski Joshuy Schwartz. Projekt posługiwał się billboardami reklamowymi rozmieszczonymi w Oświęcimiu, udostępniając artystom przestrzeń miasta do zaprezentowania swoich prac, które stawiają czoło tragicznej przeszłości miasta.

Wystawy:

22.3–25.4 Joshua Schwartz

26.4–30.5 Yael Bartana

31.5–4.7 Julien Berthier

5.7–8.8 Joanna Rajkowska

9.8–12.9 Thomas Mailaender

13.9–17.10 Adrien Tiritiaux

18.10–21.11 Martin Roth

22.11–26.12 Daniel Bozhkov

Czyja historia? była pierwszą prezentacją z serii publicznych kuratorskich projektów Billboard International.

Miejsce na zorganizowanie projektu wybrano ze względu na historię Oświęcimia, jego szczególny stan obecny i trudną, ale postrzeganą optymistycznie przyszłość. *Czyja historia?* oferowała mieszkańcom, turystom i przypadkowym przechodniom kontakt z pracami wybranych artystów, a także możliwość obserwowania, jak one funkcjonują i zmieniają otoczenie.

CHĘTNIE POMOGĘ

17–30.9.2012

Artysta: Arek Pasożyt

Koordynator projektu: Jagna Strama

fot. materiały artysty

W ramach cyklu *Pasożyt staje się żywicielem* Arek Pasożyt realizował projekt, który polegał na oferowaniu pomocy (połączonej z rozmową na temat sztuki współczesnej) mieszkańcom Krakowa, a w szczególności Zabłocia, między innymi stworzył kilka projektów graficznych, a także opiekował się dziećmi.

Tak sam artysta mówił o swojej akcji: „Polega ona na przeniesieniu idei pasożytnictwa z natury do kultury. Pozwala to na bezpośrednie, niekonwencjonalne utrzymywanie się ze sztuki twórcy, który świadomie sprowadził swoje całe działanie na pasożytnictwo. Mieszkanie / przestrzeń, którą daje żywiciel, staje się bazą pozwalającą na przetrwanie, punktem wyjścia do dalszych działań”.

fot. materiały artysty

WYDARZENIA

ŚWIATŁOŚĆ W CIEMNOŚCI

25.4.2010, Oświęcim

Performatywna instalacja Agnes Janich nad rzeką Solą przy byłym KL Auschwitz.

CO TO JEST PROGRAM MUZEUM?

28.4.2010, Centrum Studiów Humanistycznych

Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków

Panel dyskusyjny, w którym wzięli udział: Piotr Krajewski, Dorota Monkiewicz, Joanna Mytkowska, Piotr Piotrowski, Anda Rottenberg, Jarosław Suchan, Marek Świca oraz Maria Anna Potocka.

KRONIKA. PROGRAM I HISTORIA INSTYTUCJI

15.5.2010, Klub Fabryka, Kraków

Prezentacja bytomskiej Kroniki Centrum Sztuki Współczesnej, z udziałem Sebastiana Cichockiego i Stanisława Rukszy, połączona z koncertem Pawła Kulczyńskiego.

KADRY UJARZMIONE.**POLSKIE KOLEKCJONOWANIE FOTOGRAFII**

21.5.2011

Dyskusja na temat kolekcjonowania fotografii, w której wzięli udział: Marcel Andino Velez, Łukasz Gorczyca, Wojciech Jędrzejewski, Piotr Lelek, Rafał Lewandowski, Konrad Pustoła, Maria Rubersz.

IS(NOT) – SPUTNIK PHOTOS**PREZENTUJE NAJNOWSZY PROJEKT**

21.5.2011

Prezentacja projektu *IS(not)*, który powstał w wyniku współpracy artystycznej pięciu polskich fotografów kolektywu Sputnik Photos (Jan Brykczyński, Michał Łuczak, Rafał Milach, Adam Pańczuk, Agnieszka Rayss) z islandzki-mi pisarzami.**CUDZYSŁOWY. JAROSŁAW KOZŁOWSKI**

10.6.2011

Spotkanie wokół książki pod redakcją Bożeny Czubak *Cudzysłowy. Jarosław Kozłowski*, z udziałem artysty.**O BIBLIOTECIE MIECZYŚŁAWA PORĘBSKIEGO**

13.6.2011

Dyskusja panelowa na temat zbiorów bibliotecznych Mieczysława Porębskiego, z udziałem przyjaciół i znajomych Profesora. Zaproszeni goście: Tomasz Fijałkowski, Jan Gondowicz, Ryszard Krynicki, Maria Poprzęcka, Jerzy Porębski. Prowadzenie: Bogusław Deptuła. Spotkanie zostało zorganizowane we współpracy z czasopismem „Dwutygodnik”.

LEKKA PRZESADA

14.6.2011

Spotkanie wokół zbioru esejów Adama Zagajewskiego *Lekka przesada*, z udziałem autora.**... I ZADZIWI SIĘ EUROPA**

15.6.2011

Prezentacja trzyczęściowej instalacji wideo artystki Yael Bartany, składająca się z nagrań: *Mary Koszmarmy* (2007), *Mur i wieża* (2009) oraz *Zamach* (2011).**CZAS W OGRODACH TYMCZASOWYCH**

17.6.2011

W ramach seminarium ogłoszono między innymi wykłady *Ogrody tymczasowe, mobilne, nomadyczne. Ogród jako wydarzenie* (Krzysztof Herman) i *Festiwal ogrodów – trendy i gospodarka* (Anna Komorowska).**KNOWING THROUGH MONTAGES**

20.6.2011

Wykład Mistrzowski Georges’a Didi-Hubermana, zorganizowany we współpracy z Centrum Studiów Humanistycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego.

WIRTUALNY SPACER PO MUZEUM ROSYJSKIM W SANKT PETERSBURGU

16.6.2011

Pokaz multimedialny Muzeum z Sankt Petersburga w ramach Dni Sankt Petersburga w Krakowie.

PODGÓRSKIE DNI OTWARTYCH DRZWI

24.9.2011

Pokaz polskich eksperymentalnych filmów animowanych w ramach lokalnej akcji kulturalnej zorganizowanej przez Stowarzyszenie PODGORZE.PL.

WILHELM BRASSE. FOTOGRAF. 3444. AUSCHWITZ 1940–1945

2.10.2011, Martin Gropius Bau, Berlin

4.10.2011, MOC AK, Kraków

14.10.2011, Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży, Oświęcim

21.10.2011, Galeria Arsenał, Poznań

28.10.2011, Biblioteka Uniwersytecka, Warszawa

Spotkania wokół książki wydanej przez MOC AK –

*Wilhelm Brasse. Fotograf. 3444. Auschwitz 1940–1945.***POLSKI TANZTHEATER?**

9.10.2011

Panel dyskusyjny o tańcu zorganizowany w ramach festiwalu Krakowskie Reminiscencje Teatralne.

MIJESCA TRANSFORMACJI

13.10.2011

Pokaz filmu *Miejsca transformacji* w reżyserii Łukasza Konopy.**PULS SZTUKI**

19.10.2011

Dyskusja wokół książki Marty Smolińskiej *Puls sztuki. Około wybranych zagadnień sztuki współczesnej.***NIECNE MEMY**

20.10.2011

Autorskie spotkanie promocyjne książki Magdaleny Kamińskiej *Necne memy. Dwanaście wykładów o kulturze internetu.*

Wilhelm Brasse podczas spotkania w MOC AK-u, 4.10.2011

OTWARTY TRON

25.10.2011

Dyskusja z udziałem Agnieszki Tarasiuk na temat niezrealizowanej wystawy i publikacji *Otwarty tron. Sztuka współczesna wobec fenomenu Jana Pawła II*.

JUGOSŁAWIA 1961–1973

26.10.2011

Wykład Darka Fritza o artystach Nowych Tendencji i magazynie „Bit”.

NIE GĘSI. POLSKIE PROJEKTOWANIE GRAFICZNE 1919–1949

27.10.2011

Premiera książki Piotra Rypsona *Nie gęsi. Polskie projektowanie graficzne 1919–1949*.

KILKA MYŚLI O WSPÓŁCZESNEJ FOTOGRAFII

4.11.2011

Spotkanie z jednym z najwybitniejszych krytyków i historyków sztuki nowoczesnej, Michaelem Friedem, autorem między innymi słynnego eseju *Art and Objecthood*. Wykład zorganizowany we współpracy z Centrum Studiów Humanistycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego.

ŚWIECIE 2009

15.11.2011

Świecie 2009 to dokumentacja zaaranżowanego przez Artura Żmijewskiego pleneru rzeźbiarskiego inspirowanego Biennale Form Przestrzennych w Elblągu w 1965 roku. W plenerze w 2009 roku wzięło udział siedmiu artystów oraz robotnicy fabryki konstrukcji stalowych w Świeciu. Pokaz zorganizowano dzięki uprzejmości artysty oraz Fundacji Galerii Foksal.

Ewa Satalecka i Piotr Rypson, 27.10.2011

CZY KRAKÓW POTRZEBUJE MUZEUM KOBIET?

17.11.2011

Panel dyskusyjny w ramach realizowanego przez MOCAK projektu *Muzeum Kobiet*, z udziałem Marty Warat, Justyny Drath, Moniki Drożyńskiej, dr Dobrochny Kałwy oraz Natalii Saraty.

HAIKU

22.11.2011

Performans Aleksandra Janickiego i formacji HiQ *Haiku* w ramach Audio Art Festival.

FOTOGRAFIA KLASYCZNA**W EPOCE MEDIÓW CYFROWYCH**

24.11.2011, Centrum Studiów Humanistycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków

Wykład profesora André Rouillé dotyczący sposobu funkcjonowania i statusu klasycznej fotografii w epoce mediów cyfrowych.

MARIUSZ „WILK” WILCZYŃSKI – FRAGMENTY RETROSPEKTYWY FILMOWEJ

28.11.2011

Prezentacja wybranych filmów animowanych Mariusza „Wilka” Wilczyńskiego, jedynego jak dotąd polskiego twórcy, który miał retrospektywę w nowojorskim Museum of Modern Art. W rozmowie z artystą udział wzięli Mariusz Frukacz oraz Jerzy Armata, autor monografii *Animowany blues Mariusza Wilczyńskiego*.

ARBEITPLATZ/NIEBIESKI PASEK. BAŁKA/KRASIŃSKI – PRACOWNIE

29.11.2011

Spotkanie poświęcone projektom *Arbeitsplatz* Prota Jarnuszkiewicza i *Niebieski pasek* (dokumentacja mieszkania Edwarda Krasińskiego) Jana Smagi i Anety Grzeszykowskiej. W spotkaniu udział wzięli Anna Grajewska, Prot Jarnuszkiewicz, Jan Smaga.

NIEZGRABNE PRZEDMIOTY

8.12.2011

Spotkanie poświęcone Alinie Szapocznikow, jego tematem była publikacja *Alina Szapocznikow: Awkward Objects* (pod redakcją Agaty Jakubowskiej), towarzysząca wystawie artystki *Sculpture Undone 1955–1972* zaprezentowanej w brukselskim Centrum Sztuki Współczesnej WIELS we wrześniu 2011 roku.

OBYWATELSKIE FORUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ

13.12.2011

Otwarte spotkanie Obywatelskiego Forum Sztuki Współczesnej z udziałem artystki Katarzyny Górny oraz krytyka Karola Sienkiewicza.

CZY ARTYSTKI POTRZEBUJĄ MUZEUM KOBIET?

15.12.2011

Panel dyskusyjny w ramach projektu MOCAK-u *Muzeum Kobiet* z udziałem artystek: Marty Deskur, Iwony Demko, Cecylii Malik oraz Jadwigi Sawickiej.

PREZENTACJA DRUGIEGO NUMERU „MOCAK FORUM” – SPOŁECZEŃSTWO, GŁUPCZE

20.12.2011

Spotkanie z redaktorami i autorami numeru, między innymi Agnieszka Piksą, Stanisławem Rukszą, Igorem Stokfiszewskim, Piotrem Wysockim i Dominikiem Jałowińskim.

ESTETYKA RELACYJNA

19.1.2012, Księgarnia pod Globusem, Kraków

Spotkanie poświęcone nowemu wydawnictwu MOCAK-u – książce Nicolasa Bourriaud *Estetyka relacyjna*, z udziałem tłumacza Łukasza Białkowskiego oraz Jana Sowy. Prowadzenie: Tomasz Kaszubski.

ŚLĄSKA ARCHITEKTURA WSPÓŁCZESNA. TOŻSAMOŚĆ PO '89. O TOŻSAMOŚCI ŚLĄSKA, JEGO MODERNIZMIE I NEOMODERNIZMIE

29.2.2012

Spotkanie współorganizowane z czasopismem „Autoportret” (wyd. MIK) poświęcone śląskiej architekturze współczesnej, z udziałem Przemo Łukasika (medusa group), Anny Syskiej (Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego) i Doroty Leśniak-Rychlak.

!WOMEN ART REVOLUTION

13.3.2012

Spotkanie z amerykańską artystką Lynn Hershman Leeson połączone ze zwiedzaniem jej wystawy *Ja jako Roberta* i pokazem filmu *!Women Art Revolution* stworzonego przez artystkę.

PREZENTACJA TRZECIEGO NUMERU „MOCAK FORUM” ZATYTUŁOWANEGO PRZYJEMNOŚCI POPULARNE

5.6.2012

Spotkanie z redaktorami i autorami numeru, między innymi z Samuelem Nowakiem, Michałem Gulikiem, Kają Klimek oraz Martą Salą.

ROZMOWY O KULTURZE KOMIKSOWEJ W POLSCE

23.6.2012

Spotkanie z Sebastianem Frąckiewiczem, autorem książki *Wyjście z getta. Rozmowy o kulturze komiksowej w Polsce*, oraz artystą Jakubem Woynarowskim. Prowadzenie: Jakub Oleksak.

CITY CAMP – NAPRAW SWOJE MIASTO!

29.6.2012

Spotkanie pod hasłem City Camp „Otwarte miasto” zorganizowane przez Stowarzyszenie Pracownia Obywatelska, Fundację Plan C i Obywateli Kultury Kraków.

ARCHITEKTURA PARTYCYPACYJNA

6.7.2012

Spotkanie współorganizowane z czasopismem „Autoportret” (wyd. MIK) poświęcone architekturze partycypacyjnej, z udziałem Ludwika Ignatowicz oraz Pawła Jaworskiego. Prowadzenie: Artur Celi.

POKAZ FILMU MARINA ABRAMOVIĆ: ARTYSTKA OBECNA

28.9.2012

Przedpremierowy, bezpłatny pokaz filmu *Marina Abramović: artystka obecna* zorganizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Nowe Horyzonty.

XI PODGÓRSKIE DNI OTWARTYCH DRZWI

29.9.2012

W ramach lokalnej akcji MOCAK zorganizował warsztaty edukacyjne, zwiedzanie Biblioteki Mieczysława Porębskiego, oprowadzania kuratorskie po wystawach. Specjalnie na tę okazję konserwator sztuki w Muzeum otworzył także swoją pracownię i doradzał zwiedzającym, jak dbać o cenne przedmioty.

PREMIERA MAGAZYNU „MIASTA”

4.10.2012

Panel dyskusyjny poświęcony kwestii mieszkalnictwa w Polsce i przyszłości magazynu „Miasta”, z udziałem: Anny Okońskiej-Walkowicz (wiceprezydent Krakowa), Doroty Wnęk (Prawo do Miasta, Stowarzyszenie Obrony Praw Lokatorów), Łukasza Dąbrowieckiego (Occupy Krakow), Pawła Kubickiego (socjolog, Uniwersytet Jagielloński), przedstawiciela SARP-u oraz publiczności. Prowadzenie: Joanna Erbel, Marta Żakowska (magazyn „Miasta”).

POSTCIAŁO – DYSKUSJA WOKÓŁ NOWEGO NUMERU „AUTOPORTRETU”

12.10.2012

Spotkanie towarzyszące nowemu numerowi „Autoportretu” (wyd. MIK), poświęcone tematyce zmian, jakie zachodzą w ludzkim ciele pod wpływem nowych technologii. Uczestnicy: Rossano Baronciani (Akademia Sztuk Pięknych w Urbino) oraz Emiliano Ranocchi („Autoportret”).

POKAZ FILMU ANNY BAUMGART ZDOBYWCY SŁOŃCA

18.10.2012

Zdobycy słońca to najnowszy projekt archiwistyczno-detektywistyczny artystki wizualnej Anny Baumgart. Zaprosiła ona do współpracy historyka sztuki Andrzeja Turowskiego. Spotkanie to przyniosło dzieło niezwykle – skłaniające do refleksji na temat genealogii modernistycznej awangardy, pełne pytań o prawdę historii i sens źródeł w historii sztuki, a zarazem operujące humorem i swobodne w łączeniu konwencji.

PRAWO AUTORSKIE A INTERES PUBLICZNY

30.10.2012

Konferencja zorganizowana we współpracy z Centrum Cyfrowym Projekt: Polska.

KONCERT ZESPOŁU ENSEMBLE GARAGE Z KOLONII

10.11.2012

W ramach projektu *aXes. Triduum Muzyki Nowej* organizowanego przez Akademię Muzyczną w Krakowie odbył się finałowy koncert z prawykonaniami utworów uczestników projektu w wykonaniu zespołu Ensemble Garage z Kolonii.

SPOTKANIE Z ELŻBIETĄ DYMNĄ I MARCINEM RUTKIEWICZEM – AUTORAMI KSIĄŻKI POLSKI STREET ART 2. MIĘDZY ANARCHIĄ A GALERIĄ

15.11.2012

Publikacja jest omówieniem zjawiska, które w ciągu ostatnich dwóch lat mocno się rozwinęło, oraz diagnozą jego aktualnego stanu. Podczas spotkania, które poprowadził Artur Wabik, rozmawiano o motywach powstania i dotychczasowym odbiorze tej publikacji.

8. DZIEŃ OTWARTYCH DRZWI MUZEÓW KRAKOWSKICH

18.11.2012

W ramach ogólnopolskiej akcji MOCAK zorganizował warsztaty edukacyjne oraz oprowadzania kuratorskie po wystawach.

SPOTKANIE Z WOJCIECHEM WILCZYKIEM I ADAMEM MAZUREM WOKÓŁ KSIĄŻKI DECYDUJĄCY MOMENT

22.11.2012

Książka Adama Mazura prezentuje ostatnią dekadę polskiej fotografii – sylwetki i prace najważniejszych twórców, od fotografii artystycznej, reportażowej po fotografię mody.

POLSKIE NIEPOROZUMIENIA – SPOTKANIE WOKÓŁ KOMIKSU

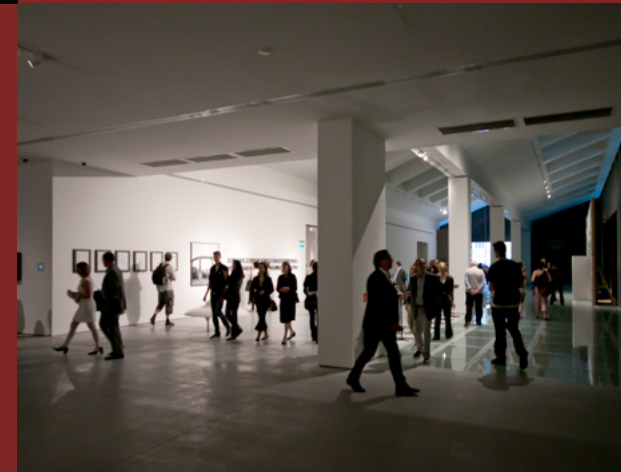
7.12.2012

Spotkanie wokół komiksów *Dzieci i ludzie* autorstwa Marzeny Sowy i Sandrine Revel oraz antologii *Polish Female Comics: Double Portrait*. O komiksach rozmawiali: Marzena Sowa – jedna z najciekawszych polskich scenarzystek komiksowych, dr Monika Świerkosz – literaturoznawczyni z Uniwersytetu Jagiellońskiego, oraz Michał Słomka z poznańskiego wydawnictwa Centrala – Mądre Komiksy.

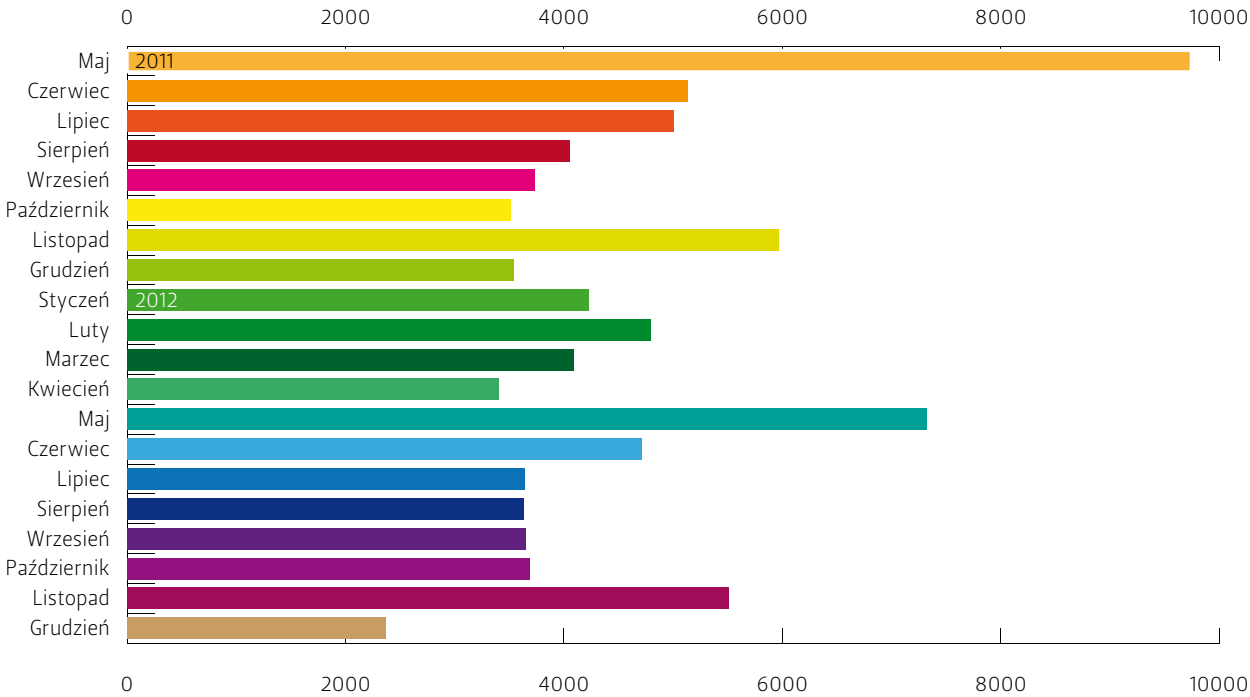

Wernisaż wystawy *Historia w sztuce*, 19.5.2011

FREKWENCJA

Frekwencja na wystawach w latach 2011–2012

Wykres nie uwzględnia 2010 roku, w którym odbyła się wystawa Edwarda Dwurnika *Bitwy pod Grunwaldem* (11 969 zwiedzających) oraz oddanie budynku Muzeum (3 989 gości).

Liczba zwiedzających

2010 – 15 958
2011 – 40 690
2012 – 51 030

Wydarzenia (w tym towarzyszące wystawom)

2010: 3 wydarzenia (850 uczestników)

Panele dyskusyjne 2 (650)
Performansy 1 (200)

2011: 32 wydarzenia (2990 uczestników)

Performansy 4 (934)
Wykłady 7 (572)
Panele dyskusyjne i spotkania 6 (278)
Promocje książek 9 (811)
Pokazy filmowe 5 (345)
Spektakle teatralne 1 (50)

2012: 40 wydarzeń (4286 uczestników)

Performansy 3 (2344)
Wykłady 3 (91)
Panele dyskusyjne i spotkania 9 (656)
Promocje książek 7 (444)
Pokazy filmowe 3 (328)
Oprowadzania kuratorskie i autorskie 11 (185)
Koncerty 2 (115)
Konferencje 2 (123)

Mirosław Bałka, 7+1, 1998/2011, rzeźba,
0,85 × 9,95 × 1,2 m, ø 0,9 m

Bartek Materka, *Masa II-V*, olej na płótnie, 150 × 200 cm każdy

ZBIORY

Artyści z Kolekcji MOCAK-u

Marina Abramović
AES+F
Eric Andersen
Ane Lan
Tomasz Bajer
Miroslaw Bałka
Kuba Bąkowski
Charlotte Beaudry
Jerzy Beres
Eligiusz Bielutin
John Blake
Bernhard Johannes Blume
Tymek Borowski
Wojciech Bruszewski
Rafał Bujnowski
Marek Chlanda
Stanisław Cichowicz
Tomasz Ciecierski
Robin Crozier
Josef Dabernig
Oskar Dawicki
Marta Deskur
Danny Devos
Andrzej Dłużniewski
Otto Dressler
Stanisław Dróżdż
Edward Dwurnik
Pola Dwurnik
Stano Filko
Paweł Freisler
Ken Friedman
György Galántai
Adam Garnek
Jakob Gasteiger
Jochen Gerz
Maurycy Gomulicki
Trevor Gould
Al Hansen
Noel Harding
Matthias Herrmann
Dick Higgins
Volker Hildebrandt
Ewerdt Hilgemann

Isabella Hollauf
Alexander Honory
Nan Hoover
Taka Iimura
Matthias Jackisch
Aleksander Janicki
Przemysław Jasielski
Julian Jończyk
Rolf Julius
Wolf Kahlen
Jerzy Kałucki
Koji Kamoji
Andreas M. Kaufmann
Leopold Kessler
Krištof Kintera
Ragnar Kjartansson
Grzegorz Klamán
Milan Knížák
Jerzy Kosalka
Karolina Kowalska
Tomasz Kowalski
Jarosław Kozakiewicz
Jarosław Kozłowski
Katarzyna Kozyra
Edward Krasiniski
Paweł Książek
Zofia Kulik
Agnieszka Kurant
Robert Kuśmirowski
KwieKulik
Rolf Langebartels
Lars Laumann
Norman Leto
Zbigniew Libera
Piotr Lutyński
Hanna Łuczak
Marcin Maciejowski
Robert Maciejuk
Zbigniew Makarewicz
Peter Mandrup
Małgorzata Markiewicz
Vlado Martek
Bartek Materka

Dóra Maurer
Maria Michałowska
Larry Miller
Natalia LL
Helmut Nickels
Boris Nieslony
Shinji Ogawa
Tomasz Osiniski
Jan Pamuła
Andrzej Partum
Ben Patterson
Laura Pawela
Krzysztof Penderecki
Géza Perneczky
Mieczysław Porębski
David Rabinowitch
Norbert Radermacher
Artūras Raila
Joanna Rajkowska
Józef Robakowski
Marek Rogulski
Jerzy Rosołowicz
Daniel Rumiancew
Zbigniew Sałaj
Wilhelm Sasnal
Jadwiga Sawicka
Bogusław Schaeffer
Kateřina Šedá
Janek Simon
Mikołaj Smoczyński
Daniel Spoerri
Maria Stangret
Henryk Stażewski
Petr Štembera
Beat Streuli
Paweł Susid
Ewa Synowiec
Grzegorz Sztwiertnia
Marian Szulc
Feliks Szyszko
Akemi Takata
Janusz Tarabula
Jerzy Treliński

Nikolaus Urban
Jiří Valoch
Bernard Villers
Adam Walaciński
Zbigniew Warpechowski
Marian Warzecha
Peter Weibel
Emmett Williams
Krzysztof Wodiczko
Lothar Wolleh
Otto Zitko
Heimo Zobernig

3565 wszystkich dzieł w Kolekcji do końca 2012 roku

depozyty:

282 dzieła
Mikołaja Smoczyńskiego z Galerii Potocka

58 dzieł z kolekcji Mieczysława Porębskiego

141 artystów Kolekcji

31 zakupów w 2010 roku

1 darowizna w 2010 roku

103 zakupy w 2011 roku

3239 darowizn w 2011 roku

59 użyczeń ze wnętrznych w 2011 roku

182 zakupy w 2012 roku

Dział Zbiorów

Dział Zbiorów powstał jako jeden z pierwszych, w 2010 roku, by od początku sprawować opiekę merytoryczną nad tworzoną Kolekcją i towarzyszącym jej archiwum. Ustalono wtedy standardy dokumentacji oraz nakreślono pola działań.

Dział Zbiorów przede wszystkim tworzy dokumentację naukową oraz prowadzi spisy obiektów w postaci ksiąg inwentarzowych dzieł własnych i depozytów. Koordynuje proces nabywania dzieł do Kolekcji poprzez procedurę zakupu, depozytu lub daru oraz ruch dzieł użyczanych Muzeum na wystawy czasowe. Do zadań Działu należy także udostępnianie zbiorów własnych MOCAK-u innym placówkom wystawienniczym oraz odpowiedź na kwerendy osób zainteresowanych informacją naukową.

Troska o dzieła sztuki i archiwum zbiorów jest interdyscyplinarnym przedsięwzięciem. Dział Zbiorów, obok prowadzenia własnych projektów, ściśle współpracuje z innymi komórkami Muzeum na polu digitalizacji, edukacji, promocji oraz przy aktualnych projektach wystawienniczych i wydawniczych.

Początek Kolekcji

Kolekcja MOCAK-u została zainicjowana już w 2010 roku pierwszymi zakupami dzieł artystów polskich, takich jak Józef Robakowski, Paweł Susid, Tomasz Bajer, Bartek Materka, oraz zagranicznych, wśród których znaleźli się Lars Lauman, Krištof Kintera, grupa AES+F. Kierunek rozwoju Kolekcji został obrany jednak dużo wcześniej, jeszcze przed oficjalnym powstaniem MOCAK-u. Starania o utworzenie Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie Maria Anna Potocka, dyrektor MOCAK-u, prowadziła równoległe ze zbieraniem międzynarodowej kolekcji sztuki już od początku lat 70. Kolekcja ta pod nazwą Kolekcja Galerii Potocka została przekazana w darze Muzeum tuż po oddaniu budynku w roku 2011. Stanowi ona trzon tematyczny. Materiały archiwalne przekazane do MOCAK-u wraz z Kolekcją są natomiast ważnym źródłem informacji, a ich różnorodność pozwala na wielokierunkowe poszerzenie wiedzy o sztuce współczesnej, zarówno polskiej, jak i zagranicznej. Obok korespondencji z artystami, ich rysunków, wydawnictw edycyjnych znajduje się w nim także bogata dokumentacja fotograficzna, artykuły prasowe i recenzje z wystaw. Archiwum tworzy dopełnienie Kolekcji, umożliwiające szersze spojrzenie na każdego artystę i jego twórczość. Zawartość archiwum będzie się rozrastać dzięki sukcesywnemu uzupełnianiu go przez zespół Muzeum.

Pod koniec roku 2010 również Profesor Mieczysław Porębski, przez pełnomocnika, przekazał w depozyt zawartość swojego krakowskiego gabinetu. Oprócz wspaniałej biblioteki znajdowały się tam także obrazy malarzy, między innymi z Grupy Krakowskiej, w większości przyjaciół Profesora: Jerzego Nowosielskiego, Tadeusza Kantora, Marii Jaremy, Andrzeja Wróblewskiego, Tadeusza Brzozowskiego, Adama Hoffmanna oraz Stanisława Ignacego Witkiewicza. Zostały one w większości zgromadzone w jednym z pomieszczeń

Stanisław Dróżdź, *Między*, 1977/2004, instalacja, 3 × 5 × 4,5 m

Biblioteki MOCAK-u i stanowią stałą wystawę, której aranżacja, przygotowana według projektu Profesora Jerzego Porębskiego, syna Profesora, nawiązuje do oryginalnego wnętrza gabinetu Mieczysława Porębskiego.

2011

2011 był rokiem przełomowym dla Kolekcji – MOCAK wprowadził zbiory w przestrzenie wystawiennicze oraz do profesjonalnie wyposażonego magazynu. Oprócz kolekcji Galerii Potocka pojawiły się tam nowe zakupy – dzieła takich artystów jak Jerzy Bereś, Tymek Borowski, Leopold Kessler, Ragnar Kjartansson, Grzegorz Klamana, Jarosław Kozłowski, Paweł Książek, Norman Leto, Piotr Lutyński, Małgorzata Markiewicz, Maria Michałowska, Maria Stangret, Beat Streuli, Marian Warzecha. Pieczę nad polityką zakupów sprawować zaczęła Rada Programowa Kolekcji.

Niemożliwe byłoby budowanie Kolekcji bez hojnych darowizn wielu sympatyków Muzeum. W roku 2011 MOCAK otrzymał w darze od Grupy Kapitałowej PKO BP rzeźbę 7+1 Mirosława Bałki, powstałą w roku 1998. Artysta wykonał jej ponowną aranżację specjalnie na drugą odsłonę Kolekcji MOCAK-u, pokazywaną w roku 2012, dodając do ośmiu potężnych solnych walców betonowe cokoły. W roku 2011 Muzeum otrzymało również wiele dzieł

12 darowizn w 2012 roku

18 użyczeń zewnętrznych w 2012 roku

dzieła z podziałem na księgi:

105 obiektów z Działu Rzeźby, Instalacji, Designu

125 obiektów z Działu Fotografii

28 obiektów z Działu Filmu

123 obiekty z Działu Malarstwa

287 obiektów z Działu Grafiki, Prac na Papierze

Lars Laumann, *Shut up Child, This Ain't Bingo*, 2009, wideo, 58 min

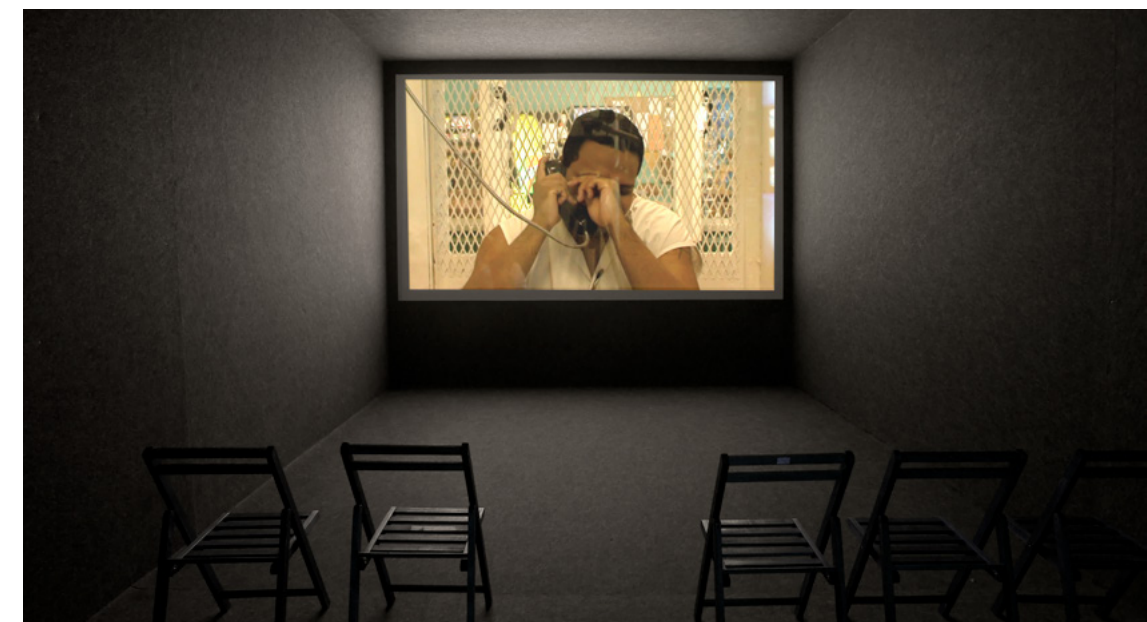
od samych autorów, takich jak Edward Dwurnik, Maurycy Gomulicki, Grzegorz Klamana, Robert Kuśmirowski.

W tym samym roku Kolekcja wzbogaciła się o wyjątkowy dar przekazany przez spadkobierców Mikołaja Smoczyńskiego w postaci archiwum artysty, które składało się z obrazów, autorskich odbitek fotograficznych, autorskich plakatów do wystaw, negatywów, diapozytywów, części zdemontowanych instalacji oraz dzieł nieukończonych. Dział Zbiorów prowadzi badania nad archiwum, których owocem będzie wystawa artysty planowana na rok 2014.

Jednym z najbardziej spektakularnych zadań 2011 roku była realizacja instalacji Stanisława Dróżdża *Między* według kupionego wraz z prawami autorskimi odręcznego projektu artysty, pochodzącego z 1977 roku. Powstał biały pokój o wymiarach 3 × 5 × 4,5 m, którego całe wnętrze pokryto rzędami czarnych liter, składających się na tytułowe słowo „między”. Instalacja, do której można wejść, od początku cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem wśród odwiedzających Muzeum i jest najczęściej fotografowanym dziełem z Kolekcji.

2012

W roku 2012, dzięki otrzymanej dotacji celowej z MKiDN, zakupiono dzieła o charakterze przełomowym dla polskiej sztuki współczesnej, między innymi *Body Master* Zbigniewa Libery z lat 1994–1995/1997, *Święto wiosny* Katarzyny Kozyry z lat 1999–2002, *Wszystkie pociski są jednym pociskiem* Zofii Kulik z roku 1993. Z tych samych funduszy uzupełniono zbiory o nowe prace, między innymi Rafała Bujnowskiego, Tomasza Ciecierskiego, Oskara

Krištof Kintera, *The Room Full of Red*, 2008, instalacja

archiwum MOCAK-u:

160_{teczek}
artystów i instytucji

13 908
obiektów

Dawickiego, Jarosława Kozłowskiego, Jerzego Rosołowicza, Krzysztofa Wodiczko, a także o reprezentacyjny wybór dzieł artystów z Europy Środkowej, takich jak Dora Maurer, Daniel Spoerri, Katerina Šeda. Ze środków własnych zakupiono między innymi prace Natalii LL.

Dzięki darczyńcom Kolekcja wzbogaciła się o dzieła Tomasza Ciecierskiego, Andrzeja Dłużniewskiego, Poli Dwurnik, Volkera Hildebrandta, Bartka Materki, Bogusława Szwacza.

Obok ponownej aranżacji rzeźby Mirosława Balki na nowej odsłonie wystawy Kolekcji pojawiła się również rekonstrukcja dzieła *Poza pierwszym* Jerzego Kałuckiego według autorskiego projektu z 1996 roku.

Do końca 2012 roku Dział Zbiorów skatalogował całą i zdigitalizował dużą część zgromadzonej Kolekcji dzieł sztuki oraz opisał 80 procent archiwum. Rozpoczęto również proces digitalizacji kolekcji negatywów Mikołaja Smoczyńskiego. Równolegle pracowano nad projektem wdrożenia oprogramowania do obsługi informatycznej muzeów. Ze środków uzyskanych w ramach wieloletniego programu rządowego Kultura+ dokonano zakupu systemu złożonego z programów i urządzeń umożliwiających ewidencję i zarządzanie obiektami muzealnymi (muzealiami i archiwaliami) wraz z towarzyszącymi im multimediami (przede wszystkim fotografiami cyfrowymi, plikami audio i wideo, animacjami). System umożliwi również udostępnianie katalogu zbiorów za pomocą specjalistycznej platformy w internecie.

Udostępnianie

Jednym z podstawowych zadań Działu Zbiorów jest udostępnianie dzieł z Kolekcji na wystawy organizowane przez Muzeum oraz przez inne instytucje wystawiennicze. W latach 2011–2012 miały miejsce trzy odsłony Kolekcji MOCAK-u w przestrzeni Muzeum.

Na potrzeby projektu *Mikołaj Smoczyński. Retrospektywnie* zorganizowanego w 2011 roku przez Warsztaty Kultury – Filię Centrum Kultury w Lublinie oraz towarzyszącego wystawom obszernego katalogu pod tym samym tytułem digitalizacji poddano negatywy i diapozytywy z archiwum Mikołaja Smoczyńskiego (312 sztuk), które w postaci reprodukcji zostały pokazane obok wyboru jego dzieł.

Beat Streuli, *Krakow, October, 2005*, 2006, fotografia cyfrowa

Edward Dwurnik,
Krakusypokażtacomata, 2005,
instalacja malarska

Fotografie Mikołaja Smoczyńskiego zostały także pokazane na wystawach *Pokolenie '80* w Muzeum Narodowym w Krakowie na przełomie lat 2010 i 2011 oraz *Pokolenie '80. Polityczny protest? Artystyczna kontestacja? Wystawa sztuki niezależnej tworzonej przez artystów, których artystyczny debiut przypadł na lata 1980–89* w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie w 2012 roku.

W ramach Międzynarodowego Festiwalu Sztuk Wizualnych Inspiracje w Szczecinie, organizowanego przez Dom Kultury „Klub 13 Muz”, z Kolekcji MOCÁK-u pokazano: *Raj na horyzoncie* Karoliny Kowalskiej w roku 2011 oraz *14.06.2004 (Koniec świata przez pomyłkę)* Oskara Dawickiego w roku 2012.

W roku 2011 w ramach wystawy *Krzysztof Wodiczko. Sztuka domeny publicznej*, organizowanej przez Fundację Profile w Państwowej Galerii Sztuki w Sopocie, zaprezentowano cztery dokumentacje projekcji wideo artysty z Kolekcji MOCÁK-u.

W roku 2012 MOCÁK użyczył także dzieł Andrzeja Dłużniewskiego, Małgorzaty Markiewicz oraz Tomasza Kowalskiego odpowiednio do Zachęty Narodowej Galerii Sztuki w Warszawie, Centrum Kultury w Lublinie oraz Centrum Kultury „Zamek” w Poznaniu.

Współpraca

W latach 2011–2012 Dział Zbiorów zaprosił 15 studentów kierunków humanistycznych na kilkutygodniowe staże i praktyki, w trakcie których poszerzali oni swoją wiedzę o zagadnienia związane z dokumentacją potrzebną do inwentaryzacji i katalogowania zbiorów oraz archiwaliów.

Piotr Lutyński, *Pięć elementów*, 2010, instalacja

Pracownia konserwatorska

Specyfika współczesnych dzieł sztuki narzuca nowy, wykraczający poza schematy tradycyjnego muzealnictwa sposób myślenia o dziele sztuki, a co za tym idzie – nowy sposób postrzegania i sprawowania opieki konserwatorskiej nad pracami.

Opiekę konserwatorską w Muzeum Sztuki Współczesnej pełni dyplomowany konserwator dzieł sztuki, specjalizujący się w problematyce szeroko pojętej sztuki nowoczesnej.

Od początku istnienia Muzeum do roku 2012 przeprowadzono łącznie ponad 60 zabiegów konserwatorskich, w tym ponad 40 częściowych i około 20 całościowych.

Pracownia konserwatorska MOC AK-u składa się z dwóch pomieszczeń (o łącznej powierzchni około 65 m²), w których przeprowadzać można zabiegi analityczne, profilaktyczne, a także pełne konserwacje wszelkiego rodzaju obiektów, uwzględniające specyfikę dzieł sztuki współczesnej, czyli wielkoformatowość, komplikację struktury oraz konstrukcji, nieprzewidywalność składu i sposobu starzenia się materiałów.

Muzeum posiada również profesjonalnie przygotowaną przestrzeń przeznaczoną do magazynowania dzieł sztuki, o łącznej powierzchni około 600 m² i kubaturze

około 2400 m³. Wyposażone w specjalistyczne meble o łącznej powierzchni około 2000 m² umożliwiają właściwe przechowywanie dzieł sztuki wchodzących w skład Kolekcji, z uwzględnieniem jej poszerzenia w przyszłości.

Konserwacja koncentruje się w głównej mierze na zabezpieczaniu dzieł rozbudowywanej Kolekcji, depozytów oraz dzieł znajdujących się na wystawach tymczasowych, zapewnianiu im odpowiednich warunków ekspozycji i magazynowania oraz na gromadzeniu wszelkich informacji dotyczących warsztatu i sposobu pracy artystów, doboru materiałów i mediów oraz stosunku samych artystów do procesów starzenia, degradacji i do zakresu dopuszczalnych zabiegów konserwatorskich, a więc konieczności czy możliwości i sposobu zachowania ich prac.

Szczególny nacisk kładziony jest na działania wykraczające poza rutynowe postępowanie konserwatorskie. Współpraca z artystami przy powstawaniu dzieł lub ich rekonstruowaniu w nowej przestrzeni ekspozycyjnej (przykładami są rzeźba Mirosława Bałki

Josef Dabernig, *WARS*, 2001, video, 10 min

i instalacje Jerzego Kałuckiego oraz Marka Chlandy), czy też montowaniu skomplikowanych układów, jest priorytetowym elementem działalności konserwatorskiej i z jednej strony stanowi nową przestrzeń działań konserwatora, z drugiej jest niezbędna dla poznania intencji artysty i prawdy o dziele sztuki, bez których podejmowanie jakichkolwiek decyzji dotyczących zabiegów konserwatorskich i ich zakresu wydaje się niemożliwe.

Do działań tych należy również szeroko pojęta edukacja, także przybliżająca zagadnienia konserwatorskie. Pracownia konserwatorska udostępniana była na warsztaty związane z tematyką konserwacji sztuki współczesnej, pokazy, spotkania z dziećmi i młodzieżą oraz ze studentami specjalistycznych kierunków, takich jak konserwacja czy studiów muzealnych. Celem tych spotkań było dotarcie do jak najszerszego grona odbiorców i zapoznanie ich z zakulisową działalnością Muzeum, które ze względu na gromadzone dzieła i obecność artystów jest dość nietypowe.

Koji Kamoji, *Teren*, 1978/2011, instalacja

Tomasz Bajer, *Minimalism of Guantanamo*, 2008, instalacja, 200 × 150 × 200 cm

Warsztaty *Historia rozpada się na obrazy, nie na opowieści*,
2.10.2011, fot. Dział Edukacji MOCAK-u

Warsztaty *Jak powstaje kolekcja*, 20.11.2011,
fot. Dział Edukacji MOCAK-u

EDUKACJA

63 artystów zaangażowanych bezpośrednio w projekty edukacyjne

27 płatnych lekcji muzealnych (400 osób)

11 spotkań o edukacji ze studentami (350 osób)

106 spotkań warsztatowych (2 171 osób)

8 projektów społeczno-artystycznych (760 osób)

3 wystawy prac dzieci (200 osób)

6 innych wydarzeń edukacyjnych (460 osób)

Dział Edukacji

Dział Edukacji MOCAK-u poprzez swoją działalność upowszechnia ideę społeczeństwa otwartego na sztukę, w którym każdy, bez względu na wiek czy status społeczny, może wziąć udział w rozmowie na jej temat.

Poprzez różnorodne działania edukacyjne MOCAK umożliwia odbiorcom aktywne spotkanie zarówno ze sztuką współczesną, jak i z jej twórcami, kolekcjonerami, komentatorami, osobami odpowiadającymi za jej dokumentowanie i organizowanie wystaw.

Projekty edukacyjne realizowane przez Muzeum powstają we współpracy z artystami, wspólnotami lokalnymi, krytykami, kuratorami, koordynatorami wystaw, studentami i uczniami. W ciągu ostatniego roku w te działania zaangażowało się kilkudziesięciu artystów z różnych pokoleń. Bezpośrednim celem było umożliwianie uczestnikom wzajemnego dzielenia się doświadczeniami oraz zdobywania narzędzi niezbędnych do samodzielnego i wielowymiarowego eksplorowania świata sztuki.

MOCAK dąży do uczynienia Muzeum elementem tożsamości Zabłocia i Podgórza. Tworzone są projekty genderowe, poruszające problemy wspólnoty lokalnej, odnoszące się do istnienia barier społecznych. Dział Edukacji prowadzi także specjalny program stażów dla studentów kierunków artystycznych. Młodzi ludzie tworzą materiały edukacyjne, bezpłatnie udostępniane później na stronie internetowej MOCAK-u. W czasopiśmie „MOCAK Forum” istnieje dział Edukatornia. Do jego tworzenia Dział Edukacji zaprasza młodych artystów.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom różnych grup odbiorców, Muzeum wydaje publikacje o tematyce edukacyjnej. Pierwszą wydaną przez MOCAK tego rodzaju książką jest *Do-rysowania!* Wydawnictwo to adresowane jest do osób dorosłych i ma charakter interaktywny: pozwala zapoznać się z twórczością artysty Mariusza Tarkawiana, prezentuje projekt edukacyjny o tym samym tytule zrealizowany w MOCAK-u, zaprasza czytelników do rysowania wewnątrz książki. Pod koniec 2012 roku ukazała się publikacja *Kierujemy na sztukę!* przeznaczona dla nauczycieli, studentów edukacji artystycznej, pracowników kultury – wszystkich osób zainteresowanych koncepcją programową Działu Edukacji MOCAK-u oraz szczegółowym raportem z pierwszego roku jego działalności.

W stałej ofercie Muzeum znajdują się lekcje muzealne. Prowadzone są także warsztaty na temat Kolekcji MOCAK-u i wystaw czasowych, jak i projekty z artystami i akcje społeczne. Ich adresatami są osoby należące do różnych grup wiekowych (dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, gimnazjaliści, uczniowie szkół średnich, studenci, młodzi dorośli, osoby w średnim wieku, seniorzy) oraz społecznych (osoby niepełnosprawne, edukatorzy, nauczyciele szkolni i akademicy, mieszkańcy mniejszych miejscowości, osoby zagrożone różnymi formami ekskluzji).

KALENDARIUM

KRAKÓW – KOŁO CZASU

28.5 i 5.6.2011

Pierwsze warsztaty edukacyjne w MOCAK-u, poprowadzone przez japońskiego artystę Shinjiego Ogawę. W trakcie zajęć powstała instalacja *Kraków – koło czasu*.

DZIEŃ DZIECKA W MOCAK-U

1.6.2011

Warsztaty pod hasłem „Zostań muzealnikiem i stwórz własną kolekcję”.

PIERWSZA LEKCJA MUZEALNA W MOCAK-U

8.6.2011

W zajęciach wzięło udział 31 uczniów z Zespołu Szkół nr 1 VI Liceum Ogólnokształcącego w Rzeszowie. Zadaniem uczestników spotkania było odnalezienie dzieła sztuki na podstawie zdjęcia przedstawiającego jego fragment.

MALUCHY W MOCAK-U

28.6.2011

Podopieczni Młodzieżowego Domu Kultury przy ulicy Grunwaldzkiej 5 w Krakowie wzięli udział w interaktywnym oprowadzaniu po wystawie Kolekcji MOCAK-u.

KARTKI Z KALENDARZA

5.7.2011

Warsztaty zainspirowane pracą Marii Michałowskiej *7 kartek z kalendarza* z Kolekcji MOCAK-u.

HISTORIA KOMIKSU, HISTORIA W KOMIKSIE

9 i 10.7.2011

Zajęcia z udziałem artystki Agnieszki Piksy.

HISTORIA KOBIEĆ, MOJA HISTORIA

23.7.2011

Warsztaty dla babć, mam i córek, z udziałem artystki Małgorzaty Markiewicz.

DROGI DO WOLNOŚCI

21.8.2011

Warsztaty street artu z udziałem artysty Mikołaja Rejsa. Efektem zajęć jest mural *You Said You Could Let It Go* przy ulicy Kącik w Krakowie.

MUZEUM WYOBRAŹNI

24.8.2011

Warsztaty na temat idei muzeum.

KIM JEST KONSERWATOR?

25.8 i 24.9.2011

Warsztaty z Zofią Kerneder, konserwatorem sztuki współczesnej.

POZDROWIENIA Z MOCAK-U!

30.8.2011

Zwiedzanie MOCAK-u połączone z projektowaniem pocztówek – wspomnień z wizyty w Muzeum.

POROZMAWIAJMY O EDUKACJI

9.2011 – 6.2012

Cykl kilkudziesięciu bezpłatnych spotkań ze studentami kierunków humanistycznych. Ich celem było przekazywanie wiedzy o edukacji kulturalnej.

POZDROWIENIA Z PODGÓRZA!

24.9.2011

Warsztaty w ramach X Podgórskich Dni Otwartych Drzwi.

KONSTYTUCJA MOJEGO ŻYCIA

25.9.2011

Twórcze spotkanie seniorów z Miejskiego Ośrodka Kultury w Bukowni z artystą Markiem Chlandą. Zajęcia związane z ogólnopolską akcją 60+ Kultura.

WYHAFTUJ SIĘ!

1.10.2011

Projekt Moniki Drożyńskiej, którego uczestnicy wyrażali negatywne emocje – haftując.

HISTORIA ROZPADA SIĘ NA OBRAZY, NIE NA OPowieŚCI

2.10.2011

Warsztaty dla studentów z udziałem artysty Bartosza Kosińskiego.

PRZYGODA Z AKWARELĄ

22.10.2011

Warsztaty malarskie połączone z odkrywaniem tajemnic Muzeum.

ŻEBRA W MUZEUM

29.10.2011

Zwiedzanie Kolekcji MOCAK-u połączone z zajęciami plastycznymi poświęconymi technice kolażu.

JEDNO DZIEŁO – WIELE INTERPRETACJI

19.11.2011

Zajęcia, podczas których studenci kulturoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego mieli okazję poznać i samodzielnie zinterpretować prace z Kolekcji MOCAK-u.

JAK POWSTAJE KOLEKCJA?

20.11.2011

Warsztaty, których uczestnicy wcielili się w kolekcjonerów i krytyków sztuki.

W LABIRYNCIE WYOBRAŹNI MIESZKA...

27.11.2011

W czasie warsztatów dzieci wykonały zadania artystyczne w przestrzeni Kolekcji MOCAK-u.

GDZIE JESTEŚ, MIKOŁAJU?

6.12.2011

Twórcze zajęcia pod hasłem *Kim jest współczesny Mikołaj? Być może artystą*.

ODBIORCA – KURATOR. JAK POWSTAJE WYSTAWA?

16.12.2011

Zajęcia koncentrowały się wokół zagadnienia pracy kuratora i koordynatora wystaw.

SZAŁOWE SZALIKI

17.12.2011

Warsztaty nawiązujące do projektu Moniki Drożyńskiej *Sztuka na metry*.

O MUZEUM POZA MUZEUM

19.12.2011

Zajęcia dla studentów Akademii Ignatianum dotyczyły zagadnienia sztuki współczesnej oraz specyfiki funkcjonowania Muzeum.

POMIĘDZY SŁOWEM A OBRAZEM

1.2012

Cykl 12 warsztatów *Między słowem a obrazem*, zorganizowany we współpracy z Uniwersytetem Dzieci.

PRZECIWNY BIEGUN SPOŁECZEŃSTWA

16.1.2012

Warsztaty ze Stanisławem Rukszą, kuratorem wystawy *Akcjonizm wiedeński. Przeciwny biegun społeczeństwa*, adresowane do studentów. Uczestnicy zajęć zastanawiali się, co jest przeciwnym biegunem dzisiejszego społeczeństwa.

WYSTAWA DOM I OGRÓD MOICH MARZEŃ (1)

10.2–15.2.2012

Pokonkursowa wystawa prac dzieci w ramach Dnia Edukacji Architektonicznej 2011.

MATERIAŁY WSPÓŁCZESNEGO ARTYSTY

16.2.2012

Zajęcia prezentujące współczesne techniki i materiały, z których korzystają artyści.

WESOŁE CZAPKI

19.2.2012

Warsztaty, podczas których dzieci twórczo przekształcały swoje zimowe czapki.

PORTRETY MALOWANE EMOCJAMI

21.2.2012

Warsztaty dotyczące współczesnego portretu.

WZOROWO

21.2.2012

W czasie warsztatów Muzeum zmieniło się w pracownię współczesnego wzornictwa.

ZWARIOWANE RĘKAWICZKI

23.2.2012

Zajęcia inspirowane tematami miejskich legend.

POMIĘDZY NAMI

11.3.2012

Zajęcia dla osób niepełnosprawnych ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. św. Franciszka z Asyżu w Kęble.

WIOSNA W MIEŚCIE!

11.3.2012

Warsztaty na temat przestrzeni miejskiej zorganizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem „Wiosna”.

KROKUSY, PIERWIOSNKI, NOWALIJKI. PRZEDSZKOLAKI WITAJĄ WIOSNĘ!

31.3.2012

Aktywne zwiedzanie Muzeum połączone z warsztatami, podczas których dzieci wykonały kwiaty inspirowane Kolekcją MOCAK-u.

POWRÓT KSIĄŻKI

31.3.2012

Warsztaty tworzenia książek artystycznych, współorganizowane z Projektem Sól i towarzyszące otwarciu Biblioteki MOCAK-u.

MIĘDZY-NARODOWO!

1.4.2012

Projekt edukacyjny w języku angielskim dla studentów, realizowany we współpracy z Erasmus Student Network Uniwersytetu Jagiellońskiego. Warsztaty prowadził David Grant.

DZIEŃ ZIEMI W MOCAK-U

22.4.2012

Otwarte warsztaty z okazji Światowego Dnia Ziemi, ich uczestnicy wykonywali prace z surowców wtórnych.

DZIEŃ WOLNEJ SZTUKI

28.4.2012

Polska edycja międzynarodowej akcji zwiedzania bez pośpiechu (Slow Art Day).

ROZMOWY Z DUCHAMI

29.4.2012

Zwiedzanie wystawy Marka Chlandy *Tranzyt* przez seniorów z Miejskiego Ośrodka Kultury w Bukowni w ramach projektu *Konstytucja mojego życia*.**DO-RYSOWANIA!**

30.4.2012

Warsztaty tworzenia komiksu z udziałem Mariusza Tarkawiana, artysty prezentującego swoją pracę na wystawie *Komiks. Legendy miejskie*.**NIEWIDZIALNI – NIEWIDZIALNE. POZDROWIENIA Z TWIERDZY KRAKÓW!**

5–6.5.2012

Projekt zrealizowany w ramach 4. Grolsch ArtBoom Festival we współpracy z MOCAK-iem.

NIETYDRUKOWANA HISTORIA

18.5.2012

Wspólne wykonanie muralu CMYK w MOCAK-u z artystą Arturem Wabikiem w trakcie otwarcia nowych wystaw podczas Nocy Muzeów.

DRUKOWANY TOR PRZESZKÓD!

19.5.2012

Zwiedzanie wystawy *Sport w sztuce* oraz twórcze warsztaty z udziałem dzieci ze świetlicy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Krakowie.**DZIECIĘCA PRACOWNIA KSIĄŻKI**

1–3.6.2012

Warsztaty tworzenia książek artystycznych w ramach Dziecięcej Pracowni Książki działającej podczas 2. Targów Książki dla Dzieci w Krakowie.

DZIEŃ ZE SZTUKĄ

3.6.2012

Projekt dla dzieci pracowników Grupy Onet.pl SA.

Mariusz Tarkawian z uczestnikami projektu *Do-rysowania!*, Biblioteka MOCAK-u, 30.4.2012**(Po)RUSZENIE**

10.6.2012

Interaktywne zwiedzanie wystawy oraz warsztaty, których celem było poznanie różnych metod przedstawiania dyscyplin sportowych i wysiłku fizycznego w pracach współczesnych artystów, prezentowanych na wystawie *Sport w sztuce*.**TWÓRCZE POŁĄCZENIE**

12.6.2012

Warsztaty dla pracowników HSBC Bank Polska SA poprzedzone zwiedzaniem ekspozycji.

LABORATORIUM EDUKACJI KULTURALNEJ

20.6.2012

Panel dyskusyjny w ramach stolika edukacji kulturalnej Obywateli Kultury Krakowa.

RECYCLING, CZYLI WSPÓLNE MALOWANIE ROWERÓW NA POCZĄTEK WAKACJI!

30.6.2012

Akcja społeczno-artystyczna, której uczestnicy mogli zapoznać się z historią roweru jako elementu kultury oraz przemalować i ozdobić swój jednoślad.

LETNIA ORKIESTRA

17.7.2012

Warsztaty dla dzieci składające się z kilku twórczych zadań nawiązujących do pokazywanych prac na wystawie *Sport w sztuce*.**SPACER PO LIPOWEJ (1)**

12.8.2012

W trakcie spotkania uczestnikom zostały przybliżone streetartowe atrakcje dzielnicy Zabłocie, w której zlokalizowane jest Muzeum. Przewodnikiem był artysta Artur Wabik.

POCHÓD SIŁACZY

22.8.2012

Ostatnie spotkanie w ramach cyklu *Lato w MOCAK-u!* Warsztaty zainspirowane były performansem artystkiWarsztaty *Historia rozpada się na obrazy, nie na opowieści*, 2.10.2011, fot. Dział Edukacji MOCAK-u

Projekt Justyny Koeke *Pochód siłaczy*, 22.8.2012, fot. Dział Edukacji MOCAK-u

Justyny Koeke – *Showing muscles*, który odbył się 18 maja 2012 roku w trakcie otwarcia wystawy *Sport w sztuce*.

RECYCLING VOL. 2

1.9.2012

Uczestnicy mieli okazję zwiedzić wystawę *Sport w sztuce* i sprawdzić swoje siły w maratonie rowerowym Schwinn Cycling, jak również pomalować własne rowery. Specjalnym gościem wydarzenia był streetartowy kolektyw Massmix.

NATURA POD OCHRONĄ SZTUKI

20–30.9.2012

Warsztaty z tworzenia instalacji. Poprzez tworzenie prac przedszkolaki odkrywały, że za pośrednictwem sztuki można chronić naturę. Zakończeniem projektu była wystawa prac dzieci.

ZABAWY Z KSIĄŻKĄ (1). SPACER Z JĘDRUSIEM

22.9.2012

Warsztaty literacko-artystyczne dla dzieci z cyklu *Zabawy z książką*. Spotkanie wokół książki Wojciecha Widłaka *Samotny Jędrus* zostało zorganizowane we współpracy z wydawnictwem Czerwony Konik.

WYJĄTKOWA DRUŻYNA

26.9.2012

Warsztaty dla dzieci z Zespołu Szkół Specjalnych nr 2 w Krakowie oparte na wystawie *Sport w sztuce* oraz Kolekcji MOCAK-u.

MUZEUM PEŁNE TAJEMNIC

29.9.2012

Warsztaty dla dzieci oraz rodziców oparte na odkrywaniu Kolekcji MOCAK-u.

SPACER PO LIPOWEJ (2)

29.9.2012

Drugie z serii wydarzenie mające na celu odkrywanie najbliższej okolicy MOCAK-u. Poprzedziło go szybkie zadanie – zebrani własnoręcznie przygotowali latawce, którymi następnie ozdobili mural Mikołaja Rejsa. W drugiej części spotkania Arek Pasożyt opowiedział o swoim projekcie *Chętnie pomogę*.

AKCJA 60+ KULTURA

30.9.2012

Oprowadzanie dla seniorów po wystawie *Sport w sztuce*.

ZABAWY Z KSIĄŻKĄ (2). GDZIE JEST TORT?

20.10.2012

Drugie warsztaty literacko-artystyczne dla dzieci z cyklu *Zabawy z książką*. Spotkanie wokół książek *Gdzie jest tort?* Thé Tjonge-Khing i *Kamyki Astona* Lotty Geffenblad zostało zorganizowane we współpracy z wydawnictwem EneDueRabe.

KOLAŻOWANIE

25.10 i 15.11.2012

Warsztaty dla pacjentów Szpitala Specjalistycznego im. dr. J. Babińskiego w Krakowie.

Akcja *reCYCLING*, 30.6.2012, fot. Dział Edukacji MOCAK-u

ZWIEDZANIE Z ŁASICZKĄ

28.10.2012

Oprowadzanie dla dzieci po wystawie Jiříego Kolářa *Kolaż z łasiczką*, połączone z warsztatami.

CIEPŁE KOLAŻE

18.11.2012

Warsztaty dla dzieci inspirowane wystawą *Kolaż z łasiczką* Jiříego Kolářa.

PAMIĄTKI Z WAKACJI

18.11.2012

Warsztaty z grupą artystyczną Banda dotyczące wystawy *Letnicy*.

ŚWIAT OKIEM ARTYSTY

25.11.2012

Oprowadzanie dla dzieci po wystawie *Uwolnieni szaleńcy... Europejskie festiwale Fluxusu 1962–1977*, połączone z warsztatami.

TYDZIEŃ SENIORA W MOCAK-U

26–30.11.2012

Akcja kierowana do organizacji i instytucji skupiających seniorów lub działających na ich rzecz. Cykl warsztatów i oprowadzań dla seniorów.

KULTUROWA UKŁADANKA

2.12.2012

Projekt dla Centrum Społeczności Żydowskiej w Krakowie.

MIKOŁAJKI W MOCAK-U

6.12.2012

Oprowadzanie dla rodzin z dziećmi po wystawach czasowych.

FABRYKA WYOBRAŹNI

9.12.2012

Oprowadzanie i warsztaty dla dzieci towarzyszące wystawie Wojciecha Wilczyka *Przestrzenie postindustrialne*.

WYSTAWA DOM I OGRÓD MOICH MARZEŃ (2)

10.12.2012

Wernisaż pokonkursowej wystawy prac dzieci *Dom i ogród moich marzeń*. Organizatorem konkursu była Małopolska Izba Architektoniczna.

KOLAŻ DLA MIKOŁAJA

15.12.2012

Projekt dla dzieci pracowników CEZ Skawina.

ŚWIĄTECZNA WYCINANKA

16.12.2012

Oprowadzanie i warsztaty plastyczne dla dzieci pracowników Kraków Airport.

PROGRAM STAŻU DLA STUDENTÓW KIERUNKÓW ARTYSTYCZNYCH

W ramach projektu stażyści razem z edukatorami MOCAK-u wspólnie pracowali nad materiałami edukacyjnymi przybliżającymi dzieciom sztukę.

WYDAWNICTWA

29 wydanych tytu-
łów w latach 2010–2012

w tym:

21 katalogów

Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie jest ambitnym wydawcą publikującym rocznie kilkadziesiąt druków oznaczonych numerem ISBN.

Przed wszystkim wydawane są publikacje dokumentujące i uzupełniające działalność wystawienniczą MOCAK-u. Każdej z wystaw Muzeum towarzyszy katalog, który nie tylko zawiera wysokiej jakości reprodukcje dzieł, ale też eseje pisane przez polskich i zagranicznych badaczy, budujące kontekst interpretacyjny prezentowanej sztuki. W dwujęzycznych, polsko-angielskich publikacjach swoje teksty prezentują zarówno wybitni historycy, teoretycy i krytycy sztuki (jak na przykład Hans Belting, Lucien Kayser, Maria Poprzeczka), jak i autorzy z innych obszarów kultury (Przemysław Czapliński, Inga Iwasiów, Elfriede Jelinek, Hayden White).

Wydawnictwo sukcesywnie uzupełnia ważne braki w polskiej literaturze dotyczącej sztuki (*Estetyka relacyjna* Nicolasa Bourriaud oraz pierwsza polska publikacja na temat akcjonizmu wiedeńskiego zawierająca duży wybór tekstów artystów).

Wydawnictwo muzealne nie zamyka się w tematyce sztuki. Największym sukcesem wydawniczym MOCAK-u jest książka *Wilhelm Brasse. Fotograf. 3444. Auschwitz 1940–1945*, która doczekała się czterech wydań w trzech językach (po polsku, angielsku i niemiecku). Książce towarzyszy kilkudziesięciominutowy film.

W ramach projektu *Po co jest sztuka?* prowadzonego przez Muzeum został wydany pod tym samym tytułem tom rozmów Tadeusza Nyczka ze znanymi polskimi literatami.

MOCAK korzysta też z technologii multimedialnych, czego przykładem jest katalog wystawy Marka Chlady *Tranzyt*, wydany na płycie CD. *Naoczny świadek* Jiříego Koláře został natomiast opublikowany także w formie audiobooka. Taką formę przyjęła też dodatkowa edycja katalogu *Sport w sztuce*, przeznaczona dla niewidomych, powstało również brajlowskie wydanie tego albumu. MOCAK publikuje też interaktywne książki edukacyjne, na przykład *Do-rysowania!*

Wilhelm Brasse. Fotograf. 3444. Auschwitz 1940–1945

redakcja, koncepcja filmu, montaż: Maria Anna Potocka
konsultacja naukowa: Teresa Wontor-Cichy
liczba stron: 128
język: polski, niemiecki, angielski
projekt graficzny: Rafał Sosin
ISBN: 978-83-62435-04-3, 978-83-62435-24-1,
978-83-62435-84-5, 978-83-62435-68-5

Początkiem projektu *Wilhelm Brasse. Fotograf. 3444. Auschwitz 1940–1945* był siedmiogodzinny wywiad filmowy z głównym fotografem Auschwitz. Wilhelm Brasse jako więzień pracował w Erkennungsdienst (Służbie Rozpoznawczej), gdzie wykonał około 70 tysięcy fotografii policyjnych, zdjęcia legitymacyjne załogi obozu oraz dokumentacje eksperymentów medycznych. Brasse ze szczegółami opowiada o swoich przeżyciach, spotkaniach i rozmowach z więźniami, kontaktach zawodowych z esesmanami. Na podstawie tej relacji przygotowana została publikacja w polskiej, niemieckiej i angielskiej wersji językowej, bogato ilustrowana fotografiami. Do każdej książki dołączono ponad czterdziestominutowy film zawierający fragmenty wywiadu.

Nicolas Bourriaud Estetyka relacyjna

(tytuł oryginału: *Esthétique relationnelle*)
język: polski
przekład: Łukasz Białkowski
liczba stron: 152
projekt graficzny: Rafał Sosin
ISBN: 978-83-62435-44-9

Nicolas Bourriaud przy pomocy swojej koncepcji interpretuje sztukę lat 90., która nie skupiała się na obiektach, ale w centrum swojego zainteresowania stawiała relacje międzyludzkie. Dzięki temu miała przeciwstawiać się uprzedmiotowieniu człowieka w społeczeństwach neoliberalnych. We wstępie do polskiego wydania autor odpowiada na argumenty krytyków *Estetyki relacyjnej*, którzy zarzucali jej między innymi utopijność i apolityczność.

Do-rysowania! Projekt edukacyjno-artystyczny z udziałem Mariusza Tarkawiana

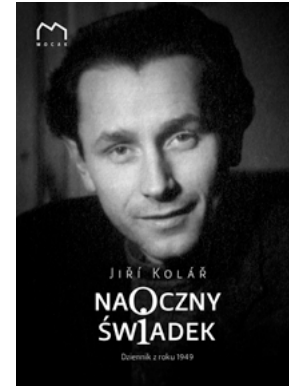
język: polski i angielski
redakcja: Elżbieta Sala
tekst: Monika Kozioł, Elżbieta Sala
przekład: Joanna Rumińska-Pietrzyk
liczba stron: 80
projekt graficzny: Rafał Sosin
ISBN: 978-83-62435-76-0

W publikacji zaprezentowano niewydawany wcześniej komiks Mariusza Tarkawiana *Legendy* oraz efekt kilugodzinnej pracy uczestników warsztatów. Książka została pomyślana tak, by stanowić przedłużenie twórczego spotkania pomiędzy artystą a młodymi rysownikami.

Jiří Kolář Naoczny świadek. Dziennik z roku 1949

(tytuł oryginału: *Očitý svědek*)
przekład: Renata Putzlacher-Buchtová
liczba stron: 184
Audiobook
czyta: Rafał Dziwisz
projekt graficzny: Rafał Sosin
ISBN: 978-83-62435-92-0

Naoczny świadek to poetycki zapis 12 miesięcy z życia czeskiego pisarza, poety i artysty. Kolář z charakterystyczną sobie szczerością opisuje podłość czasów socjalistycznego reżimu, bezwzględność ówczesnych władz i dramat swoich przyjaciół. Książka w Czechosłowacji ukazała się drukiem dopiero w 1983 roku, wcześniejsza edycja została całkowicie zniszczona, kiedy to w roku 1970 Kolář otrzymał zakaz publikowania. Publikacja jest pierwszym polskim wydaniem przetłumaczonego w całości dziennika Kolářa.

Tadeusz Nyczek Po co jest sztuka? Rozmowy z pisarzami cz. 1

liczba stron: 168
projekt graficzny: Rafał Sosin
ISBN: 978-83-62435-96-8

Wybitny krytyk połączył swoje dwie pasje: sztukę i literaturę. Poprosił dziewięcioro znanych pisarzy o rozmowę o sztuce współczesnej. Interlokutorzy szczerze i bez stawiania na palcach opowiedzieli o swoich refleksjach dotyczących sztuki. Podzielili się swoimi fascynacjami, ale także frustracjami związanymi z działalnością współczesnych artystów. Przede wszystkim jednak byli gotowi przekazać swój własny, prywatny klucz do rozumienia sztuki. Wywiadów udzielili: Janusz Anderman, Janusz Głowacki, Jan Gondowicz, Ryszard Krynicki, Marek Nowakowski, Jerzy Pilch, Olga Tokarczuk, Krzysztof Varga, Adam Zagajewski. Książka Tadeusza Nyczka to pierwsza publikacja z serii *Po co jest sztuka?* i część projektu o tym samym tytule realizowanego w MOCAK-u.

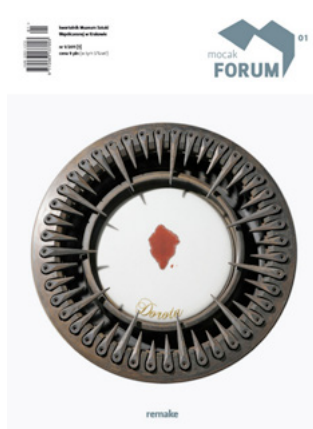
„MOCAK Forum”

Jednym z najważniejszych przedsięwzięć wydawniczych Muzeum jest ukazujące się trzy razy w roku pismo „MOCAK Forum”. Jego podstawowym zadaniem jest ożywienie dyskusji wokół ekspozycji i wprowadzenie w dyskurs publiczny podnoszonej przez nie tematyki. Pismo ma charakter interdyscyplinarny – zarówno na poziomie teorii sztuki, jak i praktyki artystycznej. Jest owocem współpracy Muzeum z zewnętrznymi kuratorami, krytykami sztuki oraz przedstawicielami nauk humanistycznych. Za stronę wizualną pisma odpowiadają współcześni artyści. „MOCAK Forum” składa się z części tematycznej, ściśle odnoszącej się do tematu numeru, rozmów z artystami i osobami związanymi z szeroko pojętą kulturą, eseju wizualnego, tekstów, felietonów, recenzji, działu edukacyjnego Edukatornia, którego integralną częścią jest wkładka z zadaniami dla najmłodszych.

**Numer 1:
Remake**

maj 2011

redaktor naczelny: Łukasz Białkowski

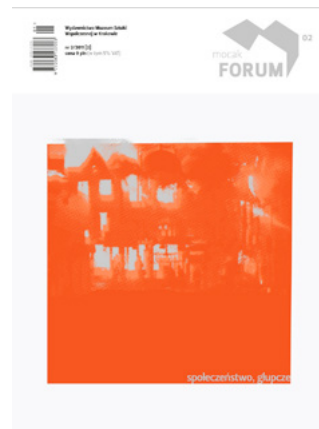
Pierwszy numer czasopisma, odnoszący się do historii, zawierał między innymi rozmowy z Alicją Żebrowską, Zbigniewem Liberą i Janem Hartmanem, teksty o rekonstrukcji historycznej w sztuce, alternatywnej historii w komiksie i kulturze popularnej oraz o tym, jak wydobywa się dźwięki z przeszłości.

okładka: Piotr Blamowski

**Numer 2:
społeczeństwo, głupcze**

listopad 2011

redaktor numeru: Stanisław Ruksza

Numer, którego temat inspirowany był wystawą *Akcjonizm wiedeński*, zawierał między innymi: relację Igora Stokfiszewskiego z „oburzonych” ulic Madrytu, fotoreportaż Rafała Żwirka z Puerta del Sol, rozmowę z Arturem Żmijewskim przed 7. Berlin Biennale, analizę fenomenu grupy Modraszek Kolektyw.

okładka: Michał Zawada
esej wizualny: Rafał Jakubowicz
wkładka edukacyjna: Agnieszka Piksa

**Numer 3:
Przyjemności popularne**

maj 2012

redaktor numeru: Samuel Nowak

W części tematycznej tego numeru, poświęconego kulturze popularnej, znalazły się między innymi: tekst o tenisie kobiecym jako przedmiocie badań kulturowych, rozmowy z Rafałem Bujnowskim i Andą Rottenberg o „działaniach popularnych”.

okładka: Jan Szewczyk
esej wizualny: Laura Paweła
wkładka edukacyjna: Marta Sala

**Numer 4 (wizualny):
Po co jest sztuka?**

sierpień 2012

projekt: Edgar Bąk

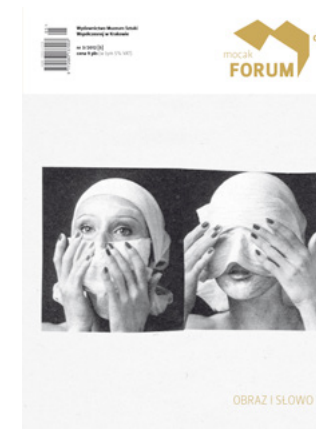
Na tytułowe pytanie zadane, tym razem za pomocą obrazów, a nie słów, starali się odpowiedzieć artyści: Agata Bogacka, Nespoon, Róża Litwa, Ada Karczmarczyk, Jerzy Lewczyński, Tomek Baran, Pola Dwurnik, Marta Deskur, Łukasz Skąpski, Artur Żmijewski.

okładka: Michał Grochowiak
wkładka edukacyjna: Maciej Chorąży

**Numer 5:
Obraz i słowo**

październik 2012

redaktor numeru: Roma Sendyka

W numerze między innymi: tekst Hanny Marciniak o Jiřím Kolářu, wywiad z Pawłem Susidem, artykuł Celi-ny Bukowy na temat „architektury intelektualnej”, grafiki Kuby Woinarowskiego. W części „mocakowej” zaprezentowany został projekt *Powrót książki*, zrealizowany wraz z antykwareriatem Skrypt.

okładka: Kama Sokolnicka
esej wizualny: Ola Cieślak
wkładka edukacyjna: Bartek Buczek

BIBLIOTEKA

4208 książek w inwentarzu

struktura księgozbioru:

3470 darów

738 zakupów

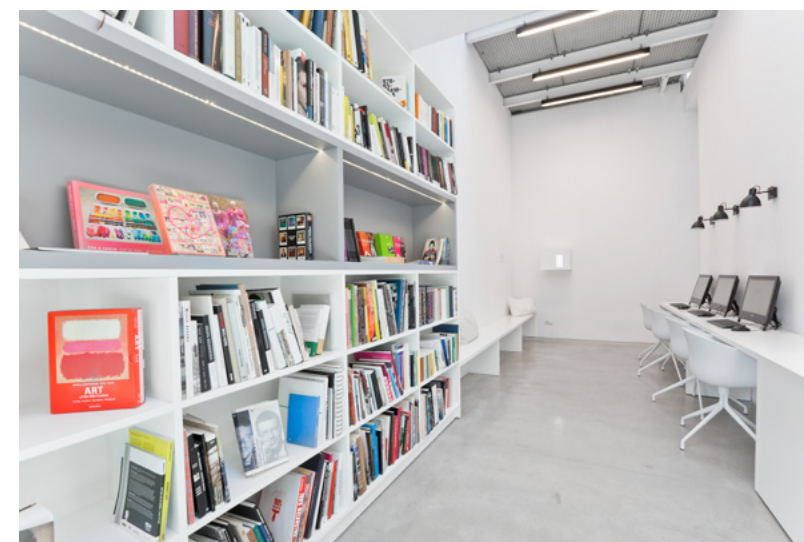
Biblioteka MOCAR-u rozpoczęła swoją działalność w maju 2011 roku, udostępniając czytelnikom Bibliotekę Mieczysława Porębskiego. W czerwcu tego samego roku rozstrzygnięty został konkurs na aranżację czytelni. Zwycięski projekt przygotowały i zrealizowały Małgorzata Domin i Aleksandra Kaczmarek. Biblioteka oficjalnie została otwarta dla czytelników w kwietniu 2012 roku.

Profil Biblioteki MOCAR-u

Biblioteka specjalizuje się w gromadzeniu publikacji związanych ze sztuką współczesną oraz współczesną myślą humanistyczną. W jej księgozbiorze znajdują się katalogi, foldery wystaw, monografie artystów, albumy związane ze sztuką współczesną oraz książki z takich dziedzin jak: historia sztuki, filozofia, antropologia, filmoznawstwo, medioznawstwo, teatrologia.

Księgozbiór Biblioteki obejmuje ponad cztery tysiące pozycji i jest stale poszerzany dzięki nowym zakupom, jak również wymianie publikacji z polskimi oraz zagranicznymi instytucjami kultury, uniwersytetami czy bibliotekami. Czytelnia Biblioteki wyposażona jest w stanowiska komputerowe, posiada katalog online oraz dostęp do bezprzewodowego internetu.

Biblioteka MOCAR-u inicjuje projekty artystyczne, edukacyjne i naukowe, a także współpracuje z innymi działami przy ich realizacji.

Projekty zrealizowane w Bibliotece

Wystawy czasowe w Bibliotece:

Maurycy Gomulicki

Bibliophilia

20.5–8.9.2011

Kurator: Adam Mazur

Koordynator: Katarzyna Wąs

Wystawa fotografii Maurycego Gomulickiego.

Powrót książki

31.4–7.5.2012

Warsztaty i wystawa zorganizowane przy współpracy z Projektem Sól oraz antykwariatem Skrypt. W projekt zaangażowanych było około 45 artystów.

Czytaj dalej >>>

28.6–30.8.2012

Kuratorzy: Magdalena Mazik, Katarzyna Wincenciak

Wystawa książek artystycznych z Kolekcji MOCAK-u, wykonanych między innymi przez Wilhelma Sasnała, Dietricha Helmsa, Jarosława Kozłowskiego, Vladę Martka, Jadwigę Sawicką.

Letnicy

19.10–18.11.2012

Koordynator: Magdalena Mazik

Wystawa grupy Banda, którą tworzą studenci Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie: Marlena Biczak, Anna Juszcak, Weronika Kasprzyk, Maria Kozakiewicz, Paulina Lichwicka, Dominika Szczalba, Zofia Szczęsna, Szymon Szalc, Weronika Tyrpa, Xawery Wolski. Wystawie towarzyszyły warsztaty.

Curators' Network

5.12–8.12.2012

Wystawa prac artystów biorących udział w projekcie *Curators' Network*.

Wystawa *Czytaj dalej>>>*

Biblioteka Mieczysława Porębskiego

Biblioteka Mieczysława Porębskiego jest jednym z pierwszych projektów zrealizowanych przez Bibliotekę MOCAK-u. Jej otwarcie towarzyszyło inauguracji Muzeum w maju 2011 roku.

Profesor Mieczysław Porębski (1921–2012), wybitny historyk i krytyk sztuki, przekazał Muzeum swój krakowski księgozbiór, obejmujący około czterech tysięcy woluminów.

Książki, które autor *Ikonosfery* zbierał przez całe życie, odzwierciedlają jego naukowe i artystyczne pasje. Znaczną część ekspozycji stanowią pamiątki lub też świadectwa podróży Profesora: przywożone z Francji, Hiszpanii, Włoch, Niemiec czy Rosji przewodniki po muzeach i katalogi wystaw, foldery oraz biuletyny galerii i instytucji sztuki – często opatrzone krótkimi notatkami bądź komentarzami.

Książki przekazane przez Mieczysława Porębskiego zostały zgromadzone w pomieszczeniu zaaranżowanym na wzór gabinetu z krakowskiego mieszkania Profesora. Projekt aranżacji wnętrza przygotował jego syn – profesor Jerzy Porębski. Oprócz książek w Bibliotece znajdują się także obrazy malarzy, w większości przyjaciół Porębskiego, między innymi Jerzego Nowosielskiego, Tadeusza Kantora, Marii Jaremy, Andrzeja Wróblewskiego, Tadeusza Brzozowskiego, Adama Hoffmanna oraz Stanisława Ignacego Witkiewicza.

Biblioteka Mieczysława Porębskiego znajduje się w bocznej sali Biblioteki MOCAK-u. Księgozbiór Profesora udostępniany jest na miejscu w godzinach otwarcia Biblioteki.

Działania edukacyjne i naukowe w Bibliotece Mieczysława Porębskiego

O Bibliotece Mieczysława Porębskiego

13.6.2011

Do udziału w dyskusji zostali zaproszeni: Maria Poprzęcka, Ryszard Krynicki, Tomasz Fijałkowski, Jerzy Porębski, Jan Gondowicz
Prowadzenie: Bogusław Deptuła
Spotkanie zostało zorganizowane we współpracy z czasopismem „Dwutygodnik”.

Konstytucja mojego życia – spotkanie z Markiem Chlandą

25.9.2011

Twórcze spotkanie seniorów z Miejskiego Ośrodka Kultury w Bukowni z artystą Markiem Chlandą.

Panel poświęcony Bibliotece Mieczysława Porębskiego na międzynarodowej konferencji naukowej „Fons Largus. Biblioteka – źródło inspiracji”

14–17.5.2012

Organizatorzy: Polska Akademia Nauk oraz Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego.

Projekt *Dzień Wolnej Sztuki*, Biblioteka
Mieczysława Porębskiego, 28.4.2012,
fot. Dział Edukacji MOCAK-u

Inne działania Biblioteki

Przeciwny biegun społeczeństwa

18.1.2012

Warsztaty edukacyjne nawiązujące do wystawy *Akcjonizm wiedeński. Przeciwny biegun społeczeństwa*.
Przygotowanie i realizacja: Elżbieta Sala, Stanisław Ruksza

Powrót książki

31.3.2012

Projekt edukacyjno-artystyczny inaugurujący działalność Biblioteki.
Współpraca: Projekt Sól, antykwariat Skrypt

Między-narodowo!

1.4.2012

Warsztaty edukacyjne skierowane do studentów uczestniczących w programie Erasmus w Krakowie.
Prowadzenie: David Grant

Spotkanie promocyjne książki Nicolasa Bourriaud Estetyka relacyjna

19.1.2012, Księgarnia pod Globusem, Kraków

Goście: Łukasz Białkowski, Jan Sowa
Prowadzenie: Tomasz Kaszubski

Porozmawiajmy o bibliotece

Współpraca ze studentami i pracownikami akademickimi, między innymi takich uczelni jak Uniwersytet Jagielloński, Akademia Górniczo-Hutnicza, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Warsztaty *Przeciwny biegun
społeczeństwa*, czytelnia Biblioteki
MOCAK-u, 18.1.2012, fot. Dział Edukacji
MOCAK-u

MOCAK BOOKSTORE

132 polskich wydawców, z którymi współpracuje księgarnia

39 zagranicznych wydawców, z którymi współpracuje księgarnia

2025 sprzedanych wydawnictw MOCAK-u

8705 sprzedanych gadżetów

MOCAK Bookstore to księgarnia artystyczna działająca przy Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie.

W nowocześnie urządzonej przestrzeni oferowane są najciekawsze propozycje wydawnicze współczesnej humanistyki, opublikowane zarówno na rynku krajowym, jak i zagranicznym. Obok publikacji dotyczących krytyki sztuki, filozofii czy estetyki znajdują się tu wydawnictwa z zakresu fotografii, designu, mody, filmu, muzyki, architektury oraz nowych mediów. Oferta skierowana jest do szerokiego grona odbiorców, przygotowana tak, aby zaspokoić potrzeby zarówno laików, jak i ekspertów poszczególnych dziedzin.

Księgarnia ma także dział książek (głównie o sztuce) dla dzieci i młodzieży oraz rozbudowaną sekcję komiksów. W stałej sprzedaży znajdują się też katalogi wystaw wielu muzeów i galerii. Uzupełnieniem oferty wydawniczej jest szeroki wybór czasopism i magazynów.

Ważną częścią działalności księgarni jest realizacja zamówień indywidualnych – wprowadzane są trudno dostępne publikacje, między innymi dla pracowników naukowych czy studentów kierunków humanistycznych. Księgarnia prowadzi stałą rubrykę w magazynie „Trendy”, w której przedstawia i opisuje wybrane nowości wydawnicze z polskiego i zagranicznego rynku książki.

Od początku swojej działalności księgarnia koordynuje produkcję i prowadzi sprzedaż gadżetów z logo MOCAK-u.

Tworzone są również przedmioty reklamujące poszczególne wystawy. Jako pierwsze wyprodukowane zostały obiekty nawiązujące do wystawy *EVA & ADELE*. *Artysta = dzieło sztuki*, we współpracy z niemiecką firmą BREE i LRRH_. Do niektórych wystaw powstają także limitowane serie pocztówek odręcznie sygnowanych przez artystów (między innymi Ane Lana, Shinjiego Ogawę, Polę Dwurnik). W ofercie są także reprodukcje prac z Kolekcji MOCAK-u. Do tej pory do sprzedaży wprowadzonych zostało 11 kopii prac artystów takich jak Krzysztof Penderecki, Mikołaj Smoczyński, Stanisław Dróżdż, Paweł Susid czy Rafał Bujnowski.

565 sprzedanych
przedmiotów reklamują-
cych wystawy

120 sprzedanych
przedmiotów wyproduk-
owanych z wielkoformato-
wych banerów reklamują-
cych wystawy MOCAK-u

175 sprzedanych
przedmiotów artystycznych

Istotną częścią działalności MOCAK Bookstore jest sprzedaż i koordynacja produkcji przedmiotów tworzonych przez artystów związanych z Muzeum. Są to realizacje autorskich pomysłów mające charakter dekoracyjno-użytkowy. Tworzone są w ścisłej współpracy z Muzeum, w niewielkich seriach sygnowanych przez artystów, często nawiązujących do ich prac znajdujących się w Kolekcji MOCAK-u.

Do tej pory przedmioty artystyczne dla MOCAK-u stworzyli: Jadwiga Sawicka, Iwona Demko, Monika Drożyńska, Małgorzata Markiewicz, Justyna Koeke, Piotr Lutyński, Ola Buczkowska, Kuba Bąkowski, Grupa KuKu KuKu (Agata Kus i Katarzyna Kukula), Volker Hildebrandt, Konrad Kuźniewski i Ewa Sendeka.

Ostatnim w roku 2012 projektem koordynowanym przez MOCAK Bookstore było stworzenie edycji tryptyku *Papieże* w nakładzie 150 egzemplarzy, numerowanych i sygnowanych przez Volkera Hildebrandta, niemieckiego artystę intermedialnego.

Muzeum od początku prezentuje swoją działalność i wydawnictwa na krakowskich Targach Książki. Podczas targów obsługa stoiska zajmuje się promocją bieżących wydarzeń, prezentacją i sprzedażą wydawnictw i gadżetów reklamujących instytucję.

Muzeum współpracuje z wieloma księgarniami, sklepami muzealnymi i galeriami w zakresie dystrybucji swoich wydawnictw. Publikacje nabyć można na terenie całej Polski, w 45 punktach sprzedaży detalicznej. Wydawnictwa Muzeum znajdują się także w magazynach największych i najbardziej liczących się na rynku pośredników w dystrybucji książek.

Zespół MOCAK-u przed otwarciem wystawy *Sport w sztuce*, 14.5.2012

PRACOWNICY

(stan na koniec grudnia 2012 roku)

Dyrektor
Maria Anna Potocka

Zastępca dyrektora
Roman Krzysztofik

Dyrektor biura Muzeum i rozwoju
Grzegorz Kuźma

Koordynatorzy projektów
Monika Koziół
Delfina Piekarska
Katarzyna Wąs

Koordynator projektów
pozawystawienniczych
Jagna Strama

Dział Zbiorów
Kierownik Działu Zbiorów
Anna Sulich-Liga

Konserwator
Zofia Kerneder

Gromadzenie i inwentaryzacja zbiorów
Katarzyna Wincenciak
Iwona Wojnarowicz

Dział Edukacji
Kierownik Działu Edukacji
Elżbieta Sala

Specjaliści ds. edukacji
Kinga Lubowiecka
Maria Wegenke

Dział Wydawnictw
Redaktorzy wydawnictw
Małgorzata Kuśnierz
Mariusz Sobczyński

Grafik, fotograf
Rafał Sosin

Tłumacz
Anda MacBride

Dokumentalista
Adam Uryniak

„MOCAK Forum”
Julita Kwaśniak
Katarzyna Wąs

Biblioteka MOCAK-u
Kierownik
Tomasz Kaszubski

Bibliotekarz
Magdalena Mazik

Dział Promocji
Rzecznik prasowy
Julita Kwaśniak

Promocja
Ewelina Czechowicz
Katarzyna Pielacha

Administrator strony internetowej
Tomasz Marszałek

MOCAK Bookstore
Kierownik
Kamila Kowerska

Księgarz
Oliwia Brzeźniak

Dział Obsługi Widza
Kierownik
Sabina Pardiak

Recepcjoniści
Karolina Furtyk
Katarzyna Grodzicka
Maciej Kopczyński

Kasjer
Beata Liwoch

Dział Techniczny
Kierownik
Piotr Kuśnierzak

Pracownicy
Andrzej Lis
Józef Łazarczyk
Gerard Piasecki
Michał Spolitakiewicz
Rafał Karaś
Jacek Gąsecki

Dział IT
Kierownik
Mariusz Krzysztofik

Specjaliści ds. IT
Marcin Grzyś
Dariusz Ciupiński

Dział Administracji
Kierownik administracyjny
Marek Kmieć

Główny księgowy
Ryszard Cyganek

Księgowi
Przemysław Filek
Beata Iwasyk

Sekretariat
Anna Micek

Kadry
Ewa Kmieć

Zamówienia publiczne
Grzegorz Majka

Programy UE
Monika Guzik

Sponsoring
Iwona Meus-Jargusz

Specjalista ds. BHP i ppoż.
Wiesław Nosek

Magazyn
Łukasz Nowak
Andrzej Wyroba

Osoby sprzątające
Joanna Łukasiewicz
Barbara Pitala
Małgorzata Wolska

W latach 2010–2012 pracowali także
Józef Bankowicz
Łukasz Białkowski
Paweł Brożyński
Michał Fundowicz
Małgorzata Garapich
Joanna Jakubik
Jakub Janik
Grzegorz Kaliszuk
Sebastian Liszka
Emilia Pawłusz
Anna Pliszka
Paweł Sikorski
Jakub Sikorski
Edward Smoleń
Joanna Szymankiewicz
Gabriela Wojnicka

PRZYCHODY

(w tysiącach złotych)

Rok	Dotacja podmiotowa	Dofinansowanie projektów	Przychody własne (bilety, wydawnictwa, usługi)	Inne przychody (w tym darowizny)	Razem
2010	2 570	22	73	25	2 690
2011	6 900	445	484	36	7 865
2012	5 946	2 364	625	1 508	10 443
Razem	15 416	2 831	1 182	1 569	20 998

PARTNERZY

Mecenas MOCAK-u:

Kraków Airport

Partnerzy MOCAK-u:

Miejskie Przedsiębiorstwo
Komunikacyjne SA w Krakowie

PwC

MOCAK Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie od początku swojej działalności współ-
pracuje z różnymi instytucjami oraz podmiotami komercyjnymi przy realizacji projektów.
Są wśród nich między innymi jednostki naukowe, placówki dyplomatyczne, edukacyjne,
instytucje kultury oraz organizacje pozarządowe. Poniżej znajduje się lista wszystkich in-
stytucji i firm, które współpracowały z Muzeum w latach 2010–2012.

Działalność Muzeum oraz projekty zadaniowe finansuje Miasto Kraków.

Sponsorzy wystaw i wydarzeń:

- 4move
- Architettura Sonora
- Barrisol
- Bree
- Cantina Colli Ripani
- Deco Color
- Energym Fitness Club
- Herz
- LRRH_
- Mont Blanc
- Motip Dupli Polska
- PKO Bank Polski
- Uniqa
- Verona Building

Partnerzy wystaw i wydarzeń:

- AMS Foundation for the Arts, Sciences and Humanities in New York
- APS 2.0
- Austriacki Konsulat Generalny w Krakowie
- Centrum Węgierskie w Krakowie
- CEZ Polska Sp. z o.o. / Elektrownia Skawina
- Czeskie Centrum
- Danish Art Council
- Departament Kultury Landu Dolnej Austrii
- Essl Museum Klosterneuburg
- Fachhochschule Potsdam
- Fundacja Sztuk Wizualnych (Miesiąc Foto-
grafii w Krakowie)
- Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej
- Galeria Arsenal w Białymstoku
- Galerie Waldburger
- Goethe Institut w Krakowie
- Hauptstadtkulturfonds
- Instytut Cervantesa w Krakowie
- Konsulat Generalny USA w Krakowie
- Lablab
- Małopolski Związek Piłki Nożnej
- Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży
w Oświęcimiu
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Naro-
dowego

Ministerstwo Kultury Republiki Litewskiej
Ministerstwo Sportu i Turystyki
Ministerstwo Spraw Europejskich i Między-
narodowych Austrii
Museum Kampa – The Jan and Meda Mladek
Foundation
Neues Museum Nürnberg
Polski Komitet Olimpijski
Pro Helvetia Szwajcarska Fundacja dla
Kultury
Stowarzyszenie Nowe Horyzonty
Włoski Instytut Handlu Zagranicznego
Włoski Instytut Kultury w Krakowie
Zamek Królewski na Wawelu

Partnerzy działań edukacyjnych:

EDF Kraków
Elektrownia Skawina

Patroni medialni:

„Aktivist”
AMS
„Art Experts”
„Arteon”
Artinfo.pl
Cracow-life.com
Dwutygodnik.com
„Dziennik Polski”
„Exklusiv”
„Fragile”
„Gazeta Wyborcza”
Gildia.pl
„K Mag”
„Karnet”
Kraków dla Seniora
„Kwartalnik Fotografia”
Lovekrakow.pl
„Miasto Kobiet”
MMKrakow.pl
O.pl
Obieg

Ó Magazine
„Piana Magazine”
Poland – art
Polska na rowery
„Przekrój”
Radio Kraków
Radio TOK FM
Radiofonia
„Soul Magazine”
Style Miasta
„Sztuka.pl”
„Take me”
The Visitor
„Trendy”
Trójka – Program III Polskiego Radia
TVP Kraków
TVP Kultura
TVP Sport
„Tygodnik Powszechny”
www.krakow.pl

Współpraca:

Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie
Akademia Ignatianum w Krakowie
Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie
Antykwariat Skrypt
BWA Wrocław
Centrum Kultury Ruczaj
Centrum Kultury Dworek Białoprądnicki
Centrum Społeczności Żydowskiej
w Krakowie
Dom Kultury Podgórze
Dom Kultury Przegorzały
Erasmus Student Network
Grupa Manta
IKEA Kraków
Jagiellońskie Centrum Językowe UJ
Klub „Amicus”
Klub Kultury „Przegorzały”
Klub Seniora działający przy MOPS
w Krakowie

Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza
Modrzewskiego
Małopolska Okręgowa Izba Architektów RP
Miejski Ośrodek Kultury w Bukownie
MML Miasto Mądrych Ludzi
Obywatele Kultury Krakowa
Oddział Okręgowy Polskiego Związku
Emerytów, Rencistów i Inwalidów
Onet.pl
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza
„Przyjaciele Kornela Makuszyńskiego”
w Krakowie
Podgórski Klub Seniora
Polska YMCA – Ognisko w Krakowie
Projekt Sól
Samorząd Studentów Uniwersytetu
Jagiellońskiego
SP ZOZ Szpital Uniwersytecki w Krakowie
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
im. św. Franciszka z Asyżu w Kęble
Stowarzyszenie „U Siemachy”
Stowarzyszenie „Wiosna”
Stowarzyszenie PODGORZE.PL
Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa
Babińskiego SP ZOZ w Krakowie
Towarzystwo Doktorantów Uniwersytetu
Jagiellońskiego
Uniwersytet Dzieci
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
Uniwersytet Kardynała Stefana
Wyszyńskiego w Warszawie
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie
Uniwersytet Trzeciego Wieku Politechniki
Krakowskiej
Warsztaty Terapii Zajęciowej Caritas
Archidiecezji Krakowskiej
Wydawnictwo Czerwony Konik
Wydawnictwo EneDueRabe
Zespół Szkół Specjalnych nr 2 w Krakowie

Następujące projekty uzyskały dofinansowanie w ramach programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

2011

Wydanie i promocja książki *Wilhelm Brasse. Fotograf. 3444. Auschwitz 1940–1945* wraz z płytą
Organizacja międzynarodowej wystawy zatytułowanej *Historia w sztuce* wraz z publikacją

2012

Wydanie trzech numerów interdyscyplinarnego czasopisma kulturalnego „MOCAK Forum”
Międzynarodowa wystawa pod tytułem *Sport w sztuce*
Przygotowanie wystawy prac Jiříego Koláři pod tytułem *Kolaż z łasiczką* z katalogiem
Wydanie książki Jiříego Koláři *Naoczny świadek*
Rozwój Kolekcji MOCAK-u
Rozbudowa infrastruktury technicznej dla zasobów cyfrowych MOCAK-u

Projekt utworzenia Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie był współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013.

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Małopolska

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

